



Ανακοίνωση

**Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος για το έτος που έληξε στις
31 Δεκεμβρίου 2021 και Αναθεωρημένοι Μεσοπρόθεσμοι Στρατηγικοί Στόχοι**

Λευκωσία, 30 Μαρτίου 2022

Κύρια Σημεία για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021

Επιτεύγματα κατά το 2021 και Μεσοπρόθεσμη Στρατηγική

Θετικό τελικό αποτέλεσμα

- Κέρδη μετά τη φορολογία και πριν τα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία ύψους €91 εκατ.
- Κέρδη μετά τη φορολογία ύψους €30 εκατ.

Προσεκτική Διαχείριση Κόστους

- Συνολικά λειτουργικά έξοδα¹ ύψους €347 εκατ., στα ίδια περίπου επίπεδα σε ετήσια βάση
- Δείκτης κόστους προς έσοδα¹ στο 60%, στα ίδια επίπεδα σε ετήσια βάση

Ισχυρή Κεφαλαιακή Θέση και έναρξη έκδοσης ομολόγων επιλέξιμων για MREL

- Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) 15.8%^{2,3} και Συνολικός Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας 20.8%^{2,3}
- Επιτυχής αναχρηματοδότηση του ομολόγου Tier 2 σε σημαντικά χαμηλότερο επιτόκιο
- Αρχική έκδοση ομολόγου υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας επιλέξιμο για MREL ύψους €300 εκατ. Επίτευξη συμμόρφωσης με την ενδιάμεση απαίτηση MREL για την 1^η Ιανουαρίου 2022

Επίτευξη Μονοψήφιου Ποσοστού ΜΕΔ προς Δάνεια ένα χρόνο νωρίτερα από ότι αρχικά αναμενόταν

- Μείωση ποσοστού ΜΕΔ προς δάνεια σε 7.5%² (3.1%^{2,4} μετά τις πιστωτικές ζημιές), μετά την πώληση ΜΕΔ που υπογράφηκε τον Νοέμβριο 2021 (Helix 3)

Αναθεωρημένοι Μεσοπρόθεσμοι Στρατηγικοί Στόχοι⁶

- Απόδοση ενσώματων ιδίων κεφαλαίων (Return on Tangible Equity, ROTE) >10% για το 2025
- Ποσοστό ΜΕΔ προς δάνεια περίπου 5% μέχρι το τέλος 2022 και <3% μέχρι το τέλος 2025
- Καθορίζοντας την πορεία για διανομή μερίσματος⁵ από το 2023 και μετά
- Ανακοίνωση στόχων ESG⁷: Επίτευξη Κλιματικής Ουδετερότητας (Carbon Neutral) μέχρι το 2030 και επίτευξη Καθαρού Μηδενικού Ισοζυγίου (Net Zero) μέχρι το 2050

1. Αναπροσαρμοσμένα για τον ειδικό φόρο επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές
2. Αναπροσαρμοσμένα για χαρτοφυλάκια που κατέχονται προς πώληση
3. Με μεταβατικές διατάξεις για το ΔΠΧΑ 9 και προσωρινή διαχείριση ορισμένων μέσων που επιμετρούνται σε εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων
4. Υπολογισμένο ως ΜΕΔ μετά τις προβλέψεις ως προς τα δάνεια μετά τις προβλέψεις
5. Αναλόγως επίδοσης και αφού παρθούν οι απαραίτητες εγκρίσεις
6. Οι μακροοικονομικές παραδοχές που εφαρμόστηκαν για την επικαιροποίηση του επιχειρηματικού πλάνου, δεν προνοούν μη αναμενόμενες σημαντικά δυσμενείς εξελίξεις, όπως η κρίση στην Ουκρανία, την οποία το Συγκρότημα παρακολουθεί στενά
7. Στόχοι ESG: Στόχοι σχετικά με θέματα περιβάλλοντος, κοινωνίας και εταιρικής διακυβέρνησης

Κύρια Σημεία για το τρίμηνο που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021

Η Ισχυρή Ανάκαμψη συνεχίζεται

- Ρυθμός ανάπτυξης 6.0%¹ για το δ' τρίμηνο 2021, υψηλότερος από τον μέσο όρο της ευρωζώνης ύψους 4.6%
- Νέος δανεισμός ύψους €471 εκατ. για το δ' τρίμηνο 2021 και συνολικά €1.8 δις για το έτος 2021, αυξημένος κατά 33% σε ετήσια βάση, ανακάμπτοντας σε επίπεδα προ-πανδημίας

Θετική Απόδοση από Λειτουργικές Δραστηριότητες

- Συνολικά έσοδα ύψους €154 εκατ. για το δ' τρίμηνο 2021, αυξημένα κατά 11% σε τριμηνιαία βάση. Η αύξηση οφείλεται κυρίως σε υψηλότερα μη επιτοκιακά έσοδα
- Λειτουργικά κέρδη ύψους €55 εκατ. για το δ' τρίμηνο 2021, αυξημένα κατά 33% σε τριμηνιαία βάση
- Κέρδη μετά τη φορολογία και πριν τα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία ύψους €27 εκατ. για το δ' τρίμηνο 2021
- Μικρής κλίμακας στοχευμένο Σχέδιο Εθελούσιας Αποχώρησης Προσωπικού με μη-επαναλαμβανόμενο κόστος ύψους €16 εκατ. Μεικτή ετήσια εξοικονόμηση κόστους ύψους περίπου 3%
- Κέρδη μετά τη φορολογία ύψους €10 εκατ. για το δ' τρίμηνο 2021

Λειτουργική Αποτελεσματικότητα

- Συνολικά λειτουργικά έξοδα² ύψους €87 εκατ. για το δ' τρίμηνο 2021, περίπου στα ίδια επίπεδα σε τριμηνιαία βάση
- Δείκτης κόστος προς έσοδα² στο 57% για το δ' τρίμηνο 2021, μειωμένος κατά 7 ε.μ. σε τριμηνιαία βάση, υποβληθούμενος από την αύξηση στα μη επιτοκιακά έσοδα

Ισχυρή Κεφαλαιακή Θέση και Ρευστότητα

- Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) 15.8%^{3,4} και Συνολικός Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας 20.8%^{3,4}
- Καταθέσεις ύψους €17.5 δις, αυξημένες κατά 2% σε τριμηνιαία βάση. Σημαντικό πλεόνασμα ρευστότητας ύψους €6.3 δις

Μονοψήφιο Ποσοστό ΜΕΔ προς Δάνεια⁴

- Μείωση ποσοστού ΜΕΔ προς δάνεια σε 7.5%⁴ (3.1%^{4,5} μετά τις πιστωτικές ζημιές)
- Συμφωνία για πώληση ΜΕΔ (Helix 3) ύψους €0.6 δις τον Νοέμβριο 2021
- Οργανική μείωση ΜΕΔ ύψους περίπου €400 εκατ. για το έτος 2021
- 96% των εξυπηρετούμενων δανείων⁶ υπό καθεστώς αναστολής καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων που έληξε και με καταβολή δόσης μέχρι τις 15 Μαρτίου 2022, δεν παρουσίασαν καθυστερήσεις

1. Πηγή: Κυπριακή Στατιστική Υπηρεσία, Υπουργείο Οικονομικών
2. Αναπροσαρμοσμένα για τον ειδικό φόρο επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές
3. Με μεταβατικές διατάξεις για το ΔΠΧΑ 9 και προσωρινή διαχείριση ορισμένων μέσων που επιμετρούνται σε εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων
4. Αναπροσαρμοσμένα για χαρτοφυλάκια που κατέχονται προς πώληση
5. Υπολογισμένο ως ΜΕΔ μετά τις προβλέψεις ως προς τα δάνεια μετά τις προβλέψεις
6. Στις 31 Δεκεμβρίου 2021

Α. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση

Ελεγμένη Ενοποιημένη Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021

	2021	2020
	€000	€000
Κύκλος εργασιών	755,220	765,095
Έσοδα από τόκους	360,928	389,179
Έσοδα παρόμοια με έσοδα από τόκους	27,621	47,530
Έξοδα από τόκους	(67,057)	(61,991)
Έξοδα παρόμοια με έξοδα από τόκους	(25,192)	(44,720)
Καθαρά έσοδα από τόκους	296,300	329,998
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	180,212	151,091
Έξοδα από αμοιβές και προμήθειες	(8,416)	(6,417)
Καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος	16,503	16,535
Καθαρές (ζημιές)/κέρδη από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση/διάλυση θυγατρικών και συγγενών εταιριών	(22,047)	1,721
Έσοδα από ασφαλιστικές εργασίες μείον απαιτήσεις και προμήθειες	61,044	56,063
Καθαρές ζημιές από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα	(1,828)	(1,499)
Καθαρά κέρδη από πώληση αποθεμάτων ακινήτων	13,296	8,189
Λοιπά έσοδα	14,831	14,957
	549,895	570,638
Δαπάνες προσωπικού	(218,633)	(201,052)
Ειδικός φόρος επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές	(36,350)	(33,656)
Άλλα λειτουργικά έξοδα	(167,188)	(188,560)
	127,724	147,370
Καθαρά κέρδη από αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος	3,859	2,949
Πιστωτικές ζημιές για κάλυψη πιστωτικού κινδύνου για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	(40,341)	(275,080)
Πιστωτικές ζημιές άλλων χρηματοοικονομικών μέσων	(5,803)	(4,585)
Απομείωση μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων μετά την αναστροφή	(49,456)	(37,586)
Κέρδη/(ζημιές) πριν το μερίδιο στα κέρδη συγγενών εταιριών	35,983	(166,932)
Μερίδιο στα κέρδη συγγενών εταιριών	137	69
Κέρδη/(ζημιές) πριν τη φορολογία	36,120	(166,863)
Φορολογία	(4,243)	(7,920)
Κέρδη/(ζημιές) μετά τη φορολογία για το έτος	31,877	(174,783)
Αναλογούντα σε:		
Ιδιοκτήτες της Εταιρίας	29,709	(171,532)
Δικαιώματα μειοψηφίας	2,168	(3,251)
Κέρδη/(ζημιές) για το έτος	31,877	(174,783)
Βασικά και προσαρμοσμένα κέρδη/(ζημιές) κατά μετοχή αναλογούντα στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας (€ σεντ)	6.7	(38.5)

A. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση (συνέχεια)

Ελεγμένος Ενοποιημένος Ισολογισμός στις 31 Δεκεμβρίου 2021

	2021	2020
Περιουσιακά στοιχεία	€000	€000
Μετρητά και καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	9,230,883	5,653,315
Δάνεια και απαιτήσεις από τράπεζες	291,632	402,784
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	6,653	24,627
Επενδύσεις	879,005	1,876,009
Επενδύσεις που εκχωρήθηκαν ως εξασφάλιση	1,260,158	37,105
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	9,836,405	9,886,047
Περιουσιακά στοιχεία ασφαλιστικών κλάδων ζωής που αναλογούν στους ασφαλιζόμενους	551,797	474,187
Προπληρωμές, δεδουλευμένα έσοδα και λοιπά περιουσιακά στοιχεία	616,219	249,877
Αποθέματα ακινήτων	1,111,604	1,349,609
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	265,481	341,360
Επενδύσεις σε ακίνητα	117,745	128,088
Ακίνητα και εξοπλισμός	252,130	272,474
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	184,034	185,256
Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξία	-	2,462
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και ομάδες εκποίησης που κατέχονται προς πώληση	358,951	630,931
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	24,962,697	21,514,131
Υποχρεώσεις		
Καταθέσεις από τράπεζες	457,039	391,949
Χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες	2,969,600	994,694
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	32,452	45,978
Καταθέσεις πελατών	17,530,883	16,533,212
Υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων	736,201	671,603
Δεδουλευμένα, αναβαλλόμενα έσοδα, λοιπές υποχρεώσεις και λοιπές προβλέψεις	361,977	359,892
Επιδίκες, υπό διαίτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα	104,108	123,615
Δανειακό κεφάλαιο	642,775	272,152
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	46,435	45,982
Σύνολο υποχρεώσεων	22,881,470	19,439,077
Ίδια κεφάλαια		
Μετοχικό κεφάλαιο	44,620	44,620
Αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	594,358	594,358
Αποθεματικά επανεκτίμησης και άλλα αποθεματικά	213,192	209,153
Αδιανέμητα κέρδη	986,623	982,513
Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας	1,838,793	1,830,644
Λοιποί συμμετοχικοί τίτλοι	220,000	220,000
Σύνολο κεφαλαίων εξαιρουμένων των δικαιωμάτων μειοψηφίας	2,058,793	2,050,644
Δικαιώματα μειοψηφίας	22,434	24,410
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	2,081,227	2,075,054
Σύνολο υποχρεώσεων και ιδίων κεφαλαίων	24,962,697	21,514,131

Β. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση

Μη Ελεγμένη Ενοποιημένη Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων

€ εκατ.	2021	2020 ¹	Δ' τρίμηνο 2021	Γ' τρίμηνο 2021	Β' τρίμηνο 2021	Α' τρίμηνο 2021	Τριμηνιαία (Δ' με Γ') ±%	Ετήσια ±%
Καθαρά έσοδα από τόκους	296	330	73	71	76	76	2%	-10%
Καθαρά έσοδα από δικαιώματα και προμήθειες	172	144	44	44	45	39	-1%	19%
Καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλαγμάτων και καθαρά κέρδη/(ζημιές) από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση/διάλυση θυγατρικών και συγγενών εταιριών	24	15	10	6	6	2	87%	65%
Έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες μείον απαιτήσεις και προμήθειες	61	56	18	12	18	13	60%	9%
Καθαρά κέρδη από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα και από πώληση αποθεμάτων ακινήτων	13	7	5	2	4	2	99%	86%
Λοιπά έσοδα	15	15	4	4	3	4	-6%	-1%
Σύνολο εσόδων	581	567	154	139	152	136	11%	2%
Κόστος προσωπικού	(202)	(195)	(50)	(51)	(51)	(50)	-	4%
Άλλα λειτουργικά έξοδα	(145)	(145)	(37)	(38)	(38)	(32)	-3%	-1%
Ειδικός φόρος επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές	(36)	(33)	(12)	(9)	(6)	(9)	26%	8%
Σύνολο εξόδων	(383)	(373)	(99)	(98)	(95)	(91)	1%	2%
Λειτουργικά κέρδη	198	194	55	41	57	45	33%	2%
Πιστωτικές ζημιές δανείων	(66)	(149)	(9)	(22)	(15)	(20)	-55%	-55%
Απομειώσεις άλλων χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	(36)	(42)	(23)	(2)	(6)	(5)	-	-15%
Καθαρή αναστροφή/(προβλέψεις) για επιδικίες, απαιτήσεις, κανονιστικά και άλλα ζητήματα	2	(7)	8	(2)	(3)	(1)	-	-
Σύνολο πιστωτικών ζημιών δανείων, απομειώσεων και προβλέψεων	(100)	(198)	(24)	(26)	(24)	(26)	-7%	-50%
Κέρδη/(ζημιά) πριν τη φορολογία και μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία	98	(4)	31	15	33	19	96%	-
Φορολογία	(5)	(8)	(2)	(2)	1	(2)	2%	-46%
(Κέρδη)/ζημιά που αναλογούν σε δικαιώματα μειοψηφίας	(2)	3	(2)	(0)	(0)	(0)	-	-
Κέρδη/(ζημιά) μετά τη φορολογία και πριν τα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας)	91	(9)	27	13	34	17	101%	-
Έσοδα συμβούλων και άλλα έξοδα αναδιάρθρωσης – οργανικά	(22)	(10)	(3)	(1)	(15)	(3)	-	-
Κέρδη/(ζημιά) μετά τη φορολογία – οργανικά (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας)	69	(19)	24	12	19	14	96%	-
Προβλέψεις/καθαρή (ζημιά)/κέρδος σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ (βάσει EAT) ²	(7)	(120)	(1)	10	(14)	(2)	-	-93%
Έσοδα αναδιάρθρωσης και άλλα έξοδα σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ (βάσει EAT) ²	(16)	(26)	3	(3)	(12)	(4)	-	-38%
Έσοδα αναδιάρθρωσης – Σχέδιο Εθελούσιας Αποχώρησης (ΣΕΑ)	(16)	(6)	(16)	-	-	-	-	-
Κέρδη/(ζημιά) μετά τη φορολογία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας)	30	(171)	10	19	(7)	8	-46%	-

B. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

Μη Ελεγμένη Ενοποιημένη Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων - Κύριοι Δείκτες Απόδοσης

Κύριοι Δείκτες Απόδοσης ³	2021	2020 ¹	Δ' τρίμηνο 2021	Γ' τρίμηνο 2021	Β' τρίμηνο 2021	Α' τρίμηνο 2021	Τριμηνιαία (Δ' με Γ') ±%	Ετήσια ±%
Καθαρό επιτοκιακό περιθώριο (ετησιοποιημένη βάση)	1.45%	1.84%	1.34%	1.34%	1.49%	1.63%	-	-39 μ.β.
Δείκτης κόστος προς έσοδα	66%	66%	65%	71%	62%	67%	-6 ε.μ.	-
Δείκτης κόστος προς έσοδα αναπροσαρμοσμένοι για τον ειδικό φόρο επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές	60%	60%	57%	64%	58%	60%	-7 ε.μ.	-
Λειτουργικά κέρδη επί του μέσου όρου των περιουσιακών στοιχείων (ετησιοποιημένη βάση)	0.8%	0.9%	0.9%	0.7%	1.0%	0.8%	+0.2 ε.μ.	-0.1 ε.μ.
Βασικά κέρδη/(ζημιές) ανά μετοχή που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας (€ σεντ)	6.66	(38.45)	2.27	4.22	(1.66)	1.83	(1.95)	45.11
Βασικά κέρδη/(ζημιές) μετά τη φορολογία και πριν τα μη- επαναλαμβανόμενα στοιχεία ανά μετοχή που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας (€ σεντ) ⁴	20.50	(2.12)	6.19	3.08	7.48	3.75	3.11	22.62
Απόδοση Ενσώματων Ιδίων Κεφαλαίων (ROTE) μετά τη φορολογία και πριν τα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία ανά μετοχή που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας (€ σεντ) ⁴	5.5%	-0.5%	6.6%	3.3%	8.1%	4.1%	3.3 ε.μ.	6.0 ε.μ.
<p>1. Επαναπαρουσίαση για το τέλος ΑΦΠ ύψους €3 εκατ. για το έτος 2020 το οποίο περιλαμβάνεται στον 'Ειδικό φόρο επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές' σύμφωνα με την παρουσίαση του τρέχοντος έτους. 2. Οι 'Προβλέψεις/καθαρή (ζημιά)/κέρδη σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ (βάσει ΕΑΤ)' αναφέρονται στην καθαρή (ζημιά)/κέρδος από συναλλαγές που ολοκληρώθηκαν κατά το έτος/περίοδο, και στις καθαρές πιστωτικές ζημιές δανείων σε υπό εξέταση συναλλαγές. Τα 'Έξοδα αναδιάρθρωσης και άλλα έξοδα σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ' αναφέρονται κυρίως στα έξοδα που σχετίζονται με αυτές τις συναλλαγές. Για περισσότερες πληροφορίες βλέπε Μέρος Β.3.4 3. Περιλαμβανομένων των χαρτοφυλακίων ΜΕΔ (βάσει ΕΑΤ) τα οποία ταξινομήθηκαν ως 'Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και ομάδες εκποίησης που κατέχονται προς πώληση', όπου είναι σχετικό. 4. Από τις 30 Ιουνίου 2021, η διοίκηση παρακολουθεί τα 'βασικά κέρδη/(ζημιές) ανά μετοχή που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας' τα οποία υπολογίζονται βάσει τα 'βασικά κέρδη/(ζημιές) μετά τη φορολογία και πριν τα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας)', παρά τα 'βασικά κέρδη/(ζημιές) μετά τη φορολογία - οργανικά (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας)', όπως ίσχυε προηγουμένως, καθώς η διοίκηση πιστεύει ότι είναι ένα πιο κατάλληλο μέτρο παρακολούθησης των επαναλαμβανόμενων επιδόσεων, λόγω του ότι εξαιρεί τα 'Έξοδα συμβούλων και άλλα έξοδα αναδιάρθρωσης - οργανικά', τα οποία δεν σχετίζονται με τις υποκείμενες ή επαναλαμβανόμενες δραστηριότητες του Συγκροτήματος ως τραπεζικού και χρηματοοικονομικού οργανισμού, αλλά κυρίως με το κόστος της προσφοράς για το ομόλογο δευτεροβάθμιου κεφαλαίου μειωμένης εξασφάλισης ύψους €12 εκατ., καθώς και συγκεκριμένα κόστη που αφορούν δραστηριότητες αναδιάρθρωσης, τις οποίες η Τράπεζα έχει συνδέσει με την οργανική μείωση ΜΕΔ, τα οποία μειώνεται καθώς το επίπεδο των ΜΕΔ μειώνεται. ε.μ. = εκατοστιαίες μονάδες, μ.β. = μονάδες βάσης, 100 μονάδες βάσης = 1 εκατοστιαία μονάδα</p>								

B. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

Μη Ελεγμένος Ενοποιημένος Ισολογισμός

€ εκατ.	31.12.2021	31.12.2020	±%
Μετρητά και καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	9,231	5,653	63%
Δάνεια και απαιτήσεις σε τράπεζες	292	403	-28%
Ομόλογα, κρατικά αξιόγραφα και μετοχές	2,139	1,913	12%
Καθαρά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	9,836	9,886	-1%
Αποθέματα ακινήτων	1,112	1,350	-18%
Επενδύσεις σε ακίνητα	118	128	-8%
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία	1,876	1,550	21%
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και ομάδες εκποίησης που κατέχονται προς πώληση	359	631	-43%
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	24,963	21,514	16%
Καταθέσεις από τράπεζες	457	392	17%
Χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες	2,970	995	-
Καταθέσεις πελατών	17,531	16,533	6%
Δανειακό κεφάλαιο	643	272	-
Λοιπές υποχρεώσεις	1,281	1,247	3%
Σύνολο υποχρεώσεων	22,882	19,439	18%
Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας	1,839	1,831	-
Λοιποί συμμετοχικοί τίτλοι	220	220	-
Σύνολο κεφαλαίων εξαιρουμένων των δικαιωμάτων μειοψηφίας	2,059	2,051	-
Δικαιώματα μειοψηφίας	22	24	-8%
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	2,081	2,075	-
Σύνολο υποχρεώσεων και ιδίων κεφαλαίων	24,963	21,514	16%

Κύρια Στοιχεία και Δείκτες Ισολογισμού	31.12.2021 (αναπροσαρ- μοσμένα) ¹	31.12.2021 (όπως παρουσιάζονται) ²	31.12.2020 (όπως παρουσιάζονται) ²	± ²
Δάνεια (€ εκατ.)	10,282	10,856	12,261	-11%
Συσσωρευμένες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δανείων (€ εκατ)	467	792	1,902	-58%
Καταθέσεις πελατών (€ εκατ.)	17,531	17,531	16,533	6%
Δείκτης δανείων (μετά τις προβλέψεις) προς καταθέσεις	56%	57%	63%	-6 ε.μ.
Ποσοστό ΜΕΔ (βάσει EAT) προς δάνεια	7.5%	12.4%	25.2%	-12.8 ε.μ.
Δείκτης κάλυψης ΜΕΔ (βάσει EAT)	61%	59%	62%	-3 ε.μ.
Δείκτης μόχλευσης	7.6%	7.6%	8.8%	-1.2 ε.μ.
Δείκτες Κεφαλαίου και σταθμισμένα περιουσιακά στοιχεία	31.12.2021 (αναπροσαρ- μοσμένα)¹	31.12.2021 (όπως παρουσιάζονται)²	31.12.2020 (όπως παρουσιάζονται)²	±²
Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) (με μεταβατικές διατάξεις) ³	15.8%	15.1%	14.8%	+30 μ.β.
Συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας	20.8%	20.0%	18.4%	+160 μ.β.
Σταθμισμένα περιουσιακά στοιχεία (€ εκατ.)	10,344	10,694	11,636	-8 %

1. Αναπροσαρμοσμένα για χαρτοφυλάκια που κατέχονται προς πώληση (βλέπε 'Σχόλια για την Υποκείμενη Βάση'. 2. Περιλαμβανομένων των χαρτοφυλακίων ΜΕΔ (βάσει EAT) στα 'Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και ομάδες εκποίησης που κατέχονται προς πώληση', όπου είναι σχετικό. 3. Ο Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) χωρίς μεταβατικές διατάξεις στις 31 Δεκεμβρίου 2021 ανήλθε σε 13.7% και 14.3% αναπροσαρμοσμένος για χαρτοφυλάκια που κατέχονται προς πώληση (σε σύγκριση με 13.3% και 13.9% αναπροσαρμοσμένος για χαρτοφυλάκια που κατέχονται προς πώληση στις 30 Σεπτεμβρίου 2021, και με 12.9% και 13.3% αναπροσαρμοσμένα για χαρτοφυλάκια που κατέχονται προς πώληση 31 Δεκεμβρίου 2020). ε.μ. = εκατοστιαίες μονάδες, μ.β. = μονάδες βάσης, 100 μονάδες βάσης = 1 εκατοστιαία μονάδα

B. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

B.1. Μη ελεγμένη συμφιλίωση της ενοποιημένης κατάστασης λογαριασμού αποτελεσμάτων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021 μεταξύ της απαιτούμενης από τη νομοθεσία βάσης και της υποκείμενης βάσης

€ εκατ.	Υποκείμενη βάση	Πωλήσεις ΜΕΔ	Άλλα	Απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση
Καθαρά έσοδα από τόκους	296	-	-	296
Καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	172	-	-	172
Καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος και καθαρά κέρδη/(ζημιές) από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση/διάλυση θυγατρικών και συγγενών εταιριών	24	-	(30)	(6)
Έσοδα από ασφαλιστικές εργασίες μείον απαιτήσεις και προμήθειες	61	-	-	61
Καθαρά κέρδη από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα και πώληση αποθεμάτων ακινήτων	13	(1)	-	12
Λοιπά έσοδα	15	-	-	15
Σύνολο εσόδων	581	(1)	(30)	550
Σύνολο εξόδων	(383)	(16)	(23)	(422)
Λειτουργικό κέρδος	198	(17)	(53)	128
Πιστωτικές ζημιές δανείων	(66)	13	17	(36)
Απομειώσεις λοιπών χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	(36)	(19)	-	(55)
Αναστροφές μετά τις προβλέψεις για επιδικίες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα	2	-	(2)	-
Κέρδη πριν τη φορολογία και πριν τα μη- επαναλαμβανόμενα στοιχεία	98	(23)	(38)	37
Φορολογία	(5)	-	-	(5)
(Κέρδη)/ζημιά που αναλογούν σε δικαιώματα μειοψηφίας	(2)	-	-	(2)
Κέρδη/(ζημιά) μετά τη φορολογία και πριν τα μη- επαναλαμβανόμενα στοιχεία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας)	91	(23)	(38)	30
Έξοδα συμβούλων και άλλα έξοδα αναδιάρθρωσης – οργανικά	(22)	-	22	-
Κέρδη/(ζημιά) μετά τη φορολογία – οργανικά (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας)	69	(23)	(16)	30
Προβλέψεις/καθαρή (ζημιά)/κέρδος σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ (βάσει ΕΑΤ) ²	(7)	7	-	-
Έξοδα αναδιάρθρωσης και άλλα έξοδα σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ (βάσει ΕΑΤ) ²	(16)	16	-	-
Έξοδα αναδιάρθρωσης – Σχέδιο Εθελούσιας Αποχώρησης (ΣΕΑ)	(16)	-	16	-
Κέρδη/(ζημιά) μετά τη φορολογία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας)	30	-	-	30

*Αφορά κέρδη μετά τη φορολογία (αναλογούνται στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας), πριν από τις προβλέψεις/καθαρή ζημιά σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ, τα σχετικά έξοδα αναδιάρθρωσης και άλλα έξοδα, και έξοδα αναδιάρθρωσης που αφορούν το Σχέδιο Εθελούσιας Αποχώρησης Προσωπικού (ΣΕΑ).

Οι διαφορές επαναταξινόμησης μεταξύ της απαιτούμενης από τη νομοθεσία βάσης και της υποκείμενης βάσης αφορούν κυρίως την επίδραση από τα 'μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία' και παρατίθενται πιο κάτω:

Πωλήσεις ΜΕΔ

- Τα συνολικά έξοδα περιλαμβάνουν έξοδα αναδιάρθρωσης ύψους €14 εκατ. και άλλα έξοδα ύψους €2 εκατ. που αφορούν κυρίως τις συμφωνίες για πώληση χαρτοφυλακίων ΜΕΔ και παρουσιάζονται στα 'Έξοδα αναδιάρθρωσης και άλλα έξοδα σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ' στην υποκείμενη βάση.
- Οι πιστωτικές ζημιές δανείων στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση περιλαμβάνουν πιστωτικές ζημιές δανείων που σχετίζονται με το Project Helix 2 ύψους περίπου €1.5 εκατ., αναστροφή πιστωτικών ζημιών δανείων που σχετίζονται με το Project Helix 3 ύψους €28 εκατ. και ποσό ύψους €14 εκατ. που αντιπροσωπεύει την επίδραση της προεξόφλησης του αναβαλλόμενου εισπρακτέου τιμήματος πώλησης από το Project Helix 2, και παρουσιάζονται στα μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία στις 'Προβλέψεις/καθαρή ζημιά σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ' στην υποκείμενη βάση.
- Τα 'Καθαρά κέρδη από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα και πώληση αποθεμάτων ακινήτων' περιλαμβάνουν ζημιά επανεκτίμησης ύψους €1 εκατ. που σχετίζεται με επενδύσεις σε ακίνητα του Project Helix 3 και παρουσιάζονται στις 'Προβλέψεις/καθαρή ζημιά σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ' στην υποκείμενη βάση.

B. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

B.1. Μη ελεγμένη συμφιλίωση της ενοποιημένης κατάστασης λογαριασμού αποτελεσμάτων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021 μεταξύ της απαιτούμενης από τη νομοθεσία βάσης και της υποκείμενης βάσης (συνέχεια)

Πωλήσεις ΜΕΔ (συνέχεια)

- Οι 'Απομειώσεις λοιπών χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων' στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση περιλαμβάνουν ζημιά απομειώσεων ύψους €19 εκατ. που σχετίζονται με αποθέματα ακινήτων του Project Helix 3 και παρουσιάζονται στις 'Προβλέψεις/καθαρή ζημιά σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ' στην υποκείμενη βάση.

Άλλες επαναταξινομήσεις

- Καθαρές ζημιές από δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων ύψους περίπου €17.5 εκατ. περιλαμβάνονται στις 'Πιστωτικές ζημιές δανείων' στην υποκείμενη βάση, ενώ στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση περιλαμβάνονται στις 'Καθαρές ζημιές από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση/διάλυση θυγατρικών και συγγενών εταιρειών'. Η ταξινομήσή τους στην υποκείμενη βάση έχει πραγματοποιηθεί ώστε να συνάδει με τις καθαρές ζημιές των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος.
- Καθαρή ζημιά από την πρόωρη εξόφληση του δανειακού κεφαλαίου μειωμένης εξασφάλισης ύψους περίπου €12.5 εκατ. που περιλαμβάνεται στις 'Καθαρές ζημιές από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση/διάλυση θυγατρικών και συγγενών εταιριών' στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση περιλαμβάνεται στα 'Έξοδα συμβούλων και άλλα έξοδα αναδιάρθρωσης – οργανικά' στην υποκείμενη βάση, καθώς αντιπροσωπεύει μη επαναλαμβανόμενο στοιχείο.
- Έξοδα συμβούλων και άλλα έξοδα αναδιάρθρωσης ύψους περίπου €9 εκατ. τα οποία περιλαμβάνονται στα 'Άλλα λειτουργικά έξοδα' στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση παρουσιάζονται ξεχωριστά στην υποκείμενη βάση, καθώς αποτελούνται κυρίως από το κόστος εξωτερικών συμβούλων που αφορά δραστηριότητες αναδιάρθρωσης δανείων πελατών.
- Αναστροφή μετά από προβλέψεις για επιδικίες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα που ανέρχεται σε περίπου €2 εκατ. και περιλαμβάνεται στα 'Άλλα λειτουργικά έξοδα' στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση, παρουσιάζεται ξεχωριστά στην υποκείμενη βάση, ως προβλέψεις για επιδικίες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα (και αναστροφές) μαζί με τις απομειώσεις χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, μετά τα λειτουργικά κέρδη.
- Τα συνολικά έξοδα στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση περιλαμβάνουν έξοδα αναδιάρθρωσης που αφορούν το Σχέδιο Εθελούσιας Αποχώρησης Προσωπικού (ΣΕΑ) ύψους περίπου €16 εκατ. και παρουσιάζονται ξεχωριστά στην υποκείμενη βάση, καθώς αποτελούν μη επαναλαμβανόμενα έξοδα.

Σχόλια για την υποκείμενη βάση

Η χρηματοοικονομική πληροφόρηση που παρουσιάζεται σε αυτό το Μέρος παρέχει μια ανασκόπηση των οικονομικών αποτελεσμάτων του Συγκροτήματος για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021 στην 'υποκείμενη βάση', στην οποία η Διεύθυνση πιστεύει ότι παρουσιάζει καλύτερα την επιμέτρηση της απόδοσης και της θέσης του Συγκροτήματος, καθώς παρουσιάζονται ξεχωριστά τα ασυνήθη και μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία.

Συμφιλιώσεις μεταξύ της απαιτούμενης από τη νομοθεσία βάσης και της υποκείμενης βάσης περιλαμβάνονται στο Μέρος Β.1 'Μη ελεγμένη ενοποιημένη συμφιλίωση της κατάστασης λογαριασμού αποτελεσμάτων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021 μεταξύ της απαιτούμενης από τη νομοθεσία βάσης και της υποκείμενης βάσης' και θα είναι επίσης διαθέσιμη στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021 στο μέρος 'Όροι και Επεξηγήσεις στις Γνωστοποιήσεις Εναλλακτικών Μέτρων Απόδοσης', για τη διευκόλυνση της σύγκρισης της υποκείμενης βάσης με την απαιτούμενη από τη νομοθεσία πληροφόρηση.

Σημειώστε τα ακόλουθα σε σχέση με τη γνωστοποίηση αναπροσαρμοσμένων στοιχείων και δεικτών σε αυτή την ανακοίνωση.

Οι αναφορές σε αναπροσαρμοσμένα στοιχεία και δείκτες στις 31 Δεκεμβρίου 2021 αναφέρονται στο Project Helix 3 και το Project Sinope. Οι αναφορές αυτές δίνονται βάσει των αποτελεσμάτων σε υποκείμενη βάση στις 31 Δεκεμβρίου 2021, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά, και προϋποθέτουν την ολοκλήρωση των συναλλαγών, η οποία αναμένεται εντός του α' εξαμήνου 2022 και τελεί υπό τη λήψη συνήθων εποπτικών και άλλων εγκρίσεων. Στις 31 Δεκεμβρίου 2021, τα χαρτοφυλάκια δανείων, καθώς και ακινήτων τα οποία περιλαμβάνονται στο Project Helix 3 και το Project Sinope, ταξινομήθηκαν ως ομάδες εκποίησης που κατέχονται προς πώληση.

Οι αναφορές σε αναπροσαρμοσμένα στοιχεία και δείκτες στις 31 Δεκεμβρίου 2020 αναφέρονται στο Project Helix 2. Στις 31 Δεκεμβρίου 2020, τα χαρτοφυλάκια δανείων τα οποία περιλαμβάνονται στο Project Helix 2 ταξινομήθηκαν ως ομάδα εκποίησης που κατέχεται προς πώληση.

B. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

Σχόλια για την υποκείμενη βάση (συνέχεια)

Όπου οι αριθμοί παρατίθενται σε αναπροσαρμοσμένη βάση, γίνεται συγκεκριμένη αναφορά και αναφέρονται ως 'Αναπροσαρμοσμένα για χαρτοφυλάκια που κατέχονται προς πώληση'.

Το Project Helix 2 αναφέρεται στην πώληση χαρτοφυλακίων δανείων με συνολική μεικτή λογιστική αξία ύψους €1.3 δις στην ολοκλήρωση, εξασφαλισμένα με ακίνητα, σε επενδυτικά ταμεία συνδεδεμένα με την Pacific Investment Management Company LLC ("PIMCO"), οι συμφωνίες των οποίων ανακοινώθηκαν στις 3 Αυγούστου 2020 και 18 Ιανουαρίου 2021. **Το Project Helix 2 ολοκληρώθηκε τον Ιούνιο 2021.**

Το Project Helix 3 αναφέρεται στη συμφωνία στην οποία κατέληξε το Συγκρότημα τον Νοέμβριο 2021 με επενδυτικά ταμεία συνδεδεμένα με την PIMCO, για την πώληση χαρτοφυλακίου ΜΕΔ με μεικτή λογιστική αξία ύψους €568 εκατ., καθώς και ακινήτων με λογιστική αξία ύψους περίπου €120 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2021.

Το Project Sinope αναφέρεται σε συμφωνία στην οποία κατέληξε το Συγκρότημα τον Δεκέμβριο 2021, για την πώληση χαρτοφυλακίου ΜΕΔ με μεικτή λογιστική αξία ύψους €12 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2021, καθώς και ακίνητα στη Ρουμανία με λογιστική αξία ύψους €0.6 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2021.

Περαιτέρω πληροφορίες για τις συναλλαγές ΜΕΔ περιλαμβάνονται στο Μέρος Β.2.5 'Ποιότητα δανειακού χαρτοφυλακίου'.

B. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

B.2. Ανάλυση Ισολογισμού

B.2.1 Κεφαλαιακή Βάση

Το **σύνολο κεφαλαίων εξαιρουμένων των δικαιωμάτων μειοψηφίας** ανήλθε σε €2,059 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2021, σε σύγκριση με €2,066 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2021 και €2,051 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2020. Τα ίδια κεφάλαια ιδιοκτητών της Εταιρίας διαμορφώθηκαν σε €1,839 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2021, σε σύγκριση με €1,846 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2021 και €1,831 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2020.

Ο **δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) με μεταβατικές διατάξεις** ανήλθε σε 15.1% στις 31 Δεκεμβρίου 2021 και 15.8% αναπροσαρμοσμένος για χαρτοφυλάκια που κατέχονται προς πώληση, σε σύγκριση με 14.7% στις 30 Σεπτεμβρίου 2021 (και 15.3% αναπροσαρμοσμένος για χαρτοφυλάκια που κατέχονται προς πώληση) και 14.8% στις 31 Δεκεμβρίου 2020 (και 15.2% αναπροσαρμοσμένος για χαρτοφυλάκια που κατέχονται προς πώληση). Κατά τη διάρκεια του 3^{ου} τριμήνου 2021, ο δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) επηρεάστηκε θετικά κυρίως από τα έσοδα πριν τις προβλέψεις και τη μείωση των σταθμισμένων περιουσιακών στοιχείων, και επηρεάστηκε αρνητικά κυρίως από προβλέψεις και απομειώσεις και το κόστος που αφορά το Σχέδιο Εθελούσιας Αποχώρησης Προσωπικού. Οι κεφαλαιακοί δείκτες (και οι αναπροσαρμοσμένοι κεφαλαιακοί δείκτες) στις 31 Δεκεμβρίου 2021 στην ανακοίνωση αυτή περιλαμβάνουν κέρδη για το έτος 2021, εκτός αν δηλώνεται διαφορετικά.

Το Συγκρότημα επέλεξε να εφαρμόσει τις μεταβατικές ρυθμίσεις της ΕΕ για σκοπούς των εποπτικών κεφαλαιακών απαιτήσεων (Κανονισμός ΕΕ 2017/2395), όπου η επίδραση της απομείωσης από την αρχική εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 στους δείκτες κεφαλαίου θα απορροφηθεί σταδιακά. Το ποσό που θα προστίθεται στον δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) κάθε έτος μειώνεται με βάση έναν συντελεστή στάθμισης μέχρι να επέλθει η πλήρης απορρόφηση της επίπτωσης από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 στο τέλος της πενταετίας. Η επίδραση στα κεφάλαια για το έτος 2018 ήταν 5% της επίδρασης της απομείωσης από την αρχική εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9, η οποία αυξήθηκε σε 15% (συσσωρευτικά) για το έτος 2019, σε 30% (συσσωρευτικά) για το έτος 2020, σε 50% (συσσωρευτικά) για το έτος 2021 και 75% (συσσωρευτικά) για το έτος 2022. Θα ενσωματωθεί πλήρως (100%) την 1 Ιανουαρίου 2023. Η σταδιακή εισαγωγή του ποσού απομείωσης από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 είχε αρνητική επίδραση ύψους περίπου 62 μ.β. στον δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) την 1 Ιανουαρίου 2022.

Ο **δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) χωρίς μεταβατικές διατάξεις** ανήλθε σε 13.7% στις 31 Δεκεμβρίου 2021 και 14.3% αναπροσαρμοσμένος για χαρτοφυλάκια που κατέχονται προς πώληση, σε σύγκριση με 13.3% στις 30 Σεπτεμβρίου 2021 (και 13.9% αναπροσαρμοσμένος για χαρτοφυλάκια που κατέχονται προς πώληση) και 12.9% στις 31 Δεκεμβρίου 2020 (και 13.3% αναπροσαρμοσμένος για χαρτοφυλάκια που κατέχονται προς πώληση). Με μεταβατικές διατάξεις και με βάση τις διατάξεις μετά την ολοκλήρωση της μεταβατικής περιόδου, η επίδραση του ΔΠΧΑ 9 αναμένεται να είναι διαχειρίσιμη και εντός των κεφαλαιακών σχεδιασμών του Συγκροτήματος.

Ο **Συνολικός Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας** ανήλθε σε 20.0% στις 31 Δεκεμβρίου 2021 και 20.8% αναπροσαρμοσμένος για χαρτοφυλάκια που κατέχονται προς πώληση, σε σύγκριση με 19.7% στις 30 Σεπτεμβρίου 2021 (και 20.4% αναπροσαρμοσμένος για χαρτοφυλάκια που κατέχονται προς πώληση) και 18.4% στις 31 Δεκεμβρίου 2020 (και 18.7% αναπροσαρμοσμένος για χαρτοφυλάκια που κατέχονται προς πώληση).

Οι κεφαλαιακοί δείκτες του Συγκροτήματος παραμένουν πάνω από τις απαιτήσεις που απορρέουν από τη Διαδικασία Εποπτικής Εξέτασης και Αξιολόγησης (ΔΕΕΑ).

Η ελάχιστη απαίτηση Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) με μεταβατικές διατάξεις του Συγκροτήματος ανήλθε σε 9.69% στις 31 Δεκεμβρίου 2021 (ο οποίος αποτελείται από απαιτήσεις του Πυλώνα Ι ύψους 4.50%, απαιτήσεις του Πυλώνα ΙΙ ύψους 1.69%, Απόθεμα Ασφαλείας Διατήρησης Κεφαλαίου (CCB) ύψους 2.50% και Απόθεμα Ασφαλείας των Άλλων Συστημικά Σημαντικών Ιδρυμάτων (O-SII) ύψους 1.00%).

Η απαίτηση της ΔΕΕΑ για τον **Συνολικό Δείκτη Κεφαλαιακής Επάρκειας ανήλθε στο 14.50%** στις 31 Δεκεμβρίου 2021 και αποτελείται από τις απαιτήσεις του Πυλώνα Ι ύψους 8.00% (από το οποίο μέχρι 1.50% μπορεί να καλυφθεί με Πρόσθετα Κεφάλαια Κατηγορίας 1 και μέχρι 2.00% με Κεφάλαια Κατηγορίας 2), τις απαιτήσεις του Πυλώνα ΙΙ ύψους 3.0%, καθώς και Απόθεμα Ασφαλείας Διατήρησης Κεφαλαίου (CCB) ύψους 2.5% και Απόθεμα Ασφαλείας των Άλλων Συστημικά Σημαντικών Ιδρυμάτων (O-SII) ύψους 1.0%. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) έχει παράσχει επίσης μη δημόσια καθοδήγηση για πρόσθετα αποθέματα του δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) με βάση τις κεφαλαιακές απαιτήσεις του Πυλώνα ΙΙ. Οι συμπληρωματικές κεφαλαιακές απαιτήσεις για τον Πυλώνα ΙΙ απορρέουν από τη ΔΕΕΑ, η οποία γίνεται σε συγκεκριμένη χρονική στιγμή και κατ' επέκταση υπόκειται σε αλλαγές με την πάροδο του χρόνου.

B. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

B.2. Ανάλυση Ισολογισμού (συνέχεια)

B.2.1 Κεφαλαιακή Βάση (συνέχεια)

Σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Μακροπροληπτικής Εποπτείας των Ιδρυμάτων Νόμου του 2015, η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου (ΚΤΚ) είναι η αρμόδια αρχή για τον προσδιορισμό των πιστωτικών ιδρυμάτων ως Άλλων Συστημικά Σημαντικών Ιδρυμάτων (O-SIIs) και για τον καθορισμό της **ελάχιστης απαίτησης για το κεφαλαιακό απόθεμα ασφαλείας O-SII** γι' αυτές τις συστημικά σημαντικές τράπεζες. Η Τράπεζα έχει προσδιοριστεί ως O-SII και η ΚΤΚ είχε καθορίσει αρχικά το κεφαλαιακό απόθεμα ασφαλείας O-SII στο 20%. Το απόθεμα αυτό έχει τεθεί σε εφαρμογή σταδιακά από την 1 Ιανουαρίου 2019 στο 0.50% και θα αυξάνεται σταδιακά κατά 0.50% κάθε χρόνο μέχρι την πλήρη εφαρμογή του (2.00%). Τον Απρίλιο 2020, η ΚΤΚ αποφάσισε την καθυστέρηση της σταδιακής εφαρμογής (0.50%) του επιπρόσθετου κεφαλαιακού αποθέματος ασφαλείας (O-SII) την 1 Ιανουαρίου 2021 και 1 Ιανουαρίου 2022 κατά 12 μήνες. Κατά συνέπεια, το κεφαλαιακό απόθεμα ασφαλείας O-SII θα τεθεί πλήρως σε εφαρμογή την 1 Ιανουαρίου 2023, αντί την 1 Ιανουαρίου 2022 όπως είχε αρχικά καθοριστεί. Τον Νοέμβριο 2021, η Τράπεζα έλαβε ειδοποίηση από την ΚΤΚ ότι το συνολικό κεφαλαιακό απόθεμα ασφαλείας O-SII μειώθηκε κατά 50 μ.β. στο 1.50%, και ως εκ τούτου η σταδιακή εφαρμογή του κεφαλαιακού αποθέματος ασφαλείας O-SII την 1 Ιανουαρίου 2022 και 1 Ιανουαρίου 2023 έχει αναθεωρηθεί σε 0.25% για την κάθε περίοδο.

Στα πλαίσια της ετήσιας ΔΕΕΑ που πραγματοποιήθηκε από την ΕΚΤ το 2021, και με βάση την **τελική απόφαση ΔΕΕΑ για το 2021** που λήφθηκε τον Φεβρουάριο 2022, οι απαιτήσεις του Πυλώνα II ανήλθαν σε 3.26%, σε σύγκριση με το προηγούμενο επίπεδο του 3.00%. Η επιπρόσθετη απαίτηση του Πυλώνα II ύψους 0.26% εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των προσδοκιών της ΕΚΤ για προληπτικές προβλέψεις σύμφωνα με το Τροποποιητικό Παράρτημα της ΕΚΤ 2018 και τις μετέπειτα ανακοινώσεις και το δελτίο τύπου της ΕΚΤ τον Ιούλιο 2018 και τον Αύγουστο 2019. Η επιπρόσθετη απαίτηση του Πυλώνα II λαμβάνει υπόψη το Project Helix 3. Είναι δυναμική και μπορεί να μειωθεί κατά το 2022 με βάση επικαιροποιημένα στοιχεία για τα ΜΕΔ και το επίπεδο προβλέψεων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής.

Ως αποτέλεσμα, ο ελάχιστος δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) με μεταβατικές διατάξεις του Συγκροτήματος καθορίστηκε σε 10.08% σε σύγκριση με το προηγούμενο επίπεδο ύψους 9.69% (ο οποίος αποτελείται από απαιτήσεις του Πυλώνα I ύψους 4.50%, απαιτήσεις του Πυλώνα II ύψους 1.83%, Απόθεμα Ασφαλείας Διατήρησης Κεφαλαίου (CCB) ύψους 2.50% και Απόθεμα Ασφαλείας των Άλλων Συστημικά Σημαντικών Ιδρυμάτων (O-SII) ύψους 1.25%) και η απαίτηση της ΔΕΕΑ για τον Συνολικό Δείκτη Κεφαλαιακής Επάρκειας καθορίστηκε σε 15.01% σε σύγκριση με το προηγούμενο επίπεδο ύψους 14.50% (η οποία αποτελείται από απαιτήσεις του Πυλώνα I ύψους 8.00%, εκ των οποίων 1.50% μπορεί να είναι υπό μορφή Πρόσθετων Κεφαλαίων Κατηγορίας 1 (AT1) και μέχρι 2.00% υπό μορφή Κεφαλαίου Κατηγορίας 2 (T2), απαιτήσεις του Πυλώνα II ύψους 3.26%, Απόθεμα Ασφαλείας Διατήρησης Κεφαλαίου (CCB) ύψους 2.50% και Απόθεμα Ασφαλείας των Άλλων Συστημικά Σημαντικών Ιδρυμάτων (O-SII) ύψους 1.25%). Η ΕΚΤ έχει παράσχει επίσης αναθεωρημένη χαμηλότερη μη δημόσια καθοδήγηση για πρόσθετα αποθέματα του δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) με βάση τις κεφαλαιακές απαιτήσεις του Πυλώνα II. **Οι νέες απαιτήσεις βάσει της ΔΕΕΑ θα τεθούν σε ισχύ από την 1 Μαρτίου 2022. Ο δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) και ο Συνολικός Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας του Συγκροτήματος παραμένουν πάνω από τις νέες απαιτήσεις.**

Τα ίδια κεφάλαια που κατέχονται για σκοπούς Καθοδήγησης του Πυλώνα II δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την ικανοποίηση οποιωνδήποτε άλλων κεφαλαιακών απαιτήσεων (απαιτήσεις του Πυλώνα I, απαιτήσεις του Πυλώνα II ή την απαίτηση του συνδυασμένου αποθέματος ασφαλείας), κι ως εκ τούτου δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν δύο φορές.

Βάσει των αποφάσεων ΔΕΕΑ των προηγούμενων ετών, η Εταιρία (Bank of Cyprus Holdings PLC) και η Τράπεζα υπόκεινται σε απαγόρευση διανομής μερίσματος στους μετόχους, από τις εποπτικές αρχές, και ως εκ τούτου κατά τη διάρκεια του 2021 και 2020 δεν προτάθηκε και δεν πληρώθηκε μερίσμα. Με βάση την τελική απόφαση της ΔΕΕΑ για το 2021 που λήφθηκε τον Φεβρουάριο 2022, η Εταιρία και η Τράπεζα εξακολουθούν να υπόκεινται σε απαγόρευση διανομής μερίσματος στους μετόχους κατά το 2022. Αυτή η απαγόρευση δεν ισχύει εάν η διανομή γίνει μέσω της έκδοσης νέων συνήθων μετοχών προς τους μετόχους, οι οποίες είναι αποδεκτές ως Κεφάλαιο Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1. Η απαγόρευση δεν ισχύει για την πληρωμή κουπονιών για οποιαδήποτε Χρεόγραφα Πρόσθετου Κεφαλαίου Κατηγορίας 1 που εκδόθηκαν από την Εταιρία ή την Τράπεζα. Βάσει των αποφάσεων της ΔΕΕΑ 2021 η προηγούμενη απαγόρευση για μεταβλητές αποδοχές έχει αρθεί.

Η ΕΚΤ, ως μέρος του εποπτικού της ρόλου, έχει ολοκληρώσει την επιτόπια επιθεώρηση και επανεξέταση που αφορούσε την αξία των περιουσιακών στοιχείων που περιέρχονται στην κυριότητα του Συγκροτήματος μέσω εκποιήσεων με ημερομηνία αναφοράς την 30 Ιουνίου 2019. Τα ευρήματα αφορούν εποπτική επιβάρυνση η οποία θα μειωθεί, ανάλογα με την πρόοδο που θα σημειώσει η Τράπεζα στην πώληση των εν λόγω ακινήτων. Το ποσό αφαιρέθηκε απευθείας από τα ίδια κεφάλαια στις 30 Ιουνίου 2021 και είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση στον δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) του Συγκροτήματος κατά περίπου 44 μ.β. στις 30 Ιουνίου 2021, που μειώθηκε σε 32 μ.β. στις 31 Δεκεμβρίου 2021, κυρίως μετά τις απομειώσεις που έγιναν κατά το δ' τρίμηνο 2021.

Το Συγκρότημα συμμετείχε στην Άσκηση Προσομοίωσης Ακραίων Καταστάσεων του 2021 της ΔΕΕΑ της ΕΚΤ, τα αποτελέσματα της οποίας δημοσιεύθηκαν από την ΕΚΤ στις 30 Ιουλίου 2021. Για περαιτέρω πληροφορίες, βλ. 'Επιπρόσθετες Γνωστοποιήσεις Κινδύνων και Διαχείρισης Κεφαλαίου' στην 'Ενδιάμεση Οικονομική Έκθεση 2021'.

B. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

B.2. Ανάλυση Ισολογισμού (συνέχεια)

B.2.1 Κεφαλαιακή Βάση (συνέχεια)

Project Helix 3

Τον Νοέμβριο 2021, το Συγκρότημα κατέληξε σε συμφωνία για την πώληση χαρτοφυλακίου ΜΕΔ με μεικτή λογιστική αξία ύψους €568 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2021, καθώς και ακινήτων με λογιστική αξία ύψους περίπου €120 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2021, γνωστή ως Project Helix 3. Περαιτέρω πληροφορίες περιλαμβάνονται στο Μέρος Β.2.5 'Ποιότητα δανειακού χαρτοφυλακίου'.

Το Project Helix 3 είχε θετική επίδραση στον δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 του Συγκροτήματος ύψους 8 μ.β. στις 30 Σεπτεμβρίου 2021. Συνολικά, μέχρι την ολοκλήρωση (η οποία αναμένεται εντός του α' εξαμήνου 2022), και περιλαμβανομένης της θετικής επίδρασης η οποία ήδη καταγράφηκε στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων για το γ' τρίμηνο 2021, η συναλλαγή αναμένεται να έχει συνολική θετική επίδραση ύψους περίπου 70 μ.β. στον δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 του Συγκροτήματος, με βάση τους δείκτες του Συγκροτήματος στις 31 Δεκεμβρίου 2021.

Οι υπολογισμοί αναπροσαρμοσμένοι για το Project Helix 3 είναι με βάση τα οικονομικά αποτελέσματα στις 31 Δεκεμβρίου 2021, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά, και προϋποθέτουν ολοκλήρωση της συναλλαγής, η οποία εξακολουθεί να υπόκειται σε συνήθεις εποπτικές και άλλες εγκρίσεις.

Project Helix 2

Τον Ιούνιο 2021, η Εταιρία ολοκλήρωσε το Project Helix 2 (Χαρτοφυλάκια Α και Β), το οποίο αναφέρεται στην πώληση δανειακών χαρτοφυλακίων με συνολική μεικτή λογιστική αξία ύψους €1,331 εκατ. κατά την ολοκλήρωση (εκ των οποίων €1,305 εκατ. αφορούν μη εξυπηρετούμενα δάνεια), τα οποία είναι εξασφαλισμένα με ακίνητα, οι συμφωνίες των οποίων είχαν ανακοινωθεί στις 3 Αυγούστου 2020 και 18 Ιανουαρίου 2021. Περαιτέρω πληροφορίες περιλαμβάνονται στο Μέρος Β.2.5 'Ποιότητα δανειακού χαρτοφυλακίου'.

Κατά το β' τρίμηνο 2021, το Project Helix 2 είχε θετική επίδραση στον δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) του Συγκροτήματος κατά περίπου 20 μ.β., από τις οποίες περίπου 10 μ.β. προέκυψαν με την ολοκλήρωση. Μετά την ολοκλήρωση του Project Helix 2, η συναλλαγή αναμενόταν να έχει επιπρόσθετη θετική επίδραση στον δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) του Συγκροτήματος ύψους περίπου 64 μ.β. με βάση τους δείκτες του Συγκροτήματος στις 30 Ιουνίου 2021, με την πλήρη καταβολή του αναβαλλόμενου τιμήματος πώλησης και χωρίς να ληφθεί υπόψη οποιαδήποτε θετική επίδραση από τον μηχανισμό μεταβλητού τιμήματος (earnout), με αποτέλεσμα η συναλλαγή να έχει συνολικά θετική επίδραση στους κεφαλαιακούς δείκτες.

Ομολόγο Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου

Τον Απρίλιο 2021, η Εταιρία προχώρησε με έκδοση Ομολόγου Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου μειωμένης εξασφάλισης ύψους €300 εκατ. (το «Νέο Ομολόγο Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου»).

Αμέσως μετά, η Εταιρία και η Τράπεζα υπέγραψαν συμφωνία, σύμφωνα με την οποία η Εταιρία δάνεισε στην Τράπεζα το σύνολο των εσόδων της έκδοσης του Νέου Ομολόγου Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου ύψους €300 εκατ. (το «Ομολογιακό Δάνειο Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου»), με ουσιαστικά τους ίδιους όρους με τους όρους και τις προϋποθέσεις του Νέου Ομολόγου Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου. Το Ομολογιακό Δάνειο Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου αποτελεί υποχρέωση μειωμένης εξασφάλισης της Τράπεζας.

Το Νέο Ομολόγο Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου εκδόθηκε στην ονομαστική αξία και φέρει σταθερό ετήσιο επιτόκιο ύψους 6.625%. Ο τόκος επί του Νέου Ομολόγου Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου θα καταβάλλεται ετησίως αναδρομικά και θα επανακαθορισθεί στις 23 Οκτωβρίου 2026. Το Νέο Ομολόγο Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου λήγει στις 23 Οκτωβρίου 2031. Η Εταιρία θα έχει το δικαίωμα πρόωρης εξόφλησης του Νέου Ομολόγου Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου οποιαδήποτε μέρα κατά τη διάρκεια της περιόδου των έξι μηνών από τις 23 Απριλίου 2026 μέχρι τις 23 Οκτωβρίου 2026, υπό την αίρεση λήψεως όλων των απαραίτητων εγκρίσεων.

Ταυτόχρονα, η Τράπεζα κάλεσε τους κατόχους του Ομολόγου Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου Σταθερού Επανακαθοριζόμενου Επιτοκίου ονομαστικής αξίας ύψους €250 εκατ. το οποίο λήγει τον Ιανουάριο 2027 («Παλαιό Ομολόγο Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου»), να προσφέρουν τα Παλαιά Ομολόγα Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου τους για αγορά από την Τράπεζα σε τιμή ύψους 105.50%. Ως αποτέλεσμα, παρέμειναν σε ισχύ Παλαιά Ομολόγα Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου ύψους €43 εκατ.

B. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

B.2. Ανάλυση Ισολογισμού (συνέχεια)

B.2.1 Κεφαλαιακή Βάση (συνέχεια)

Ομόλογο Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου (συνέχεια)

Σε συνεδρίαση που πραγματοποιήθηκε στις 30 Νοεμβρίου 2021, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε να ασκήσει το δικαίωμα της Τράπεζας να εξοφλήσει το υπόλοιπο ποσό των Παλαιών Ομολόγων Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου που παρέμειναν σε ισχύ ονομαστικής αξίας ύψους περίπου €43 εκατ. Τα Παλαιά Ομόλογα Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου που παρέμειναν σε ισχύ εξοφλήθηκαν στις 19 Ιανουαρίου 2022.

Μετά την επιτυχή αναχρηματοδότηση του ομολόγου δευτεροβάθμιου κεφαλαίου μειωμένης εξασφάλισης (Tier 2) το 2021, το Συγκρότημα συνεχίζει να εξετάζει ευκαιρίες βελτιστοποίησης της κεφαλαιακής του θέσης, περιλαμβανομένων των Πρόσθετων Κεφαλαίων Κατηγορίας 1.

Νομοθετικές μεταρρυθμίσεις για τη μετατροπή των ΑΦΑ σε ΑΦΠ

Νομοθετικές μεταρρυθμίσεις που επιτρέπουν τη μετατροπή ορισμένων αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων (ΑΦΑ) σε αναβαλλόμενες φορολογικές πιστώσεις (ΑΦΠ) τέθηκαν σε εφαρμογή τον Μάρτιο 2019. Οι νομοθετικές μεταρρυθμίσεις αφορούν τη χρήση φορολογικών ζημιών που μεταφέρθηκαν από τη Λαϊκή Τράπεζα στην Τράπεζα τον Μάρτιο 2013. Η εισαγωγή του CRD IV τον Ιανουάριο 2014 και η σταδιακή εφαρμογή του οδήγησαν σε πιο υψηλές απαιτήσεις κεφαλαίου από την Τράπεζα για αυτές τις ΑΦΑ. Ο νόμος επιτρέπει στα πιστωτικά ιδρύματα να χειρίζονται τις συγκεκριμένες ΑΦΑ ως 'μη βασισμένες σε μελλοντική κερδοφορία' σύμφωνα με τις διατάξεις του CRD IV, με αποτέλεσμα να μην αφαιρούνται από τον δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1), και συνεπώς να βελτιώνεται η κεφαλαιακή θέση τους.

Το Συγκρότημα κατανοεί ότι, η Κυπριακή Κυβέρνηση, ως απάντηση στις ανησυχίες που ηγέρθηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχετικά με παροχή κρατικής ενίσχυσης η οποία προέκυψε από τον τρόπο χειρισμού αυτών των φορολογικών ζημιών, εξετάζει το ενδεχόμενο υιοθέτησης τροποποιήσεων στον Νόμο, ενδεχομένως περιλαμβανομένων απαιτήσεων για πρόσθετο ετήσιο τέλος πέραν του 1.5% ετήσιου τέλους εγγύησης που έχει ήδη αναγνωριστεί, για να διατηρηθεί η μετατροπή αυτών των ΑΦΑ σε φορολογικές πιστώσεις.

Το Συγκρότημα, εν αναμονή των τροποποιήσεων του Νόμου, αναγνωρίζει ότι ενδέχεται να απαιτείται αυτό το αυξημένο ετήσιο τέλος ενδέχεται να αναγνωρίζεται σε ετήσια βάση μέχρι τη λήξη των εν λόγω ζημιών το 2028. Ο προσδιορισμός και οι προϋποθέσεις του εν λόγω ποσού θα ορίζονται στον Νόμο που θα τροποποιηθεί και το ποσό θα καθορίζεται από την Κυβέρνηση σε ετήσια βάση. Το Συγκρότημα, ωστόσο, κατανοεί ότι οι προβλεπόμενες τροποποιήσεις του Νόμου μπορεί να προβλέπουν ότι το ελάχιστο τέλος που θα χρεωθεί θα είναι στο 1.5% της ετήσιας δόσης και μπορεί να κυμαίνεται έως ένα μέγιστο ποσό ύψους €10 εκατ. ετησίως. Το Συγκρότημα εκτιμά ότι τα αυξημένα τέλη θα μπορούσαν να κυμαίνονται έως και €5.3 εκατ. ετησίως (για κάθε φορολογικό έτος εφαρμογής, δηλαδή από το 2018) παρόλο που το Συγκρότημα κατανοεί ότι τέτοια τέλη μπορεί να κυμαίνονται σε ετήσια βάση, όπως καθοριστεί από το Υπουργείο Οικονομικών. Ως εκ τούτου, ποσό ύψους €5.3 εκατ. καταγράφηκε το δ' τρίμηνο 2021 και για το έτος 2021. Κατά το 2020, ποσό ύψους €3 εκατ. καταγράφηκε το δ' τρίμηνο 2020, ώστε το συνολικό ποσό που καταχωρήθηκε για τα έτη 2018-2020 να ανέρχεται σε €16 εκατ., με αυτό να είναι το μέγιστο αναμενόμενο επιπρόσθετο ποσό για αυτά τα χρόνια.

B. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

B.2. Ανάλυση Ισολογισμού (συνέχεια)

B.2.2. Κανονισμοί και Οδηγίες

B.2.2.1 Αναθεωρημένοι κανόνες για κεφαλαιακή επάρκεια και ρευστότητα (CRR II and CRD V)

Στις 27 Ιουνίου 2019, τέθηκαν σε εφαρμογή οι αναθεωρημένοι κανόνες για την κεφαλαιακή επάρκεια και τη ρευστότητα (ο Κανονισμός Κεφαλαιακών Απαιτήσεων II (CRR II) και η Οδηγία Κεφαλαιακών Απαιτήσεων V (CRD V)). Βάσει τροποποιητικού κανονισμού, ισχύουν οι υφιστάμενες διατάξεις του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR), εκτός εάν έχουν τροποποιηθεί από τον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων II (CRR II). Ως κανονισμός, ο Κανονισμός Κεφαλαιακών Απαιτήσεων II (CRR II) εφαρμόζεται άμεσα σε κάθε κράτος μέλος. Τα κράτη μέλη κλήθηκαν να ενσωματώσουν την Οδηγία Κεφαλαιακών Απαιτήσεων V (CRD V) στην εθνική τους νομοθεσία τους. Η Οδηγία Κεφαλαιακών Απαιτήσεων V (CRD V) ενσωματώθηκε στην Κυπριακή νομοθεσία και τέθηκε σε εφαρμογή στις αρχές Μαΐου 2021. Συγκεκριμένες διατάξεις τέθηκαν αμέσως σε εφαρμογή (κυρίως σε σχέση με την Ελάχιστη Απαίτηση Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL)), και οι περισσότερες αλλαγές τέθηκαν σε εφαρμογή από τον Ιούνιο 2021. Οι βασικές αλλαγές που εισήχθηκαν περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, αλλαγές στα κριτήρια καταλληλότητας για τα Κεφάλαια Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1), τα Πρόσθετα Κεφάλαια Κατηγορίας 1 (AT1) και τα Κεφάλαια Κατηγορίας 2 (T2), εισαγωγή της ελάχιστης απαίτησης για ίδια κεφάλαια και επιλέξιμες υποχρεώσεις (MREL) και τη δεσμευτική απαίτηση για τον Δείκτη Μόχλευσης (όπως καθορίζεται στον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR)), καθώς και τις απαιτήσεις για τον Δείκτη Καθαρής Σταθερής Χρηματοδότησης (ΔΚΣΧ).

Ορισμένες αναπροσαρμογές τέθηκαν σε ισχύ τον Ιούνιο του 2020 ως μέρος του "CRR quick-fix" το οποίο επέστρεψε την εφαρμογή ορισμένων αλλαγών του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων II (CRR II) υπό το φως των προκλήσεων στον τραπεζικό τομέα λόγω της πανδημίας COVID-19. Τα βασικότερα μέτρα του "CRR quick-fix" περιλαμβάνουν επέκταση των μεταβατικών ρυθμίσεων του ΔΠΧΑ 9 αναφορικά με το δυναμικό στοιχείο για περίοδο δύο ετών, την εισαγωγή προληπτικής εποπτείας σε σχέση με τα ανοίγματα σε κεντρικές και τοπικές κυβερνήσεις ή σε τοπικές αρχές που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων, την επιτάχυνση των τροποποιήσεων του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων II (CRR II) για εξαίρεση ορισμένων περιουσιακών στοιχείων λογισμικού από την υποχρέωση αφαίρεσης από το κεφάλαιο και την αναθεώρηση του συντελεστή έκπτωσης για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

B.2.2.2 Το Τραπεζικό Πακέτο 2021 (CRR III, CRD VI και BRRD)

Τον Οκτώβριο 2021, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υιοθέτησε νομοθετικές προτάσεις για περαιτέρω τροποποιήσεις στον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR), στην Οδηγία Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRD IV) και στην Οδηγία για Ανάκαμψη και Εξυγίανση Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων Επενδύσεων (BRRD) (το «**Τραπεζικό Πακέτο 2021**»). Μεταξύ άλλων, το Τραπεζικό Πακέτο 2021 θα εφαρμόσει ορισμένα μέρη της Βασιλείας III που δεν έχουν ακόμη ενσωματωθεί στο δίκαιο της ΕΕ. Το Τραπεζικό Πακέτο 2021 υπόκειται σε τροποποίηση κατά τη διάρκεια των νομοθετικών διαδικασιών της ΕΕ, και το πεδίο εφαρμογής του καθώς και οι όροι του ενδέχεται να αλλάξουν πριν από την εφαρμογή του. Επιπλέον, στην περίπτωση των προτεινόμενων τροποποιήσεων του CRD IV και του BRRD, οι όροι και η ισχύ τους θα εξαρτηθούν, εν μέρει, από τον τρόπο ενσωμάτωσής τους στη νομοθεσία κάθε κράτους μέλους. Γενικά, είναι πιθανό να περάσουν αρκετά χρόνια μέχρι να αρχίσει να εφαρμόζεται το Τραπεζικό Πακέτο 2021 και ορισμένα μέτρα αναμένεται να υπόκεινται σε μεταβατικές ρυθμίσεις ή να εφαρμοστούν σταδιακά.

B.2.2.3 Οδηγία για Ανάκαμψη και Εξυγίανση Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων Επενδύσεων (BRRD)

Ελάχιστη Απαίτηση για Ίδια Κεφάλαια και Επιλέξιμες Υποχρεώσεις (MREL)

Από τον Ιανουάριο 2016, τα κράτη μέλη της ΕΕ έχουν την υποχρέωση να εφαρμόζουν τις διατάξεις της Οδηγίας για Ανάκαμψη και Εξυγίανση Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων Επενδύσεων (BRRD), η οποία απαιτεί από τα πιστωτικά ιδρύματα της ΕΕ και ορισμένες επιχειρήσεις επενδύσεων να τηρούν την ελάχιστη απαίτηση ιδίων κεφαλαίων και επιλέξιμων υποχρεώσεων (MREL), με την επιφύλαξη των διατάξεων του Κατ' Εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2016/1450. Στις 27 Ιουνίου 2019, ως μέρος του πακέτου μεταρρύθμισης για την ενδυνάμωση της ανθεκτικότητας και εξυγίανσης των ευρωπαϊκών τραπεζών, τέθηκε σε εφαρμογή η Οδηγία Ανάκαμψης και Εξυγίανσης Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων Επενδύσεων II (BRRD II), η οποία έπρεπε να ενσωματωθεί στην εθνική νομοθεσία. Η Οδηγία για Ανάκαμψη και Εξυγίανση Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων Επενδύσεων II (BRRD II) ενσωματώθηκε στην Κυπριακή Νομοθεσία και τέθηκε σε εφαρμογή αρχές Μαΐου 2021. Επιπρόσθετα, ορισμένες από τις πρόνοιες της ελάχιστης απαίτησης ιδίων κεφαλαίων και επιλέξιμων υποχρεώσεων (MREL) έχουν εισαχθεί στον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων II (CRR II), ο οποίος τέθηκε επίσης σε εφαρμογή στις 27 Ιουνίου 2019 ως μέρος του πακέτου μεταρρύθμισης και τέθηκε άμεσα σε ισχύ.

B. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

B.2. Ανάλυση Ισολογισμού (συνέχεια)

B.2.2. Κανονισμοί και Οδηγίες (συνέχεια)

B.2.2.3 Οδηγία για Ανάκαμψη και Εξυγίανση Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων Επενδύσεων (BRRD) (συνέχεια)

Ελάχιστη Απαίτηση για Ίδια Κεφάλαια και Επιλέξιμες Υποχρεώσεις (MREL) (συνέχεια)

Τον Δεκέμβριο 2021, η Τράπεζα έλαβε ειδοποίηση από το Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης (ΕΣΕ) για την τελική απόφαση για την υποβολή δεσμευτικής υποχρέωσης για τήρηση ελάχιστης απαίτησης για ίδια κεφάλαια και επιλέξιμες υποχρεώσεις (MREL) για την Τράπεζα, η οποία καθορίστηκε ως το προτιμητέο σημείο εφαρμογής της εξυγίανσης. **Σύμφωνα με την απόφαση, η τελική ελάχιστη απαίτηση για ίδια κεφάλαια και επιλέξιμες υποχρεώσεις (MREL) αντιστοιχεί στο 23.74% των σταθμισμένων περιουσιακών στοιχείων και στο 5.91% του δείκτη μόχλευσης μέτρου συνολικού ανοίγματος (leverage ratio exposure, LRE) (όπως καθορίζεται στον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR)) και η συμμόρφωση πρέπει να επιτευχθεί μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2025. Επιπρόσθετα, η ενδιάμεση απαίτηση για την 1 Ιανουαρίου 2022 αντιστοιχεί στο 14.94% των σταθμισμένων περιουσιακών στοιχείων και 5.91% του δείκτη μόχλευσης μέτρου συνολικού ανοίγματος (leverage ratio exposure, LRE). Τα ίδια κεφάλαια που χρησιμοποιούνται από την Τράπεζα για συμμόρφωση με το Αποθεματικό Διατήρησης Ασφαλείας δεν θα είναι επιλέξιμα για συμμόρφωση για την ελάχιστη απαίτηση για ίδια κεφάλαια και επιλέξιμες υποχρεώσεις (MREL) ως ποσοστό των σταθμισμένων περιουσιακών στοιχείων. Η Τράπεζα πρέπει να συμμορφώνεται με την ελάχιστη απαίτηση για ίδια κεφάλαια και επιλέξιμες υποχρεώσεις (MREL) σε ενοποιημένο επίπεδο, το οποίο αποτελείται από την Τράπεζα και τις θυγατρικές της.**

Τον Ιούνιο 2021, η Τράπεζα προχώρησε στην πρώτη της συναλλαγή για σκοπούς ελάχιστης απαίτησης ιδίων κεφαλαίων και επιλέξιμων υποχρεώσεων (MREL) μέσω έκδοσης ομολόγου υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας ύψους €300 εκατ. (το «Ομόλογο Υψηλής Εξοφλητικής Προτεραιότητας»). Το Ομόλογο Υψηλής Εξοφλητικής Προτεραιότητας εκδόθηκε στην ονομαστική αξία και φέρει ετήσιο επιτόκιο ύψους 2.50%. Ο τόκος επί του Ομολόγου θα καταβάλλεται ετησίως αναδρομικά και θα επανακαθορισθεί στις 24 Ιουνίου 2026. Το Ομόλογο Υψηλής Εξοφλητικής Προτεραιότητας λήγει στις 24 Ιουνίου 2027. Η Τράπεζα έχει το δικαίωμα πρόωρης εξόφλησης στις 24 Ιουνίου 2026, νοουμένου ότι πληρούνται συγκεκριμένες προϋποθέσεις όπως ορίζονται στους Όρους και Προϋποθέσεις, περιλαμβανομένης της λήψης των απαραίτητων εποπτικών εγκρίσεων. Το Ομόλογο Υψηλής Εξοφλητικής Προτεραιότητας πληροί τα σχετικά κριτήρια και συνεισφέρει στην ελάχιστη απαίτηση ιδίων κεφαλαίων και επιλέξιμων υποχρεώσεων (MREL) για την Τράπεζα.

Ο δείκτης Ελάχιστης Απαίτησης Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL ratio) της Τράπεζας στις 31 Δεκεμβρίου 2021, υπολογιζόμενος σύμφωνα με τα ισχύοντα κριτήρια επιλεξιμότητας του ΕΣΕ, και βασισμένος σε εσωτερικές εκτιμήσεις της Τράπεζας, ανήλθε στο 19.31% των σταθμισμένων περιουσιακών στοιχείων (RWA) και στο 9.87% του δείκτη μόχλευσης μέτρου συνολικού ανοίγματος (LRE). Αναπροσαρμοσμένος για χαρτοφυλάκια που κατέχονται προς πώληση, ο δείκτης Ελάχιστης Απαίτησης Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL ratio) στις 31 Δεκεμβρίου 2021, υπολογισμένος στην ίδια βάση, ανήλθε στο 20.18% των σταθμισμένων περιουσιακών στοιχείων (RWA). Ο δείκτης Ελάχιστης Απαίτησης Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL ratio) την 1 Ιανουαρίου 2022 ανήλθε στο 18.44% των σταθμισμένων περιουσιακών στοιχείων (RWA) και στο 9.56% του δείκτη μόχλευσης μέτρου συνολικού ανοίγματος (LRE), υπολογισμένα στην ίδια βάση. Ο δείκτης Ελάχιστης Απαίτησης Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL ratio) αναπροσαρμοσμένος για χαρτοφυλάκια που κατέχονται προς πώληση, την 1 Ιανουαρίου 2022, ανήλθε στο 19.30% των σταθμισμένων περιουσιακών στοιχείων (RWA). Ο δείκτης Ελάχιστης Απαίτησης Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL ratio) ως ποσοστό των σταθμισμένων περιουσιακών στοιχείων δεν περιλαμβάνει κεφάλαια που χρησιμοποιούνται για συμμόρφωση με το Αποθεματικό Διατήρησης Ασφαλείας, το οποίο ανήλθε σε 3.5% μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2021, αυξημένο σε 3.75% την 1 Ιανουαρίου 2022 και αναμένεται να αυξηθεί σε 4.0% την 1 Ιανουαρίου 2023. Ο δείκτης Ελάχιστης Απαίτησης Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL ratio) (και ο δείκτης αναπροσαρμοσμένος για χαρτοφυλάκια που κατέχονται προς πώληση) στις 31 Δεκεμβρίου 2021 και 1 Ιανουαρίου 2022 περιλαμβάνουν κέρδη για το 2021, εκτός αν δηλώνεται διαφορετικά.

Η επιτυχής αναχρηματοδότηση του ομολόγου δευτεροβάθμιου κεφαλαίου μειωμένης εξασφάλισης (Tier 2) τον Απρίλιο 2021 και η πρώτη έκδοση ομολόγου υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας επιλέξιμο για MREL τον Ιούνιο 2021 σηματοδοτούν τη βάση για το σχέδιο της Τράπεζας για ικανοποίηση των ελάχιστων απαιτήσεων που ισχύουν για Ίδια Κεφάλαια και Επιλέξιμες Υποχρεώσεις (MREL). Η ενδιάμεση απαίτηση για Ίδια Κεφάλαια και Επιλέξιμες Υποχρεώσεις (MREL) για την 1 Ιανουαρίου 2022 έχει επιτευχθεί, και η Τράπεζα θα συνεχίσει να αξιολογεί ευκαιρίες ώστε να αυξήσει τις υποχρεώσεις που πληρούν τα κριτήρια ως ελάχιστες απαιτήσεις για Ίδια Κεφάλαια και Επιλέξιμες Υποχρεώσεις (MREL).

B. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

B.2. Ανάλυση Ισολογισμού (συνέχεια)

B.2.3 Χρηματοδότηση και Ρευστότητα

Χρηματοδότηση

Χρηματοδότηση από Κεντρικές Τράπεζες

Στις 31 Δεκεμβρίου 2021, η Τράπεζα είχε χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες ύψους €2,970 εκατ., η οποία αποτελείται από χρηματοδότηση από την ΕΚΤ και αφορούσε αποκλειστικά χρηματοδότηση από Στοχευμένες Πράξεις Πιο Μακροπρόθεσμης Αναχρηματοδότησης (ΣΠΠΜΑ) III, σε σύγκριση με €2,978 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2021 και €995 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2020.

Τον Ιούνιο 2021 η Τράπεζα δανείστηκε ποσό ύψους €300 εκατ. από την όγδοη πράξη ΣΠΠΜΑ III, αυξάνοντας τον δανεισμό από ΣΠΠΜΑ III (TLTRO III) σε €3.0 δις, καθώς η Τράπεζα είχε ήδη δανειστεί ποσό ύψους €1.7 δις από την έβδομη πράξη ΣΠΠΜΑ III τον Μάρτιο 2021 και ποσό ύψους €1 δις από την τέταρτη πράξη ΣΠΠΜΑ III τον Ιούνιο 2020, παρά τη σημαντική πλεονάζουσα ρευστότητα, λόγω των ευνοϊκών όρων δανεισμού, σε συνδυασμό με χαλάρωση στις απαιτήσεις εξασφαλίσεων.

Η Τράπεζα ξεπέρασε τον στόχο επίδοσης για τη χορήγηση καθαρού νέου δανεισμού για την περίοδο 1 Μαρτίου 2020 - 31 Μαρτίου 2021 και πληροί τις προϋποθέσεις για εξασφάλιση ευνοϊκού δανειστικού επιτοκίου ύψους -1% για την περίοδο από τον Ιούνιο 2020 μέχρι τον Ιούνιο 2021. Η θετική επίδραση στα καθαρά έσοδα από τόκους από τον δανεισμό από ΣΠΠΜΑ III, για την περίοδο από τον Ιούνιο 2020 μέχρι τον Ιούνιο 2021 ανήλθε σε περίπου €7 εκατ. και αναγνωρίστηκε κατά την αντίστοιχη περίοδο στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Με βάση εσωτερικές εκτιμήσεις (με την επιφύλαξη έγκρισης από την ΚΤΚ), η Τράπεζα έχει επίσης ξεπεράσει τον στόχο επίδοσης για τη χορήγηση καθαρού νέου δανεισμού για την περίοδο 1 Οκτωβρίου 2020 - 31 Δεκεμβρίου 2021, και ως εκ τούτου αναμένεται να εξασφαλίσει ευνοϊκό δανειστικό επιτόκιο για την περίοδο από τον Ιούνιο 2021 μέχρι τον Ιούνιο 2022. Η Τράπεζα εκτιμά ότι θα έχει θετικό αντίκτυπο στα καθαρά έσοδα από τόκους από τον δανεισμό από ΣΠΠΜΑ III για την περίοδο από τον Ιούνιο 2021 μέχρι τον Ιούνιο 2022 ύψους περίπου €15 εκατ., τα οποία αναγνωρίζονται κατά την αντίστοιχη περίοδο στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Αναμένεται ότι οι ευνοϊκοί όροι δανεισμού ΣΠΠΜΑ δεν θα παραταθούν μετά τον Ιούνιο 2022.

Καταθέσεις

Οι συνολικές καταθέσεις πελατών του Συγκροτήματος ανήλθαν σε €17,531 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2021 (σε σύγκριση με €17,128 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2021 και €16,533 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2020) και αυξήθηκαν κατά 2% το δ' τρίμηνο και κατά 6% από την αρχή του έτους.

Το μερίδιο αγοράς της Τράπεζας στις καταθέσεις στην Κύπρο ανήλθε σε 34.8% στις 31 Δεκεμβρίου 2021, σε σύγκριση με 34.8% στις 30 Σεπτεμβρίου 2021 και 35.0% στις 31 Δεκεμβρίου 2020. Οι καταθέσεις πελατών αποτελούσαν το 70% του συνόλου των περιουσιακών στοιχείων και το 77% του συνόλου των υποχρεώσεων στις 31 Δεκεμβρίου 2021 (σε σύγκριση με 77% του συνόλου των περιουσιακών στοιχείων και 85% του συνόλου των υποχρεώσεων στις 31 Δεκεμβρίου 2020).

Ο δείκτης Δανείων προς Καταθέσεις (μετά τις προβλέψεις) (Δ/Κ) ανήλθε σε 57% στις 31 Δεκεμβρίου 2021 (σε σύγκριση με 58% στις 30 Σεπτεμβρίου 2021 και 63% στις 31 Δεκεμβρίου 2020 στην ίδια βάση). Η μείωση κατά 6 ε.μ. κατά το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021 οφείλεται κυρίως στην ολοκλήρωση του Project Helix 2 τον Ιούνιο 2021 και στην αύξηση των καταθέσεων κατά το έτος 2021. Αναπροσαρμοσμένος για χαρτοφυλάκια που κατέχονται προς πώληση, ο δείκτης Δανείων προς Καταθέσεις (μετά τις προβλέψεις) (Δ/Κ) στις 31 Δεκεμβρίου 2021 ανήλθε σε 56%.

Δανειακό κεφάλαιο

Στις 31 Δεκεμβρίου 2021, το δανειακό κεφάλαιο του Συγκροτήματος (περιλαμβανομένων των δεδουλευμένων τόκων) ανήλθε σε €643 εκατ. (σε σύγκριση με €649 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2021 και €272 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2020) και αφορά ομόλογο δευτεροβάθμιο κεφαλαίο μειωμένης εξασφάλισης και ομόλογο υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας.

Για περαιτέρω πληροφορίες βλέπε Μέρος B.2.1 'Κεφαλαιακή Βάση' και Μέρος B.2.2.3 'Οδηγία για Ανάκαμψη και Εξυγίανση Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων Επενδύσεων (BRRD) / Ελάχιστη Απαιτήση για Ίδια Κεφάλαια και Επιλέξιμες Υποχρεώσεις (MREL)', αντίστοιχα.

B. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

B.2. Ανάλυση Ισολογισμού (συνέχεια)

B.2.3 Χρηματοδότηση και Ρευστότητα (συνέχεια)

Ρευστότητα

Στις 31 Δεκεμβρίου 2021, ο Δείκτης Κάλυψης Ρευστότητας του Συγκροτήματος (ΔΚΡ) ανήλθε σε 298% (σε σύγκριση με 294% στις 30 Σεπτεμβρίου 2021 και 254% στις 31 Δεκεμβρίου 2020) και είναι πάνω από τις ελάχιστες κανονιστικές απαιτήσεις ύψους 100%. Το πλεόνασμα ρευστότητας στον ΔΚΡ στις 31 Δεκεμβρίου 2021 ανήλθε σε €6.3 δις (σε σύγκριση με €6.0 δις στις 30 Σεπτεμβρίου 2021 και €4.2 δις στις 31 Δεκεμβρίου 2020). Η αύξηση κατά το δ' τρίμηνο 2021 (και γ' τρίμηνο 2021) οφείλεται κυρίως στην αύξηση των καταθέσεων πελατών.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2021, ο Δείκτης Καθαρής Σταθερής Χρηματοδότησης (ΔΚΣΧ) του Συγκροτήματος ανήλθε στο 147% (σε σύγκριση με 148% στις 30 Σεπτεμβρίου 2021 και 139% στις 31 Δεκεμβρίου 2020), και είναι πάνω από τις ελάχιστες κανονιστικές απαιτήσεις ύψους 100%, οι οποίες τέθηκαν σε εφαρμογή τον Ιούνιο 2021, σύμφωνα με το CRR II.

B.2.4 Δάνεια

Τα δάνεια του Συγκροτήματος (περιλαμβανομένων των δανείων που κατέχονται προς πώληση) ανήλθαν σε €10,856 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2021, σε σύγκριση με €10,864 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2021 και €12,261 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2020, μειωμένα κατά 11% από την αρχή του έτους κυρίως λόγω της ολοκλήρωσης του Project Helix 2.

Ο νέος δανεισμός που δόθηκε στην Κύπρο κατά το δ' τρίμηνο 2021 ανήλθε σε €471 εκατ. (σε σύγκριση με €427 εκατ. κατά το γ' τρίμηνο 2021, €407 εκατ. κατά το β' τρίμηνο 2021 και €487 εκατ. κατά το α' τρίμηνο 2021) και ανήλθε σε €1,792 εκατ. συνολικά κατά το έτος 2021 (αυξημένος κατά 33% σε ετήσια βάση και πλησιάζοντας τα επίπεδα του έτους 2019 πριν την πανδημία). Ο νέος δανεισμός που δόθηκε κατά το δ' τρίμηνο 2021 αποτελείται από δάνεια σε μεγάλες επιχειρήσεις ύψους €215 εκατ., δάνεια ιδιωτών (λιανικής τραπεζικής) ύψους €173 εκατ. (εκ των οποίων στεγαστικά δάνεια ύψους €140 εκατ.), δάνεια σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις ύψους €45 εκατ. και δάνεια στον τομέα της ναυτιλίας και διεθνή εργασιών ύψους €38 εκατ. Τα νέα δάνεια σε μεγάλες επιχειρήσεις κατά το δ' τρίμηνο 2021 αυξήθηκαν κατά περίπου 24% σε ετήσια βάση, καθώς η οικονομική δραστηριότητα συνεχίζει να βελτιώνεται. Ταυτόχρονα, η ζήτηση για νέα στεγαστικά δάνεια παρέμεινε σημαντική υποβοηθούμενη από το σχέδιο επιδότησης επιτοκίου της Κυβέρνησης (το οποίο έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021).

Στις 31 Δεκεμβρίου 2021, τα καθαρά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες του Συγκροτήματος (μη περιλαμβανομένων των δανείων που κατέχονται προς πώληση) ανήλθαν σε €9,836 εκατ. (σε σύγκριση με €9,787 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2021 και €9,886 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2020).

Επιπρόσθετα, στις 31 Δεκεμβρίου 2021, καθαρά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες ύψους €250 εκατ. **ταξινομήθηκαν ως κατεχόμενα προς πώληση** σύμφωνα με το ΔΧΠΑ 5 και αφορούσαν το Project Helix 3 (€243 εκατ.) και το Project Sinope (€7 εκατ.) (βλέπε πιο κάτω), σε σύγκριση με €250 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2021 τα οποία αφορούσαν το Project Helix 3 και €493 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2020 που αφορούσαν το Project Helix 2 (€485 εκατ.) και το Helix Tail (€8 εκατ.).

Η Τράπεζα είναι ο μεγαλύτερος παροχέας δανείων στην Κύπρο με το μερίδιο αγοράς της επί των δανείων να ανέρχεται σε 38.8% στις 31 Δεκεμβρίου 2021, σε σύγκριση με 39.1% στις 30 Σεπτεμβρίου 2021 και στις 30 Ιουνίου 2021, και 42.4% στις 31 Μαρτίου 2021 και 41.9% στις 31 Δεκεμβρίου 2020. Η μείωση κατά το β' τρίμηνο 2021 οφείλεται κυρίως στην ολοκλήρωση του Project Helix 2.

B.2.5 Ποιότητα δανειακού χαρτοφυλακίου

Το Συγκρότημα συνέχισε να σημειώνει σταθερή πρόοδο σε όλες τις παραμέτρους επιμέτρησης της ποιότητας του δανειακού του χαρτοφυλακίου. Καθώς η μείωση του κινδύνου στον ισολογισμό έχει ολοκληρωθεί σε μεγάλο βαθμό, οι προτεραιότητες του Συγκροτήματος περιλαμβάνουν τη διατήρηση ποιοτικού νέου δανεισμού και επαναφορά της χρέωσης πιστωτικών ζημιών δανείων (cost of risk) και άλλων απομειώσεων σε κανονικά επίπεδα, με την ταυτόχρονη διαχείριση των νέων εισροών ΜΕΔ (βάσει EAT) ως αποτέλεσμα της πανδημίας.

Οι πιστωτικές ζημιές δανείων για το δ' τρίμηνο 2021 ανήλθαν σε €9 εκατ. (εξαιρουμένων των 'Προβλέψεων/καθαρής (ζημιάς)/ κέρδους σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ (βάσει EAT)'), σε σύγκριση με €22 εκατ. για το γ' τρίμηνο 2021 και συνολικά €66 εκατ. για το έτος 2021, σε σύγκριση με €149 εκατ. για το έτος 2020. Περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τις πιστωτικές ζημιές δανείων παρέχονται στο Μέρος Β.3.3 'Κέρδη/(ζημιά) πριν τη φορολογία και μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία'.

Παρά την περιορισμένη αθέτηση των πελατειακών υποχρεώσεων, η επιπρόσθετη παρακολούθηση και οι προβλέψεις στους τομείς που είναι ευάλωτοι στις επιπτώσεις της πανδημίας παραμένουν, για να διασφαλιστεί ότι πιθανές δυσκολίες αποπληρωμής εντοπίζονται σε πρώιμο στάδιο, και παρέχονται κατάλληλες λύσεις σε βιώσιμους πελάτες. Επιπρόσθετα, το Συγκρότημα έχει ενισχύσει την παρακολούθηση τομέων, όπως ο τουριστικός τομέας, οι οποίοι επηρεάζονται από τις συνέπειες της κρίσης στην Ουκρανία (βλέπε Μέρος Γ. Λειτουργικό Περιβάλλον και Μέρος Δ. Επισκόπηση Επιχειρηματικής Δραστηριότητας πιο κάτω).

B. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

B.2. Ανάλυση Ισολογισμού (συνέχεια)

B.2.5 Ποιότητα δανειακού χαρτοφυλακίου (συνέχεια)

Το Συγκρότημα θα συνεχίσει να παρακολουθεί τις εξελίξεις, ούτως ώστε να λαμβάνονται έγκαιρα υπόψη οποιοσδήποτε αλλαγές προκύψουν από την αβεβαιότητα στις μακροοικονομικές προοπτικές και γεωπολιτικές εξελίξεις, που επηρεάζονται από τις συνέπειες της εισβολής της Ρωσίας στην Ουκρανία, καθώς και από τον βαθμό επανάληψης της έξαρσης της πανδημίας λόγω μεταλλάξεων του ιού COVID-19, και τη συνέχιση της θετικής επίδρασης από τη δημοσιονομική και νομισματική πολιτική.

Δάνεια υπό αναστολή καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων (Μορατόριουμ)

Στο πλαίσιο των μέτρων για στήριξη των δανειοληπτών που επηρεάζονται από τον ιό COVID-19 και της ευρύτερης Κυπριακής οικονομίας, η Κυπριακή Βουλή ψήφισε την αναστολή της καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων (μορατόριουμ) για την περίοδο μέχρι το τέλος του έτους 2020, για όλους τους επιλέξιμους δανειολήπτες οι οποίοι δεν παρουσίαζαν καθυστερήσεις πέραν των 30 ημερών κατά το τέλος Φεβρουαρίου 2020. Η αναστολή καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων (μορατόριουμ) για το σύνολο των δανείων αυτών έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2020.

Τα εξυπηρετούμενα δάνεια στις 31 Δεκεμβρίου 2021 υπό καθεστώς αναστολής καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων που έληξε ανήλθαν σε €4.60 δις (σε σύγκριση με €4.8 δις στις 30 Σεπτεμβρίου 2021 και €5.3 δις στις 31 Δεκεμβρίου 2020), από τα οποία €4.58 δις είχαν δόση μέχρι τις 15 Μαρτίου 2022 και η απόδοση τους είναι καλή. Το 96% αυτών δεν παρουσίασε καθυστερήσεις (εκ των οποίων περίπου €0.73 δις έχουν τύχει αναδιάρθρωσης μέχρι τις 15 Μαρτίου 2022) και μόνο 4% (€196 εκατ.) παρουσίασε καθυστερήσεις (εκ των οποίων €192 εκατ. παρουσιάζουν λιγότερο από 30 μέρες καθυστερήσεις). Το 65% των αναδιρθρώσεων πραγματοποιήθηκαν κατά το α' εξάμηνο 2021.

Τα εξυπηρετούμενα δάνεια σε **ιδιώτες** στις 31 Δεκεμβρίου 2021 υπό καθεστώς αναστολής καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων που έληξε ανήλθαν σε €1.7 δις, από τα οποία σχεδόν όλα είχαν δόση μέχρι τις 15 Μαρτίου 2022. Το 91% αυτών δεν παρουσίασε καθυστερήσεις (εκ των οποίων περίπου €34 εκατ. έχουν τύχει αναδιάρθρωσης μέχρι τις 15 Μαρτίου 2022) και μόνο 9% (€151 εκατ.) παρουσίασε καθυστερήσεις (εκ των οποίων €148 εκατ. παρουσιάζουν λιγότερο από 30 μέρες καθυστερήσεις).

Αντίστοιχα, τα εξυπηρετούμενα δάνεια σε **επιχειρήσεις** στις 31 Δεκεμβρίου 2021 υπό καθεστώς αναστολής καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων που έληξε ανήλθαν σε €2.9 δις, από τα οποία το 99% είχε δόση μέχρι τις 15 Μαρτίου 2022. Το 98% αυτών δεν παρουσίασε καθυστερήσεις (εκ των οποίων περίπου €0.69 δις έχουν τύχει αναδιάρθρωσης μέχρι τις 15 Μαρτίου 2022, κυρίως στον τομέα του τουρισμού) και μόνο 2% (€45 εκατ.) παρουσίασε καθυστερήσεις.

Το δ' τρίμηνο 2021 έγινε καθαρή επαναταξινόμηση δανείων υπό καθεστώς αναστολής καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων που έληξε ύψους €64 εκατ. από το Στάδιο 2 στο Στάδιο 1, κυρίως λόγω επικαιροποιημένης χρηματοοικονομικής πληροφόρησης. Επιπρόσθετα, σε δάνεια υπό καθεστώς αναστολής καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων που έληξε, ύψους περίπου €1 εκατ. έγινε καθαρή επαναταξινόμηση από το Στάδιο 2 στο Στάδιο 3 κατά το δ' τρίμηνο 2021. Οι αναφορές σε 'δάνεια υπό καθεστώς αναστολής καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων που έληξε' σε αυτή την παράγραφο περιλαμβάνουν τρεχούμενους λογαριασμούς και παρατραβήγματα.

Η κάλυψη με προβλέψεις των δανείων στο Στάδιο 3 υπό καθεστώς αναστολής καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων που έληξε ύψους περίπου 32% στις 31 Δεκεμβρίου 2021 θεωρείται ικανοποιητική, καθώς είναι υψηλότερη από την κάλυψη με προβλέψεις των επανα-εξυπηρετούμενων ΜΕΔ (ΜΕΔ που βρίσκονται στη διαδικασία εξόδου από την κατηγορία αυτή, με προϋπόθεση να πληρούνται όλα τα κριτήρια εξόδου) ύψους 28%.

Ως αποτέλεσμα της συνεχιζόμενης ανάκαμψης, η πλειοψηφία των προσαρμογών της διοίκησης σε σχέση με το COVID-19 που εφαρμόστηκαν το 2020 και κατά το α' εξάμηνο του 2021 έχουν αντιστραφεί κατά το γ' τρίμηνο του 2021. Οι πιστωτικές ζημιές δανείων για το γ' τρίμηνο 2021 ύψους €22 εκατ. (χρέωση πιστωτικών ζημιών δανείων (cost of risk) ύψους 78 μ.β. για το γ' τρίμηνο 2021) περιλαμβάνουν αναστροφή απομείωσης δανείων που σχετίζεται με την πανδημία ύψους €17 εκατ. (62 μ.β.), ως αποτέλεσμα ισχυρότερης από την αναμενόμενη επίδοση της οικονομίας. Η χρέωση πιστωτικών ζημιών δανείων (cost of risk) για το δ' τρίμηνο 2021 δεν περιλαμβάνει οποιαδήποτε χρέωση ή αναστροφή απομείωσης δανείων που σχετίζεται με προσαρμογές της διοίκησης λόγω της πανδημίας. Συνολικά, οι πιστωτικές ζημιές δανείων για το έτος 2021 ύψους €66 εκατ. (ετησιοποιημένη χρέωση πιστωτικών ζημιών δανείων (cost of risk) ύψους 0.57%) περιλαμβάνουν καθαρή αναστροφή απομείωσης δανείων που σχετίζονται με την πανδημία (περιλαμβανομένης της σχετικής επίδρασης στις μακροοικονομικές παραδοχές) ύψους περίπου €5 εκατ. (4 μ.β.). Για το έτος 2020, η επίδραση της μελλοντικής πληροφόρησης σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9 (IFRS 9 Forward Looking Information (FLI)) λόγω της ενημέρωσης των μακροοικονομικών παραδοχών είχε ως αποτέλεσμα χρέωση ύψους €54 εκατ. (43 μ.β.) που περιλαμβάνονται στις πιστωτικές ζημιές δανείων ύψους €149 εκατ. (χρέωση πιστωτικών ζημιών δανείων (cost of risk) ύψους 1.18%). Περαιτέρω πληροφορίες αναφορικά με τη χρέωση πιστωτικών ζημιών δανείων παρέχονται στο Μέρος B.3.3 Κέρδη/(ζημιά) πριν τη φορολογία και μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία.

Η στενή παρακολούθηση της ποιότητας των δανείων αυτών συνεχίζεται και προσφέρονται λύσεις σε πελάτες που τα δάνεια τους άρχισαν να παρουσιάζουν καθυστερήσεις. Η Τράπεζα έχει **καλό ιστορικό αναφορικά με τις αναδιρθρώσεις**. Στοχευμένες λύσεις αναδιάρθρωσης δανείων προσφέρονται με στόχο την αντιμετώπιση βραχυπρόθεσμων προβλημάτων ρευστότητας λόγω της πανδημίας, μετά από προσεκτική αξιολόγηση της δυνατότητας αποπληρωμής. Μέχρι στιγμής, οι περισσότερες αναδιρθρώσεις αφορούν τον τομέα του τουρισμού.

B. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

B.2. Ανάλυση Ισολογισμού (συνέχεια)

B.2.5 Ποιότητα δανειακού χαρτοφυλακίου (συνέχεια)

Δάνεια υπό αναστολή καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων (Μορατόριουμ) (συνέχεια)

Στις 31 Δεκεμβρίου 2021, τα δάνεια του Συγκροτήματος (εξαιρουμένων των χαρτοφυλακίων της Διεύθυνσης Αναδιάρθρωσης Δανείων και Διαχείρισης Χρεών, της Διεύθυνσης Διαχείρισης Ακινήτων και των εκθέσεων σε μη κύριες δραστηριότητες του εξωτερικού) στον τομέα του **τουρισμού** περιορίζονταν σε €1.15 δις (από σύνολο δανείων, εξαιρουμένων των χαρτοφυλακίων της Διεύθυνσης Αναδιάρθρωσης Δανείων και Διαχείρισης Χρεών, της Διεύθυνσης Διαχείρισης Ακινήτων και των εκθέσεων σε μη κύριες δραστηριότητες του εξωτερικού, ύψους €9.5 δις), από τα οποία εξυπηρετούμενα δάνεια ύψους περίπου €0.87 δις στις 31 Δεκεμβρίου 2021 ήταν υπό καθεστώς αναστολής καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων το οποίο έληξε. Το 99% αυτών των δανείων είχε καταβολή δόσης μέχρι τις 15 Μαρτίου 2022, και σχεδόν κανένα δεν παρουσίασε καθυστερήσεις (από τα οποία €350 εκατ. έτυχαν αναδιάρθρωσης μέχρι τις 15 Μαρτίου 2022 και το 80% αυτών των αναδιρθρώσεων πραγματοποιήθηκαν κατά το α' εξάμηνο 2021).

Ο τουρισμός παρουσιάζει σημάδια ανάκαμψης. Σημειώθηκε σταθερή μηνιαία ανάκαμψη στις αφίξεις τουριστών, καθώς η τουριστική περίοδος επεκτάθηκε μέχρι και τον Οκτώβριο. Οι αφίξεις τουριστών τον Οκτώβριο 2021 ανήλθαν στο 90% των αντίστοιχων αφίξεων το 2019, ενώ οι αφίξεις τουριστών κατά το β' εξάμηνο 2021 ανήλθαν σε περίπου 70% της αντίστοιχης περιόδου το 2019. Είναι σημαντικό να σημειωθεί, ότι η πλειοψηφία των πελατών στον κλάδο διαμονής, εισήλθαν στην κρίση με σημαντική ρευστότητα, λόγω των ισχυρών αποδόσεων των τελευταίων ετών και ότι το 98% του δανειακού χαρτοφυλακίου του τομέα του τουρισμού είναι εξασφαλισμένο με ακίνητα.

Η κρίση στην Ουκρανία δύναται να επιφέρει αρνητικές επιπτώσεις στην Κυπριακή οικονομία, εν μέρει λόγω της αρνητικής επίδρασης στον τομέα του τουρισμού. Η επίπτωση αυτή θα εξαρτηθεί από τη διάρκεια και την ένταση της κρίσης, παράγοντες οι οποίοι παραμένουν αβέβαιοι στο παρόν στάδιο. Ως μέτρο πρόληψης, η κυβέρνηση εργάζεται για να αντικαταστήσει τις αφίξεις τουριστών από τη Ρωσία και την Ουκρανία (οι οποίες ανήλθαν σε περίπου 20% των αφίξεων του 2019), μέσω προώθησης του εγχώριου τουρισμού και αφίξεων από άλλες αγορές, όπως η Γερμανία, το Ισραήλ, η Πολωνία, η Αυστρία, η Ελβετία, η Ιταλία, η Γαλλία, η Σουηδία και η Ουγγαρία. Η στενή παρακολούθηση των εκθέσεων στον τομέα του τουρισμού εντείνεται και το Συγκρότημα παραμένει σε στενή επαφή με τους πελάτες για να προσφέρει λύσεις όπου χρειάζεται. Περαιτέρω πληροφορίες για την κρίση στην Ουκρανία παρέχονται στο Μέρος Δ. 'Επίσκοπηση επιχειρηματικής δραστηριότητας'.

Αντίστοιχα, τα δάνεια του Συγκροτήματος (εξαιρουμένων των χαρτοφυλακίων της Διεύθυνσης Αναδιάρθρωσης Δανείων και Διαχείρισης Χρεών, της Διεύθυνσης Διαχείρισης Ακινήτων και των εκθέσεων σε μη κύριες δραστηριότητες του εξωτερικού) στον τομέα του **εμπορίου** στις 31 Δεκεμβρίου 2021 περιορίζονταν σε €0.94 δις, από τα οποία εξυπηρετούμενα δάνεια ύψους €0.29 δις στις 31 Δεκεμβρίου 2021 ήταν υπό καθεστώς αναστολής καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων που έληξε. Σχεδόν όλα είχαν καταβολή δόσης μέχρι τις 15 Μαρτίου 2022, και το 98% αυτών δεν παρουσίασε καθυστερήσεις (από τα οποία €18 εκατ. έτυχαν αναδιάρθρωσης) και μόνο το 2% παρουσίασε καθυστερήσεις.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τα δάνεια υπό καθεστώς αναστολής καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων, ως προς τα στάδια βάσει ΔΠΧΑ 9.

Στάδιο βάσει ΔΠΧΑ 9 για τα δάνεια υπό καθεστώς αναστολής καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων το οποίο έληξε (€ δις)			
€ δις	31.12.2021	30.09.2021	31.12.2020
Στάδιο 1	3.51	3.61	3.96
Στάδιο 2	1.37	1.46	1.58
Στάδιο 3	0.22	0.23	0.33
Σύνολο	5.10¹	5.30¹	5.87¹
1 Περιλαμβάνει παρατραβήγματα και τρεχούμενους λογαριασμούς ύψους περίπου €0.26 δις (30 Σεπτεμβρίου 2021: περίπου €0.25 δις και 31 Δεκεμβρίου 2021: περίπου €0.36 δις)			

Β. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

Β.2. Ανάλυση Ισολογισμού (συνέχεια)

Β.2.5 Ποιότητα δανειακού χαρτοφυλακίου (συνέχεια)

Δάνεια με αναστολή της καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων (Μορατόριουμ) (συνέχεια)

Ένα δεύτερο σχέδιο για αναστολή καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων (μορατόριουμ) ανακοινώθηκε τον Ιανουάριο του 2021 για πελάτες που επηρεάστηκαν από τη δεύτερη επιβολή περιοριστικών μέτρων. Η αναστολή της καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων είχε προσφερθεί μέχρι το τέλος Ιουνίου 2021, ωστόσο το σύνολο της περιόδου υπό καθεστώς αναστολής καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων, περιλαμβανομένης και της περιόδου αναστολής καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων που δόθηκε το 2020, δεν πρέπει να υπερβαίνει τους εννέα μήνες. Η περίοδος καταβολής αιτήσεων έληξε στις 31 Ιανουαρίου 2021 και εγκρίθηκαν δάνεια ύψους περίπου €20 εκατ. για το δεύτερο σχέδιο. Η στενή παρακολούθηση της ποιότητας των δανείων υπό καθεστώς αναστολής καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων συνεχίζεται.

Για περισσότερες πληροφορίες βλέπε παρουσίαση για τα Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021 (διαφάνειες 10 και 11).

Μείωση Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων (ΜΕΔ)

Τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια με βάση την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (ΜΕΔ βάσει ΕΑΤ) μειώθηκαν κατά €105 εκατ., ή 7%, κατά το δ' τρίμηνο 2021, και αποτελούνται από καθαρή οργανική μείωση ΜΕΔ (βάσει ΕΑΤ) ύψους €98 εκατ. και περαιτέρω καθαρή μείωση ΜΕΔ (βάσει ΕΑΤ) ύψους περίπου €7 εκατ. που αφορούν τα δάνεια του Project Helix 3 κατά τη διάρκεια του δ' τριμήνου 2021 (σε σύγκριση με μείωση ύψους €140 εκατ. κατά το γ' τρίμηνο 2021), σε €1,343 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2021 (σε σύγκριση με €1,449 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2021 και €3,086 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2020). **Αναπροσαρμοσμένα για χαρτοφυλάκια που κατέχονται προς πώληση, τα ΜΕΔ (βάσει ΕΑΤ) μειώνονται περαιτέρω κατά €572 εκατ. σε €771 εκατ. με βάση τα στοιχεία στις 31 Δεκεμβρίου 2021. Συνολικά, κατά το 2021, τα ΜΕΔ μειώθηκαν κατά 75% σε αναπροσαρμοσμένη βάση.**

Τα ΜΕΔ αντιπροσωπεύουν το 12.4% του συνόλου των δανείων στις 31 Δεκεμβρίου 2021, σε σύγκριση με 13.3% στις 30 Σεπτεμβρίου 2021 και 25.2% στις 31 Δεκεμβρίου 2020, στην ίδια βάση, δηλ. περιλαμβανομένων των χαρτοφυλακίων ΜΕΔ που κατηγοριοποιούνται ως 'Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και ομάδες εκποίησης που κατέχονται προς πώληση'. Η μείωση στο ποσοστό ΜΕΔ προς δάνεια κατά περίπου 13 ε.μ. κατά το έτος 2021, οφείλεται κυρίως στην ολοκλήρωση του Project Helix 2. **Αναπροσαρμοσμένο για χαρτοφυλάκια που κατέχονται προς πώληση, το ποσοστό ΜΕΔ προς δάνεια μειώνεται σε 7.5%** με βάση τα στοιχεία στις 31 Δεκεμβρίου 2021.

Το ποσοστό κάλυψης των ΜΕΔ ανέρχεται σε 59% στις 31 Δεκεμβρίου 2021, στα ίδια επίπεδα με τις 30 Σεπτεμβρίου 2021 και σε σύγκριση με 62% στις 31 Δεκεμβρίου 2020 στην ίδια βάση δηλ. περιλαμβανομένων χαρτοφυλακίων ΜΕΔ που κατηγοριοποιούνται ως 'Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και ομάδες εκποίησης που κατέχονται προς πώληση'. Λαμβάνοντας υπόψη τις εμπράγματα εξασφαλίσεις σε εύλογη αξία, τα ΜΕΔ καλύπτονται πλήρως. **Αναπροσαρμοσμένο για χαρτοφυλάκια που κατέχονται προς πώληση, το ποσοστό κάλυψης των ΜΕΔ ανέρχεται σε 61%** με βάση τα στοιχεία στις 31 Δεκεμβρίου 2021.

Ο νέος κανονισμός για τον Ορισμό Αθέτησης (Definition of Default) μπήκε σε εφαρμογή από την 1 Ιανουαρίου 2021, και αφορά τα ανοίγματα σε ΜΕΔ και τον υπολογισμό των ημερών σε καθυστέρηση (Days-Past-Due) (βλέπε Μέρος ΣΤ. Όροι και Επεξηγήσεις' για τις αλλαγές στον ορισμό).

	31.12.2021		31.12.2021		31.12.2020		31.12.2020	
	Αναπροσαρμοσμένα ¹		Αναπροσαρμοσμένα ¹		Αναπροσαρμοσμένα ¹		Αναπροσαρμοσμένα ¹	
	€ εκατ.	% του συνόλου των δανείων	€ εκατ.	% του συνόλου των δανείων	€ εκατ.	% του συνόλου των δανείων	€ εκατ.	% του συνόλου των δανείων
ΜΕΔ (βάσει ΕΑΤ) Εκ των οποίων, στη διαδικασία εξόδου από ΜΕΔ (βάσει ΕΑΤ): - ΜΕΔ (βάσει ΕΑΤ) ρυθμισμένα, χωρίς καθυστέρηση ¹	771	7.5%	1,343	12.4%	1,760	16.1%	3,086	25.2%
	142	1.4%	152	1.4%	245	2.2%	303	2.5%

1. Αναπροσαρμοσμένα για χαρτοφυλάκια που κατέχονται προς πώληση
2. Η ανάλυση γίνεται ανά πελάτη

B. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

B.2. Ανάλυση Ισολογισμού (συνέχεια)

B.2.5 Ποιότητα δανειακού χαρτοφυλακίου (συνέχεια)

Project Helix 3

Τον Νοέμβριο 2021, το Συγκρότημα κατέληξε σε συμφωνία για την πώληση χαρτοφυλακίου ΜΕΔ με μεικτή λογιστική αξία ύψους €568 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2021, καθώς και ακινήτων με λογιστική αξία ύψους περίπου €120 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2021, σε επενδυτικά ταμεία συνδεδεμένα με την Pacific Investment Management Company LLC ("PIMCO"), γνωστή ως Project Helix 3. Το δανειακό χαρτοφυλάκιο έχει συμβατικό υπόλοιπο ύψους €993 εκατ. κατά την ημερομηνία αναφοράς στις 31 Μαΐου 2021 και αποτελείται από περίπου 20,000 δάνεια, κυρίως σε ιδιώτες. Στις 31 Δεκεμβρίου 2021, το δανειακό χαρτοφυλάκιο, καθώς και τα ακίνητα που περιλαμβάνονται στο Project Helix 3, κατηγοριοποιήθηκαν ως ομάδα εκποίησης που κατέχεται προς πώληση. Κατά την ολοκλήρωση της συναλλαγής, η οποία αναμένεται το α' εξάμηνο 2022, το μεικτό τίμημα πώλησης θα ανέλθει σε περίπου €385 εκατ. και θα καταβληθεί σε μετρητά.

Το δανειακό χαρτοφυλάκιο (καθώς και τα ακίνητα που περιλαμβάνονται στο Project Helix 3) θα μεταφερθούν από την Τράπεζα σε μια εγκεκριμένη Κυπριακή Εταιρεία Εξαγοράς Πιστώσεων (η «ΚΕΕΠ»). Στη συνέχεια, οι μετοχές της ΚΕΕΠ θα αγοραστούν από συγκεκριμένα επενδυτικά ταμεία συνδεδεμένα με την Pacific Investment Management Company LLC (PIMCO), τον αγοραστή του χαρτοφυλακίου.

Μετά από μεταβατική περίοδο κατά την οποία η διαχείριση του Χαρτοφυλακίου και των ακινήτων που περιλαμβάνονται στη Συναλλαγή θα παραμείνει στην Τράπεζα, πρόθεση είναι όπως η διαχείριση μεταφερθεί σε ανεξάρτητο οργανισμό διαχείρισης δανείων (servicer), ο οποίος θα επιλεγεί και θα διοριστεί από τον αγοραστή.

Το Project Helix 3 αποτελεί ορόσημο στην επίτευξη ενός από τους κύριους στρατηγικούς στόχους του Συγκροτήματος για βελτίωση της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου μέσω της μείωσης των ΜΕΔ. Αναπροσαρμοσμένο για χαρτοφυλάκια που κατέχονται προς πώληση, το ποσοστό ΜΕΔ προς δάνεια του Συγκροτήματος μειώνεται σε μονοψήφιο ποσοστό. Το Helix 3 μειώνει τα ΜΕΔ κατά περίπου 42% σε €771 εκατ. (αναπροσαρμοσμένα με βάση τα στοιχεία στις 31 Δεκεμβρίου 2021), και το ποσοστό ΜΕΔ προς δάνεια κατά περίπου 5 ε.μ. σε 7.5% (αναπροσαρμοσμένο με βάση τα στοιχεία στις 31 Δεκεμβρίου 2021). Συνολικά, από το ανώτατό τους επίπεδο το 2014 και αναπροσαρμοσμένα για χαρτοφυλάκια που κατέχονται προς πώληση, τα ΜΕΔ έχουν μειωθεί κατά €14.2 δις ή 95% σε €0.8 δις και το ποσοστό ΜΕΔ προς δάνεια κατά 55 εκατοστιαίες μονάδες, από 63% σε χαμηλότερο από 8%.

Όλα τα σχετικά στοιχεία και οι αναπροσαρμοσμένοι υπολογισμοί είναι με βάση τα οικονομικά αποτελέσματα στις 31 Δεκεμβρίου 2021, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά, και προϋποθέτουν ολοκλήρωση της συναλλαγής, η οποία τελεί υπό τη λήψη συνήθων εποπτικών και άλλων εγκρίσεων.

Project Helix 2

Τον Ιούνιο 2021, η Εταιρία ολοκλήρωσε το Project Helix 2 (Χαρτοφυλάκια Α και Β), το οποίο αναφέρεται στην πώληση δανειακών χαρτοφυλακίων με συνολική μεικτή λογιστική αξία ύψους €1,331 εκατ. κατά την ολοκλήρωση (εκ των οποίων €1,305 εκατ. αφορούν μη εξυπηρετούμενα δάνεια) (Χαρτοφυλάκια Α και Β) τα οποία είναι εξασφαλισμένα με ακίνητα, και αποθέματος ακινήτων με λογιστική αξία ύψους €73 εκατ., σε επενδυτικά ταμεία συνδεδεμένα με την Pacific Investment Management Company LLC ("PIMCO"), οι συμφωνίες των οποίων είχαν ανακοινωθεί στις 3 Αυγούστου 2020 και στις 18 Ιανουαρίου 2021. Η Τράπεζα διατήρησε τη διαχείριση αυτών των Χαρτοφυλακίων για μεταβατική περίοδο μέχρι το τέλος του γ' τριμήνου 2021, έναντι αμοιβής διαχείρισης (βλέπε Μέρος Β.3.1 'Συνολικά Έσοδα').

Το τίμημα πώλησης ανέρχεται σε περίπου €560 εκατ., από το οποίο ποσό ύψους περίπου €165 εκατ. εισπράχθηκε σε μετρητά μέχρι και την ολοκλήρωση. Το υπόλοιπο ποσό είναι πληρωτέο σε τέσσερις δόσεις μέχρι και τον Δεκέμβριο 2025 χωρίς οποιουδήποτε όρους, εκ των οποίων περίπου €85 εκατ. εισπράχθηκαν τον Δεκέμβριο 2021. Το τίμημα δύναται να αυξηθεί περαιτέρω μέσω ενός μηχανισμού μεταβλητού τιμήματος (earnout), ο οποίος εξαρτάται από την απόδοση του κάθε Χαρτοφυλακίου.

Το Project Helix 2 αποτελεί ακόμα ένα ορόσημο στην επίτευξη ενός από τους στρατηγικούς στόχους του Συγκροτήματος για βελτίωση της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου μέσω της μείωσης των ΜΕΔ. Το Project Helix 2 (Χαρτοφυλάκια Α και Β) μείωσε το ποσοστό ΜΕΔ (βάσει EAT) προς δάνεια κατά περίπου 9 εκατοστιαίες μονάδες με βάση τα στοιχεία στις 30 Ιουνίου 2021.

Το Συγκρότημα έχει επιτύχει νωρίτερα από ότι αρχικά αναμενόταν τον προηγούμενο στόχο του για μονοψήφιο ποσοστό ΜΕΔ προς δάνεια για το 2022 και βρίσκεται σε σωστή πορεία ώστε να επιτύχει τον στόχο του για ποσοστό ΜΕΔ προς δάνεια ύψους περίπου 5% μέχρι το τέλος του 2022 και λιγότερο από 3% μέχρι το τέλος του 2025.

B. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

B.2. Ανάλυση Ισολογισμού (συνέχεια)

B.2.5 Ποιότητα δανειακού χαρτοφυλακίου (συνέχεια)

Project Sinope

Τον Δεκέμβριο 2021, η Τράπεζα κατέληξε σε συμφωνία για την πώληση χαρτοφυλακίου ΜΕΔ, με συμβατικό υπόλοιπο ύψους €146 εκατ. και μεικτή λογιστική αξία ύψους €12 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2021, καθώς και ακίνητα στη Ρουμανία με λογιστική αξία ύψους €0.6 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2021 (γνωστή ως 'Project Sinope'). Η πώληση τελεί υπό τη λήψη των απαραίτητων εγκρίσεων και αναμένεται να ολοκληρωθεί μέσα στο α' εξάμηνο του 2022. Το χαρτοφυλάκιο ταξινομήθηκε ως κατεχόμενο προς πώληση στις 31 Δεκεμβρίου 2021.

B.2.6 Μονάδα Διαχείρισης Ακινήτων (Real Estate Management Unit, REMU)

Η **Διεύθυνση Διαχείρισης Ακινήτων (ΔΔΑ)** επικεντρώνει την προσοχή της στην πώληση των ακινήτων που προκύπτουν από τις συμφωνίες ανταλλαγής χρέους με ακίνητα. Συνολικά, οι πωλήσεις από την αρχή του 2017 ανέρχονται σε €1.37 δις και υπερβαίνουν τα ακίνητα που ανέλαβε για την ίδια περίοδο ύψους €1.32 δις.

Το Συγκρότημα ολοκλήρωσε πωλήσεις ακινήτων ύψους €140 εκατ. κατά το έτος 2021, συμπεριλαμβανομένων πωλήσεων ακινήτων ύψους περίπου €6 εκατ. που σχετίζονται με πωλήσεις ΜΕΔ οι οποίες ολοκληρώθηκαν (σε σύγκριση με €80 εκατ. κατά το έτος 2020), με κέρδη από πωλήσεις ακινήτων ύψους €14 εκατ. για το έτος 2021 (σε σύγκριση με €9 εκατ. για το έτος 2020), μετά τη χαλάρωση των περιοριστικών μέτρων. Οι πωλήσεις περιουσιακών στοιχείων αφορούν όλες τις κατηγορίες ακινήτων, με το περίπου 50% των πωλήσεων σε αξία το έτος 2021 να αφορούν γη. Το Συγκρότημα ολοκλήρωσε πωλήσεις ακινήτων ύψους €33 εκατ. κατά το δ' τρίμηνο 2021, με κέρδη από πωλήσεις ακινήτων ύψους €4 εκατ. στο δ' τρίμηνο 2021, σε σύγκριση με πωλήσεις ακινήτων ύψους €26 εκατ. κατά το γ' τρίμηνο 2021, με κέρδη από πωλήσεις ακινήτων ύψους €2 εκατ. στο γ' τρίμηνο 2021.

Κατά το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021, ακίνητα που διαχειρίζεται η ΔΔΑ με λογιστική αξία ύψους €102 εκατ. μεταφέρθηκαν στα 'Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και ομάδες εκποίησης που κατέχονται προς πώληση', καθώς είχαν συμπεριληφθεί στο Project Helix 3 και στο Project Sinope. Στις 31 Δεκεμβρίου 2021, η λογιστική αξία αυτών των ακινήτων ανήλθε σε €98 εκατ. (τα οποία αποτελούνται από ακίνητα ύψους €93 εκατ. και επενδύσεις σε ακίνητα ύψους €5 εκατ.). **Αναπροσαρμοσμένα για χαρτοφυλάκια που κατέχονται προς πώληση, τα ακίνητα που διαχειρίζεται η ΔΔΑ μειώθηκαν κατά 17% στο έτος 2021.**

Κατά το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021, το Συγκρότημα προχώρησε σε εκτέλεση αγοραπωλητήριων συμφωνιών για 703 ακίνητα (με τιμή συμβολαίου ύψους €149 εκατ.), σε σύγκριση με αγοραπωλητήριες συμφωνίες για 492 ακίνητα (με τιμή συμβολαίου ύψους €91 εκατ.) κατά το έτος 2020. **Αναπροσαρμοσμένα για χαρτοφυλάκια που κατέχονται προς πώληση, το Συγκρότημα προχώρησε σε εκτέλεση αγοραπωλητήριων συμφωνιών για 1.130 ακίνητα με τιμή συμβολαίου ύψους περίπου €250 εκατ. κατά το έτος 2021, αντιπροσωπεύοντας αύξηση (με βάση την τιμή συμβολαίου) ύψους πάνω από 170% σε ετήσια βάση.**

Επιπρόσθετα, το Συγκρότημα βρισκόταν σε προχωρημένες διαδικασίες για πωλήσεις ακινήτων ύψους €109 εκατ. (τιμή συμβολαίου) στις 31 Δεκεμβρίου 2021, εκ των οποίων τα €47 εκατ. αφορούσαν υπογεγραμμένες αγοραπωλητήριες συμφωνίες (σε σύγκριση με €81 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2020, εκ των οποίων τα €53 εκατ. αφορούσαν υπογεγραμμένες αγοραπωλητήριες συμφωνίες).

Η ΔΔΑ ανέλαβε ακίνητα ύψους €34 εκατ. κατά το έτος 2021 (σε σύγκριση με προσθήκες ύψους €146 εκατ. κατά το έτος 2020, περιλαμβανομένων προσθηκών ύψους €22 εκατ. που μεταφέρθηκαν από τα ιδιόκτητα ακίνητα), μέσω συμφωνιών ανταλλαγής χρέους με ακίνητα και ανακτηθέντων ακινήτων.

Πληροφορίες αναφορικά με την εποπτική επιβάρυνση σε σχέση με τα ευρήματα της επιτόπιας επιθεώρησης παρέχονται στο Μέρος Β.2.1 'Κεφαλαιακή Βάση'.

Ακίνητα που διαχειρίζεται η ΔΔΑ

Στις 31 Δεκεμβρίου 2021 η ΔΔΑ διαχειριζόταν ακίνητα (εξαιρουμένων των ακινήτων που κατέχονται προς πώληση) λογιστικής αξίας ύψους €1,215 εκατ. (αποτελούμενα από ακίνητα ύψους €1,112 εκατ. τα οποία κατηγοριοποιήθηκαν ως 'Αποθέματα ακινήτων' και €103 εκατ. ως 'Επενδύσεις σε Ακίνητα'), σε σύγκριση με €1,473 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2020 (αποτελούμενα από ακίνητα ύψους €1,350 εκατ. τα οποία κατηγοριοποιήθηκαν ως 'Αποθέματα ακινήτων' και €123 εκατ. ως 'Επενδύσεις σε Ακίνητα').

Επιπρόσθετα από τα ακίνητα τα οποία διαχειρίζεται η ΔΔΑ, ακίνητα τα οποία κατηγοριοποιήθηκαν ως 'Επενδύσεις σε Ακίνητα' με λογιστική αξία ύψους €15 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2021 (σε σύγκριση με €5 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2020) δεν τα διαχειρίζεται η ΔΔΑ. Αυτά αφορούν κυρίως ακίνητα που κατείχε το Συγκρότημα πριν τη σύσταση της ΔΔΑ τον Ιανουάριο του 2016 και σε ακίνητα τα οποία κατηγοριοποιήθηκαν ως 'Επενδύσεις σε Ακίνητα', μετά από αλλαγή χρήσης.

B. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

B.2. Ανάλυση Ισολογισμού (συνέχεια)

B.2.6 Μονάδα Διαχείρισης Ακινήτων (Real Estate Management Unit, REMU) (συνέχεια)

Ακίνητα που διαχειρίζεται η ΔΔΑ (συνέχεια)

Ακίνητα που διαχειρίζεται η ΔΔΑ (Συγκρότημα) € εκατ.	2021	2020	Δ' τρίμηνο 2021	Γ' τρίμηνο 2021	Τριμηνιαία ±%	Ετήσια ±%
Αρχικό Υπόλοιπο	1,473 ¹	1,506 ¹	1,264	1,404	-10%	-3%
Προσθήκες	34	146	5	8	-40%	-76%
Πωλήσεις	(140)	(80)	(33)	(26)	32%	74%
Καθαρή απομείωση	(50)	(40)	(20)	(21)	-11%	25%
Μεταφορά στα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και ομάδες εκποίησης που κατέχονται προς πώληση	(102)	(59)	(1)	(101)	-98%	75%
Τελικό υπόλοιπο	1,215	1,473¹	1,215	1,264	-4%	-17%

1. Μετά από συγκεκριμένες επαναταξινομήσεις που έγιναν ανά τομέα για καλύτερη ευθυγράμμιση με τις υφιστάμενες πληροφορίες που παρέχονται στη διοίκηση, επενδύσεις σε ακίνητα ύψους €16 εκατ. στις 30 Ιουνίου 2021 (31 Δεκεμβρίου 2020: €16 εκατ.) είχαν μεταφερθεί στη ΔΔΑ. Οι συγκριτικές πληροφορίες έχουν αναπροσαρμοστεί για να λαμβάνουν υπόψη αυτή την αλλαγή.

Ανάλυση ανά είδος και χώρα 31 Δεκεμβρίου 2021 (€ εκατ.)	Κύπρος	Ελλάδα	Ρουμανία	Σύνολο
Οικιστικά	82	23	0	105
Γραφεία και άλλα εμπορικά ακίνητα	208	23	0	231
Βιοτεχνίες και βιομηχανίες	54	24	0	78
Ξενοδοχεία	25	-	-	25
Γη (οικόπεδα και αγροτεμάχια)	524	5	1	530
Γήπεδα γκολφ και ακίνητα σχετικά με γκολφ	246	-	-	246
Σύνολο	1,139	75	1	1,215

	Κύπρος	Ελλάδα	Ρουμανία	Σύνολο
31 Δεκεμβρίου 2020 (αναπροσαρμοσμένα)¹ (€ εκατ.)				
Οικιστικά	158	24	0	182
Γραφεία και άλλα εμπορικά ακίνητα	240	26	5	271
Βιοτεχνίες και βιομηχανίες	74	29	0	103
Ξενοδοχεία	24	1	-	25
Γη (οικόπεδα και αγροτεμάχια)	622	6	2	630
Γήπεδα γκολφ και ακίνητα σχετικά με γκολφ	262	-	-	262
Σύνολο	1,380	86	7	1,473

1 Μετά από συγκεκριμένες επαναταξινομήσεις που έγιναν ανά τομέα για καλύτερη ευθυγράμμιση με τις υφιστάμενες πληροφορίες που παρέχονται στη διοίκηση, επενδύσεις σε ακίνητα ύψους €16 εκατ. στις 30 Ιουνίου 2021 (31 Δεκεμβρίου 2020: €16 εκατ.) είχαν μεταφερθεί στη ΔΔΑ. Οι συγκριτικές πληροφορίες έχουν αναπροσαρμοστεί για να λαμβάνουν υπόψη αυτή την αλλαγή.

B. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

B.3. Ανάλυση Κατάστασης Λογαριασμού Αποτελεσμάτων

B.3.1 Συνολικά Έσοδα

€ εκατ.	2021	2020 ¹	Δ' τρίμηνο 2021	Γ' τρίμηνο 2021	Β' τρίμηνο 2021	Α' τρίμηνο 2021	Τριμηνιαία (Δ' με Γ') ±%	Ετήσια ±%
Καθαρά έσοδα από τόκους	296	330	73	71	76	76	2%	-10%
Καθαρά έσοδα από δικαιώματα και προμήθειες	172	144	44	44	45	39	-1%	19%
Καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλαγμάτων και καθαρά κέρδη/(ζημιές) από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση/διάλυση θυγατρικών και συγγενών εταιριών	24	15	10	6	6	2	87%	65%
Έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες μείον απαιτήσεις και προμήθειες	61	56	18	12	18	13	60%	9%
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα και από πώληση αποθεμάτων ακινήτων	13	7	5	2	4	2	99%	86%
Λοιπά έσοδα	15	15	4	4	3	4	-6%	-1%
Μη επιτοκιακά έσοδα	285	237	81	68	76	60	20%	20%
Σύνολο εσόδων	581	567	154	139	152	136	11%	2%
Καθαρό επιτοκιακό περιθώριο (ετησιοποιημένη βάση) ¹	1.45%	1.84%	1.34%	1.34%	1.49%	1.63%	-	-39 μ.β.
Μέσος όρος των τοκοφόρων περιουσιακών στοιχείων (€ εκατ.) ¹	20,436	17,931	21,613	21,195	20,381	18,978	2%	14%

1. Περιλαμβανομένων των χαρτοφυλακίων ΜΕΔ (βάσει EAT) τα οποία ταξινομήθηκαν ως 'Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και ομάδες εκποίησης που κατέχονται προς πώληση', όπου είναι σχετικό. ε.μ. = εκατοστιαίες μονάδες, μ.β.= μονάδες βάσης, 100 μονάδες βάσης = 1 εκατοστιαία μονάδα

Τα καθαρά έσοδα από τόκους για το έτος 2021 ανήλθαν σε €296 εκατ., σε σύγκριση με €330 εκατ. το έτος 2020, μειωμένα κατά 10% σε ετήσια βάση, κυρίως λόγω της συνεχιζόμενης πίεσης από το περιβάλλον χαμηλών επιτοκίων και την ολοκλήρωση του Helix 2. Η μείωση αντισταθμίστηκε μερικώς από την αύξηση της χρηματοδότησης από ΣΠΠΜΑ ΙΙΙ το έτος 2021 και τη μείωση του κόστους των καταθέσεων. Τα καθαρά έσοδα από τόκους για το δ' τρίμηνο 2021 ανήλθαν σε €73 εκατ. σε σύγκριση με €71 εκατ. για το γ' τρίμηνο 2021, κυρίως λόγω υψηλότερου όγκου δανείων και υψηλότερων εισπράξεων τόκων.

Τα καθαρά έσοδα από τόκους για το έτος 2021 περιλαμβάνουν ποσό ύψους περίπου €15 εκατ., το οποίο αφορά τα καθαρά έσοδα από τόκους δανείων τα οποία συμπεριλήφθηκαν στο Project Helix 2 (Χαρτοφυλάκια Α & Β) και αναγνωρίστηκαν μέχρι τις 30 Ιουνίου 2021 που ολοκληρώθηκε η πώληση. Η μείωση στα καθαρά έσοδα από τόκους ως αποτέλεσμα της ολοκλήρωσης του Project Helix 2, έχει εν μέρει αντισταθμιστεί από ποσό ύψους €5 εκατ., το β' εξάμηνο 2021, το οποίο αφορά την αναστροφή της καθαρής παρούσας αξίας και τα έσοδα από τόκους από το αναβαλλόμενο τίμημα πώλησης και αναμένεται να συνεχίσει μέχρι το 2023, βάσει των αποπληρωμών και με την προϋπόθεση ότι δεν θα υπάρξει πρόωρη εξόφληση το 2023.

Ο μέσος όρος των τοκοφόρων περιουσιακών στοιχείων για το έτος 2021 ανήλθε σε €20,436 εκατ., αυξημένος κατά 14% σε ετήσια βάση, λόγω της αύξησης των ρευστών διαθεσίμων μετά την αύξηση της χρηματοδότησης από ΣΠΠΜΑ ΙΙΙ (TLTRO ΙΙΙ) κατά €2.0 δις, καθώς και της αύξησης στις καταθέσεις κατά €1 δις σε ετήσια βάση. Ο τριμηνιαίος μέσος όρος των τοκοφόρων περιουσιακών στοιχείων για το δ' τρίμηνο 2021 ανήλθε σε €21,613 εκατ., αυξημένος κατά 2% σε τριμηνιαία βάση, κυρίως λόγω της αύξησης των ρευστών διαθεσίμων μετά την αύξηση των καταθέσεων κατά περίπου €400 εκατ.

Το καθαρό επιτοκιακό περιθώριο για το έτος 2021 ανήλθε σε €1.45% (σε σύγκριση με 1.84% για το έτος 2020) και επηρεάστηκε αρνητικά από τη μείωση των καθαρών εσόδων από τόκους και την αύξηση του μέσου όρου των τοκοφόρων περιουσιακών στοιχείων. Το καθαρό επιτοκιακό περιθώριο για το δ' τρίμηνο 2021 ανήλθε σε 1.34%, στα ίδια επίπεδα σε τριμηνιαία βάση.

B. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

B.3. Ανάλυση Κατάστασης Λογαριασμού Αποτελεσμάτων (συνέχεια)

B.3.1 Συνολικά Έσοδα (συνέχεια)

Τα μη επιτοκιακά έσοδα για το έτος 2021 ανήλθαν σε €285 εκατ. (σε σύγκριση με €237 εκατ. για το έτος 2020), αυξημένα κατά 20% σε ετήσια βάση, και αποτελούνται από καθαρά έσοδα από δικαιώματα και προμήθειες ύψους €172 εκατ., καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος και καθαρά κέρδη/(ζημιά) από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση/διάλυση θυγατρικών και συγγενών εταιρειών ύψους €24 εκατ., καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές εργασίες ύψους €61 εκατ., καθαρά κέρδη/(ζημιές) από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα και πώληση αποθεμάτων ακινήτων ύψους €13 εκατ. και λοιπά έσοδα ύψους €15 εκατ. Η αύξηση σε ετήσια βάση οφείλεται στα αυξημένα καθαρά έσοδα από δικαιώματα και προμήθειες, στα αυξημένα καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος και καθαρά κέρδη από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση/διάλυση θυγατρικών και συγγενών εταιρειών, στα αυξημένα καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές εργασίες, καθώς και στα αυξημένα κέρδη από πωλήσεις ακινήτων από τη ΔΔΑ και στις μειωμένες ζημιές επανεκτίμησης επενδύσεων σε ακίνητα.

Τα μη επιτοκιακά έσοδα για το δ' τρίμηνο 2021 ανήλθαν σε €81 εκατ. (σε σύγκριση με €68 εκατ. για το γ' τρίμηνο 2021), αυξημένα κατά 20% σε τριμηνιαία βάση, και αποτελούνται από καθαρά έσοδα από δικαιώματα και προμήθειες ύψους €44 εκατ., καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος και καθαρά κέρδη/(ζημιά) από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση/διάλυση θυγατρικών και συγγενών εταιρειών ύψους €10 εκατ., καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές εργασίες ύψους €18 εκατ., καθαρά κέρδη/(ζημιές) από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα και πώληση αποθεμάτων ακινήτων ύψους €5 εκατ. και λοιπά έσοδα ύψους €4 εκατ. Η αύξηση σε τριμηνιαία βάση οφείλεται κυρίως στα αυξημένα καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές εργασίες, στα αυξημένα καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος και καθαρά κέρδη/(ζημιά) από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση/διάλυση θυγατρικών και συγγενών εταιρειών, καθώς και στα αυξημένα κέρδη από πωλήσεις ακινήτων από τη ΔΔΑ.

Τα καθαρά έσοδα από δικαιώματα και προμήθειες για το έτος 2021 ανήλθαν σε €172 εκατ., σε σύγκριση με €144 εκατ. για το έτος 2020, αυξημένα κατά 19% σε ετήσια βάση, και πάλι από τα επίπεδα πριν την πανδημία, αντικατοπτρίζοντας υψηλότερο όγκο συναλλαγών, καθώς και την επέκταση της χρέωσης των προμηθειών ρευστότητας σε ευρύτερη κατηγορία μεγάλων πελατών και την εισαγωγή αναθεωρημένου καταλόγου χρεώσεων και προμηθειών από την 1 Φεβρουαρίου 2021. Τα καθαρά έσοδα από δικαιώματα και προμήθειες για το έτος 2021 περιλαμβάνουν ποσό ύψους περίπου €7 εκατ. που αφορά αμοιβή διαχείρισης σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ, για μεταβατική περίοδο η οποία έληξε το γ' τρίμηνο 2021. Τα καθαρά έσοδα από δικαιώματα και προμήθειες για το δ' τρίμηνο 2021 ανήλθαν σε €44 εκατ., στα ίδια επίπεδα σε τριμηνιαία βάση.

Τα καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος και καθαρά κέρδη/(ζημιά) από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση/διάλυση θυγατρικών και συγγενών εταιρειών για το έτος 2021 ανήλθαν σε €24 εκατ. (αποτελούμενα από καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος ύψους €16 εκατ. και καθαρά κέρδη από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα ύψους €8 εκατ.), σε σύγκριση με €15 εκατ. για το έτος 2020 (αυξημένα κατά 65% σε ετήσια βάση).

Τα καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος και καθαρά κέρδη/(ζημιά) από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση/διάλυση θυγατρικών και συγγενών εταιρειών για το δ' τρίμηνο 2021 ανήλθαν σε €10 εκατ. (αποτελούμενα από καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος ύψους €5 εκατ. και καθαρά κέρδη από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα ύψους περίπου €5 εκατ.), σε σύγκριση με €6 εκατ. για το γ' τρίμηνο 2021 (αυξημένα κατά 87% σε τριμηνιαία βάση).

Καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές εργασίες ύψους €61 εκατ. για το έτος 2021, σε σύγκριση με €56 εκατ. για το έτος 2020, αυξημένα κατά 9% σε ετήσια βάση κυρίως λόγω υψηλότερων μεικτών ασφαλιστρών (gross written premiums), τα οποία αντισταθμίστηκαν εν μέρει από την καθαρή μεταβολή στο προεξοφλητικό επιτόκιο (discount rate) στον κλάδο ασφάλισης ζωής και από το υψηλότερο κόστος και απαιτήσεις στον κλάδο γενικών ασφαλειών (καθώς οι απαιτήσεις κατά το έτος του 2020 είχαν επηρεαστεί θετικά από τα περιοριστικά μέτρα). Καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές εργασίες ύψους €18 εκατ. για το δ' τρίμηνο 2021, σε σύγκριση με €12 εκατ. για το γ' τρίμηνο 2021, αυξημένα κατά 60% σε τριμηνιαία βάση, ως αποτέλεσμα των αυξημένων απαιτήσεων κατά το προηγούμενο τρίμηνο, της εποχικότητας και των παραδοχών αποτίμησης.

Τα καθαρά κέρδη/(ζημιά) από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα και από πώληση αποθεμάτων ακινήτων για το έτος 2021 ανήλθαν σε €13 εκατ. (αποτελούμενα από καθαρά κέρδη από πώληση αποθεμάτων ακινήτων ύψους €13 εκατ., καθαρά κέρδη από πώληση επενδύσεων σε ακίνητα ύψους €1 εκατ. και καθαρή ζημιά από επανεκτίμηση επενδύσεων σε ακίνητα ύψους €1 εκατ.), σε σύγκριση με €7 εκατ. κέρδη για το έτος 2020 τα οποία είχαν επηρεαστεί από τα περιοριστικά μέτρα.

Τα καθαρά κέρδη/(ζημιά) από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα και από πώληση αποθεμάτων ακινήτων για το δ' τρίμηνο 2021 ανήλθαν σε €5 εκατ. (αφορούν κυρίως κέρδη από πώληση αποθεμάτων ακινήτων ύψους €4 εκατ.), σε σύγκριση με €2 εκατ. για το γ' τρίμηνο 2021 (αποτελούμενα από κέρδη από πώληση αποθεμάτων ακινήτων ύψους €2 εκατ.). Τα κέρδη ΔΔΑ δύναται να παρουσιάζουν διακυμάνσεις.

Τα συνολικά έσοδα για το έτος 2021 ανήλθαν σε €581 εκατ., σε σύγκριση με €567 εκατ. για το έτος 2020 (αυξημένα κατά 2% σε ετήσια βάση). Τα συνολικά έσοδα για το δ' τρίμηνο 2021 ανήλθαν σε €154 εκατ., σε σύγκριση με €139 εκατ. για το γ' τρίμηνο 2021 (αυξημένα κατά 11% σε τριμηνιαία βάση), κυρίως λόγω της αύξησης στα μη επιτοκιακά έσοδα, όπως επεξηγείται πιο πάνω.

Β. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

Β.3. Ανάλυση Κατάστασης Λογαριασμού Αποτελεσμάτων (συνέχεια)

Β.3.2 Συνολικά Έξοδα

€ εκατ.	2021	2020 ¹	Δ' τρίμηνο 2021	Γ' τρίμηνο 2021	Β' τρίμηνο 2021	Α' τρίμηνο 2021	Τριμηνιαία (Δ' με Γ') ±%	Ετήσια ±%
Κόστος προσωπικού	(202)	(195)	(50)	(51)	(51)	(50)	-	4%
Άλλα λειτουργικά έξοδα	(145)	(145)	(37)	(38)	(38)	(32)	-3%	-1%
Σύνολο λειτουργικών εξόδων	(347)	(340)	(87)	(89)	(89)	(82)	-1%	2%
Ειδικός φόρος επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές	(36)	(33)	(12)	(9)	(6)	(9)	26%	8%
Σύνολο εξόδων	(383)	(373)	(99)	(98)	(95)	(91)	1%	2%
Δείκτης κόστος προς έσοδα ²	66%	66%	65%	71%	62%	67%	-6 p.p.	-
Δείκτης κόστος προς έσοδα αναπροσαρμοσμένος για τον ειδικό φόρο επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές ²	60%	60%	57%	64%	58%	60%	-7 p.p.	-

1. Επαναπαρουσίαση για το τέλος ΑΦΠ ύψους €3 εκατ. για το έτος 2020 το οποίο περιλαμβάνεται στον 'Ειδικό φόρο επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές' σύμφωνα με την παρουσίαση του τρέχοντος έτους. 2. Περιλαμβανομένων των χαρτοφυλακίων ΜΕΔ (βάσει ΕΑΤ) τα οποία ταξινομήθηκαν ως 'Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και ομάδες εκποίησης που κατέχονται προς πώληση', όπου είναι σχετικό. ε.μ. = εκατοστιαίες μονάδες, μ.β.= μονάδες βάσης, 100 μονάδες βάσης = 1 εκατοστιαία μονάδα

Τα συνολικά έξοδα για το έτος 2021 ανήλθαν σε €383 εκατ. (σε σύγκριση με €373 εκατ. για το έτος 2020, αυξημένα κατά 2% σε ετήσια βάση), εκ των οποίων 53% αφορούν το κόστος προσωπικού (€202 εκατ.), 38% αφορούν άλλα λειτουργικά έξοδα (€145 εκατ.) και 9% (€36 εκατ.) αφορούν ειδικό φόρο επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές. Τα συνολικά έξοδα για το δ' τρίμηνο 2021 ανήλθαν σε €99 εκατ. σε σύγκριση με €98 εκατ. για το γ' τρίμηνο 2021, αυξημένα κατά 1% σε τριμηνιαία βάση. Η ετήσια αύξηση ύψους 2% οφείλεται κυρίως στην ετήσια αύξηση ύψους 4% στο κόστος προσωπικού. Η τριμηνιαία αύξηση ύψους 1% οφείλεται κυρίως στην τριμηνιαία αύξηση ύψους 26% στον ειδικό φόρο επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές. Περαιτέρω πληροφορίες παρατίθενται πιο κάτω.

Το σύνολο λειτουργικών εξόδων για το έτος 2021 ανήλθε σε €347 εκατ., σε σύγκριση με €340 εκατ. για το έτος 2020 (αυξημένο κατά 2% σε ετήσια βάση). Το σύνολο λειτουργικών εξόδων για το δ' τρίμηνο 2021 ανήλθε σε €87 εκατ., σε σύγκριση με €89 εκατ. για το γ' τρίμηνο 2021 (μειωμένο κατά 1% σε τριμηνιαία βάση).

Το κόστος προσωπικού ανήλθε σε €202 εκατ. για το έτος 2021 (σε σύγκριση με €195 εκατ. για το έτος 2020), αυξημένο κατά 4% σε ετήσια βάση, που αντικατοπτρίζει την ανανέωση της συλλογικής σύμβασης για το έτος 2021 (βλέπε πιο κάτω). Το κόστος προσωπικού ανήλθε σε €50 εκατ. για το δ' τρίμηνο 2021 (σε σύγκριση με €51 εκατ. για το γ' τρίμηνο 2021), στα ίδια επίπεδα σε τριμηνιαία βάση.

Τον Ιούλιο 2021, η Τράπεζα κατέληξε σε συμφωνία με την Ένωση Τραπεζικών Υπαλλήλων Κύπρου (ΕΤΥΚ) για την ανανέωση της συλλογικής σύμβασης για τα έτη 2021 και 2022. Η συμφωνία αφορούσε ορισμένες αλλαγές που περιλαμβάνουν αναθεωρημένο σύστημα βαθμίδων και αμοιβών το οποίο συνδέεται με την αξία της θέσης εργασίας, καθώς και την εισαγωγή αμοιβής στη βάση της απόδοσης του κάθε μέλους του προσωπικού, που θα αποτελεί μέρος της ετήσιας αύξησης μισθού του προσωπικού. Οι δύο αυτές αλλαγές αποτελούν μακροχρόνιους στόχους της Τράπεζας και συνάδουν με τη βέλτιστη πρακτική. Η αναμενόμενη επίδραση της ανανέωσης της συλλογικής σύμβασης είναι η αύξηση στο κόστος προσωπικού για τα έτη 2021 και 2022 κατά 3-4% ετησίως και συνάδει με την επίδραση αντίστοιχων ανανεώσεων για προηγούμενα έτη.

Το Συγκρότημα εργοδοτούσε 3.438 άτομα στις 31 Δεκεμβρίου 2021, σε σύγκριση με 3.573 στις 31 Δεκεμβρίου 2020. Στο τέλος του γ' τριμήνου 2021, 96 άτομα που σχετίζονται με το Helix 2, μεταφέρθηκαν στον αγοραστή με την ολοκλήρωση της μεταφοράς. Τον Δεκέμβριο 2021, το Συγκρότημα ολοκλήρωσε μικρής κλίμακας στοχευμένο σχέδιο εθελούσιας αποχώρησης προσωπικού (ΣΕΑ), μέσω του οποίου περίπου 100 υπάλληλοι του Συγκροτήματος είχαν εγκριθεί προς αποχώρηση, με το συνολικό κόστος ύψους €16 εκατ. να αναγνωρίζεται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων για το δ' τρίμηνο 2021, ως μη επαναλαμβανόμενο στοιχείο στην υποκείμενη βάση (σε σύγκριση με συνολικό κόστους ύψους €6 εκατ. με την ολοκλήρωση του στοχευμένου σχεδίου εθελούσιας αποχώρησης τον Δεκέμβριο 2020). Μετά την ολοκλήρωση του ΣΕΑ τον Δεκέμβριο 2021, η καθαρή ετήσια εξοικονόμηση εκτιμάται σε περίπου 3% του κόστους προσωπικού.

B. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

B.3. Ανάλυση Κατάστασης Λογαριασμού Αποτελεσμάτων (συνέχεια)

B.3.2 Συνολικά Έξοδα (συνέχεια)

Τα άλλα λειτουργικά έξοδα για το έτος 2021 ανήλθαν σε €145 εκατ., μειωμένα κατά 1% σε ετήσια βάση. Τα άλλα λειτουργικά έξοδα για το δ' τρίμηνο 2021 ανήλθαν σε €37 εκατ., σε σύγκριση με €38 εκατ. το γ' τρίμηνο 2021 (μειωμένα κατά 3% σε τριμηνιαία βάση).

Ο ειδικός φόρος επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές για το έτος 2021 ανήλθαν σε €36 εκατ., σε σύγκριση με €33 εκατ. για το έτος 2020 (αυξημένα κατά 8% σε ετήσια βάση). Ο ειδικός φόρος επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές για το δ' τρίμηνο 2021 ανήλθαν σε €12 εκατ. (σε σύγκριση με €9 εκατ. για το γ' τρίμηνο 2021), αυξημένα κατά 26% σε τριμηνιαία βάση, ως αποτέλεσμα της καθαρής επίπτωσης του ειδικού φόρου υπό μορφή ετήσιου τέλους εγγύησης, σε σχέση με την αναμενόμενη αναθεωρημένη Νομοθεσία Φορολογίας Εισοδήματος ύψους €5.3 εκατ. η οποία αναγνωρίστηκε το δ' τρίμηνο 2021 (βλέπε Μέρος Β.2.1 'Κεφαλαιακή Βάση') και της συνεισφοράς της Τράπεζας στο Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων (ΤΕΚ) ύψους €3 εκατ. για το β' εξάμηνο 2021 και το οποίο αναγνωρίστηκε το γ' τρίμηνο 2021, σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ.

Από την 1 Ιανουαρίου 2020 και μέχρι τις 3 Ιουλίου 2024, η Τράπεζα υπόκειται σε εισφορά στο Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων σε εξαμηνιαία βάση. Οι εισφορές υπολογίζονται με βάση τη Μεθοδολογία, η οποία λαμβάνει υπόψη τον σταθμισμένο αναλαμβανόμενο κίνδυνο κάθε πιστωτικού ιδρύματος, όπως εγκρίθηκε από τη διαχειριστική επιτροπή του Συστήματος Εγγύησης των Καταθέσεων και Εξυγίανσης Πιστωτικών και Άλλων Ιδρυμάτων (ΣΕΚ) και είναι δημόσια διαθέσιμη στην ιστοσελίδα της ΚΤΚ. Σύμφωνα με τη Μεθοδολογία, οι εισφορές σε γενικές γραμμές υπολογίζονται στις εγγυημένες καταθέσεις όλων των εγκεκριμένων ιδρυμάτων και στόχος είναι να φθάσουν στο επίπεδο 0.8% αυτών των καταθέσεων έως τις 3 Ιουλίου 2024.

Ο δείκτης κόστος προς έσοδα αναπροσαρμοσμένος για τον ειδικό φόρο επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές για το έτος 2021 ανήλθε σε 60%, στα ίδια επίπεδα σε ετήσια βάση. Ο δείκτης κόστος προς έσοδα αναπροσαρμοσμένος για τον ειδικό φόρο επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές για το δ' τρίμηνο 2021 ανήλθε σε 57%, σε σύγκριση με 64% για το γ' τρίμηνο 2021. Η μείωση των 7 ε.μ. σε τριμηνιαία βάση οφείλεται στη αύξηση των συνολικών εσόδων.

B. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

B.3. Ανάλυση Κατάστασης Λογαριασμού Αποτελεσμάτων (συνέχεια)

B.3.3 Κέρδη/(ζημιά) πριν τη φορολογία και μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία

€ εκατ.	2021	2020 ¹	Δ' τρίμηνο 2021	Γ' τρίμηνο 2021	Β' τρίμηνο 2021	Α' τρίμηνο 2021	Τριμηνιαία (Δ' με Γ') ±%	Ετήσια ±%
Λειτουργικά κέρδη	198	194	55	41	57	45	33%	2%
Πιστωτικές ζημιές δανείων	(66)	(149)	(9)	(22)	(15)	(20)	-55%	-55%
Απομειώσεις άλλων χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	(36)	(42)	(23)	(2)	(6)	(5)	-	-15%
Καθαρή αναστροφή/(προβλέψεις) για επιδικίες, απαιτήσεις, κανονιστικά και άλλα ζητήματα	2	(7)	8	(2)	(3)	(1)	-	-
Σύνολο πιστωτικών ζημιών δανείων, απομειώσεων και προβλέψεων	(100)	(198)	(24)	(26)	(24)	(26)	-7%	-50%
Κέρδη/(ζημιά) πριν τη φορολογία και μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία	98	(4)	31	15	33	19	96%	-
Χρέωση πιστωτικών ζημιών δανείων (cost of risk) ²	0.57%	1.18%	0.35%	0.78%	0.52%	0.66%	-43 μ.β.	-61 μ.β.

1. Επαναπαρουσίαση για το τέλος ΑΦΠ ύψους €3 εκατ. για το έτος 2020 το οποίο περιλαμβάνεται στον 'Ειδικό φόρο επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές' σύμφωνα με την παρουσίαση του τρέχοντος έτους. 2. Περιλαμβανομένων των χαρτοφυλακίων ΜΕΔ (βάσει ΕΑΤ) τα οποία ταξινομήθηκαν ως 'Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και ομάδες εκποίησης που κατέχονται προς πώληση', όπου είναι σχετικό. ε.μ. = εκατοστιαίες μονάδες, μ.β.= μονάδες βάσης, 100 μονάδες βάσης = 1 εκατοστιαία μονάδα

Τα λειτουργικά κέρδη για το έτος 2021 ανήλθαν σε €198 εκατ., σε σύγκριση με €194 εκατ. για το έτος 2020 (αυξημένα κατά 2% σε ετήσια βάση). Τα λειτουργικά κέρδη για το δ' τρίμηνο 2021 ανήλθαν σε €55 εκατ., σε σύγκριση με €41 εκατ. για το γ' τρίμηνο 2021 (αυξημένα κατά 33% σε τριμηνιαία βάση), κυρίως λόγω αύξησης στα συνολικά έσοδα σε τριμηνιαία βάση.

Πιστωτικές ζημιές δανείων για το έτος 2021 ανήλθαν σε €66 εκατ., σε σύγκριση με €149 εκατ. για το έτος 2020 (μειωμένες κατά 55% σε ετήσια βάση). Πιστωτικές ζημιές δανείων για το δ' τρίμηνο 2021 ανήλθαν σε €9 εκατ., σε σύγκριση με €22 εκατ. για το γ' τρίμηνο 2021 (μειωμένες κατά 55% σε τριμηνιαία βάση).

Η ετησιοποιημένη χρέωση πιστωτικών ζημιών δανείων (**cost of risk**) για το έτος 2021 ανήλθε σε 0.57% επί του συνόλου των δανείων και περιλαμβάνει καθαρή αναστροφή απομείωσης δανείων που σχετίζεται με την πανδημία (περιλαμβανομένης της σχετικής επίδρασης στις μακροοικονομικές παραδοχές) ύψους 4 μ.β. (σε σύγκριση με ετησιοποιημένη χρέωση πιστωτικών ζημιών δανείων ύψους 1.18% για το έτος 2020, εκ των οποίων 43 μ.β. αντικατοπτρίζουν την απομείωση δανείων που σχετίζονται με την πανδημία). Η χρέωση πιστωτικών ζημιών δανείων (cost of risk) για το δ' τρίμηνο 2021 ανήλθε σε 35 μ.β. (€9 εκατ.), χωρίς οποιαδήποτε χρέωση ή αναστροφή απομείωσης δανείων που σχετίζεται με προσαρμογές για την πανδημία, σε σύγκριση με χρέωση πιστωτικών ζημιών δανείων (cost of risk) ύψους 78 μ.β. (€22 εκατ.), για το γ' τρίμηνο 2021, η οποία περιλάμβανε αναστροφή απομείωσης δανείων που σχετίζεται με την πανδημία ύψους 62 μ.β. (€17 εκατ.) ως αποτέλεσμα ισχυρότερης από την αναμενόμενη επίδοση της οικονομίας που εν μέρει αντισταθμίζει την επίδραση από την αναπροσαρμογή του μοντέλου σύμφωνα με τον νέο ορισμό αθέτησης υποχρεώσεων (new default definition), και την επικαιροποίηση στοιχείων σχετικά με την πιθανότητα προβληματικά δάνεια να καταστούν βιώσιμα. Περαιτέρω πληροφορίες παρέχονται στο Μέρος Β.2.5 'Ποιότητα δανειακού χαρτοφυλακίου'.

Η χρέωση πιστωτικών ζημιών δανείων (cost of risk) για το δ' τρίμηνο 2021 ανήλθε σε 35 μ.β. (€9 εκατ.), και περιλαμβάνει αναστροφή ύψους 46 μ.β. (€12 εκατ.) από το Στάδιο 1 και 2, κυρίως λόγω βελτιωμένων εισπράξεων τόκων και αναθεωρημένης χρηματοοικονομικής πληροφόρησης.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2021, οι συσσωρευμένες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δανείων, περιλαμβανομένης της αναπροσαρμογής στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση και των πιστωτικών ζημιών για εκθέσεις εκτός ισολογισμού, ανήλθαν σε €792 εκατ. (σε σύγκριση με €849 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2021 και €1,902 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2020) και αναλογούν σε 7.3% επί του συνόλου των δανείων περιλαμβανομένων και των χαρτοφυλακίων κατέχονται προς πώληση (σε σύγκριση με 7.8% και 15.5% επί του συνόλου των δανείων περιλαμβανομένων χαρτοφυλακίων που κατέχονταν προς πώληση στις 30 Σεπτεμβρίου 2021 και στις 31 Δεκεμβρίου 2020 αντίστοιχα).

B. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

B.3. Ανάλυση Κατάστασης Λογαριασμού Αποτελεσμάτων (συνέχεια)

B.3.3 Κέρδη/(ζημιά) πριν τη φορολογία και μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία (συνέχεια)

Οι απομειώσεις άλλων χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων για το έτος 2021 ανήλθαν σε €36 εκατ., σε σύγκριση με €42 εκατ. για το έτος 2020 (μειωμένες κατά 15% σε ετήσια βάση), λόγω μειωμένων ζημιών από επανεκτίμηση ακίνητων σε ετήσια βάση. Οι απομειώσεις άλλων χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων για το δ' τρίμηνο 2021 ανήλθαν σε €23 εκατ. (σε σύγκριση με €2 εκατ. για το γ' τρίμηνο 2021) και αφορούν απομειώσεις μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων ύψους €20 εκατ., οι οποίες σχετίζονται κυρίως με συγκεκριμένα, μεγάλα, μη ρευστοποιήσιμα ακίνητα της ΔΔΑ.

Αναστροφή μετά τις προβλέψεις για επιδικίες, απαιτήσεις, κανονιστικά και άλλα ζητήματα για το έτος 2021 ανήλθε σε €2 εκατ., σε σύγκριση με προβλέψεις ύψους €7 εκατ. για το έτος 2020. Αναστροφή μετά τις προβλέψεις για επιδικίες, απαιτήσεις, κανονιστικά και άλλα ζητήματα για το δ' τρίμηνο 2021 ανήλθε σε €8 εκατ., κυρίως ως αποτέλεσμα αναθεωρημένων εκτιμήσεων για προβλέψεις που λήφθηκαν σε υποθέσεις και ζητήματα (σε σύγκριση με προβλέψεις ύψους €2 εκατ. για το γ' τρίμηνο 2021).

Τα κέρδη πριν τη φορολογία και μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία για το έτος 2021 ανήλθαν σε €98 εκατ., σε σύγκριση με ζημιά ύψους €4 εκατ. για το έτος 2020. Τα κέρδη πριν τη φορολογία και μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία για το δ' τρίμηνο 2021 ανήλθαν σε €31 εκατ., σε σύγκριση με €15 εκατ. για το γ' τρίμηνο 2021 (αυξημένα κατά 96% σε τριμηνιαία βάση).

B. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

B.3. Ανάλυση Κατάστασης Λογαριασμού Αποτελεσμάτων (συνέχεια)

B.3.4 Κέρδη/(ζημιά) μετά τη φορολογία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας)

€ εκατ.	2021	2020 ¹	Δ' τρίμηνο 2021	Γ' τρίμηνο 2021	Β' τρίμηνο 2021	Α' τρίμηνο 2021	Τριμηνιαία (Δ' με Γ') ±%	Ετήσια ±%
Κέρδη/(ζημιά) πριν τη φορολογία και μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία	98	(4)	31	15	33	19	96%	-
Φορολογία	(5)	(8)	(2)	(2)	1	(2)	2%	-46%
(Κέρδη)/ζημιά που αναλογούν σε δικαιώματα μειοψηφίας	(2)	3	(2)	(0)	(0)	(0)	-	-
Κέρδη/(ζημιά) μετά τη φορολογία και πριν τα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας)	91	(9)	27	13	34	17	101%	-
Έξοδα συμβούλων και άλλα έξοδα αναδιάρθρωσης – οργανικά	(22)	(10)	(3)	(1)	(15)	(3)	-	-
Κέρδη/(ζημιά) μετά τη φορολογία – οργανικά (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας)	69	(19)	24	12	19	14	96%	-
Προβλέψεις/καθαρή (ζημιά)/κέρδος σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ (βάσει EAT) ²	(7)	(120)	(1)	10	(14)	(2)	-	-93%
Έξοδα αναδιάρθρωσης και άλλα έξοδα σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ (βάσει EAT) ²	(16)	(26)	3	(3)	(12)	(4)	-	-38%
Έξοδα αναδιάρθρωσης – Σχέδιο Εθελούσιας Αποχώρησης (ΣΕΑ)	(16)	(6)	(16)	-	-	-	-	-
Κέρδη/(ζημιά) μετά τη φορολογία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας)	30	(171)	10	19	(7)	8	-46%	-

1. Επαναπαρουσίαση για το τέλος ΑΦΠ ύψους €3 εκατ. για το έτος 2020 το οποίο περιλαμβάνεται στον 'Ειδικό φόρο επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές' σύμφωνα με την παρουσίαση του τρέχοντος έτους. 2. Οι 'Προβλέψεις/καθαρή (ζημιά)/κέρδη σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ (βάσει EAT)' αναφέρονται στην καθαρή (ζημιά)/κέρδος από συναλλαγές που ολοκληρώθηκαν κατά το έτος/περίοδο, και στις καθαρές πιστωτικές ζημιές δανείων σε υπό εξέταση συναλλαγές. Τα Έξοδα αναδιάρθρωσης και άλλα έξοδα σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ' αναφέρονται κυρίως στα έξοδα που σχετίζονται με αυτές τις συναλλαγές. Για περισσότερες πληροφορίες βλέπε πιο κάτω. ε.μ. = εκατοστιαίες μονάδες, μ.β. = μονάδες βάσης, 100 μονάδες βάσης = 1 εκατοστιαία μονάδα

Η **χρέωση φορολογίας** για το έτος 2021 ανήλθε σε €5 εκατ., σε σύγκριση με €8 εκατ. για το έτος 2020. Η χρέωση φορολογίας για το δ' τρίμηνο 2021 ανήλθε σε €2 εκατ., στα ίδια επίπεδα σε τριμηνιαία βάση.

Τα κέρδη μετά τη φορολογία και πριν τα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας) για το έτος 2021 ανήλθαν σε €91 εκατ., σε σύγκριση με ζημιά ύψους €9 εκατ. για το έτος 2020. Τα κέρδη μετά τη φορολογία και πριν τα μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας) για το δ' τρίμηνο 2021 ανήλθαν σε €27 εκατ., σε σύγκριση με €13 εκατ. για το γ' τρίμηνο 2021. Η Απόδοση Ενσώματων Ιδίων Κεφαλαίων (ROTE) πριν τα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία η οποία υπολογίζεται με βάση τα 'κέρδη μετά τη φορολογία και πριν τα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας)' ανέρχεται σε 5.5% για το έτος 2021 και 6.6% για το δ' τρίμηνο 2021.

Τα έξοδα συμβούλων και άλλα έξοδα αναδιάρθρωσης - οργανικά για το έτος 2021 ανήλθαν σε €22 εκατ. (σε σύγκριση με €10 εκατ. για το έτος 2020), και οφείλονται κυρίως σε ποσό ύψους €12 εκατ. το οποίο αφορούσε το κόστος σχετικά με την προσφορά για το 'Παλαιό Ομόλογο Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου', με αποτέλεσμα συγχρόνως να τερματιστεί η σχετική υποχρέωση για πληρωμή των μελλοντικών κουπονιών για το αντίστοιχο ομόλογο. Τα έξοδα συμβούλων και άλλα έξοδα αναδιάρθρωσης – οργανικά για το δ' τρίμηνο 2021 ανήλθαν σε €3 εκατ. σε σύγκριση με €1 εκατ. για το γ' τρίμηνο 2021.

Τα κέρδη μετά τη φορολογία από οργανικές δραστηριότητες (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας) για το έτος 2021 ανήλθαν σε €69 εκατ., σε σύγκριση με ζημιά ύψους €19 εκατ. για το έτος 2020. Τα κέρδη μετά τη φορολογία από οργανικές δραστηριότητες (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας) για το δ' τρίμηνο 2021 ανήλθαν σε €24 εκατ., σε σύγκριση με €12 εκατ. για το γ' τρίμηνο 2021.

Οι προβλέψεις/καθαρή ζημιά σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ (βάσει EAT) για το έτος 2021 ανήλθαν σε €7 εκατ. (σε σύγκριση με €120 εκατ. για το έτος 2020). Οι προβλέψεις/καθαρή ζημιά σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ (βάσει EAT) για το δ' τρίμηνο 2021 ανήλθαν σε €1 εκατ., τα οποία αφορούσαν το Helix 3 (σε σύγκριση με καθαρά κέρδη για το γ' τρίμηνο 2021 ύψους €10 εκατ.).

B. Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος – Υποκείμενη Βάση (συνέχεια)

B.3. Ανάλυση Κατάστασης Λογαριασμού Αποτελεσμάτων (συνέχεια)

B.3.4 Κέρδη/(ζημιά) μετά τη φορολογία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας) (συνέχεια)

Τα έξοδα αναδιάρθρωσης και άλλα έξοδα σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ ανήλθαν σε €16 εκατ. για το έτος 2021 (σε σύγκριση με €26 εκατ. για το έτος 2020). Τα έξοδα αναδιάρθρωσης και άλλα έξοδα σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ για το δ' τρίμηνο 2021 αφορούν πίστωση ύψους €3 εκατ. η οποία σχετίζεται με τις συμφωνίες πώλησης χαρτοφυλακίων ΜΕΔ (σε σύγκριση με έξοδα ύψους €3 εκατ. για το γ' τρίμηνο 2021).

Τα έξοδα αναδιάρθρωσης τα οποία αφορούν το Σχέδιο Εθελούσιας Αποχώρησης Προσωπικού (ΣΕΑ) ανήλθαν σε €16 εκατ. για το δ' τρίμηνο 2021 και για το έτος 2021 (σε σύγκριση με €6 εκατ. για το έτος 2020). Για περαιτέρω πληροφορίες, βλέπε Μέρος Β.3.2. 'Συνολικά Έξοδα'.

Τα κέρδη μετά τη φορολογία που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας για το έτος 2021 ανήλθαν σε €30 εκατ. (σε σύγκριση με ζημιά ύψους €171 εκατ. για το έτος 2020). Τα κέρδη μετά τη φορολογία που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας για το δ' τρίμηνο 2021 ανήλθαν σε €10 εκατ. (σε σύγκριση με €19 εκατ. για το γ' τρίμηνο 2021).

Γ. Λειτουργικό Περιβάλλον

Η οικονομική δραστηριότητα ανέκαμψε σημαντικά το 2021, ωθούμενη από την εγχώρια ζήτηση το πρώτο εξάμηνο και την εξωτερική ζήτηση το δεύτερο εξάμηνο, αντανakλώντας έτσι την έντονη ανάκαμψη της τουριστικής δραστηριότητας αυτή την περίοδο. Η κρατική στήριξη προς τις επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά παρέμεινε σημαντική κατά τη διάρκεια του έτους, αλλά το έλλειμμα του προϋπολογισμού μειώθηκε σημαντικά λόγω σημαντικής αύξησης των εσόδων. Ο πληθωρισμός επιταχύνθηκε το δεύτερο εξάμηνο 2021 και το ποσοστό ανεργίας παρέμεινε σε μεγάλο βαθμό αμετάβλητο σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Μεσοπρόθεσμα, οι προοπτικές παραμένουν θετικές, με την αναμενόμενη θετική συμβολή του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας στα πλαίσια του προγράμματος «ΕΕ Επόμενης Γενιάς», αλλά η κρίση στην Ουκρανία έχει αυξήσει τον κίνδυνο για αρνητικές προοπτικές.

Η εισβολή στην Ουκρανία και η επιβολή κυρώσεων στη Ρωσία αναμένεται να έχουν σημαντικό αντίκτυπο στη Ρωσική οικονομία και σημαντικές μακροοικονομικές συνέπειες για την Ευρωπαϊκή Ένωση και την παγκόσμια οικονομία. Ο πόλεμος και οι κυρώσεις αποτελούν σημαντικό σοκ τόσο στις εφοδιαστικές αλυσίδες όσο και στις τιμές ενέργειας. Οι αλυσίδες εφοδιασμού έχουν διαταραχθεί προκαλώντας ελλείψεις σε αγροτικές προμήθειες και μέταλλα. Οι τιμές ενέργειας έχουν αυξηθεί και αναμένεται να παραμείνουν σε αυξημένα επίπεδα για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα. Οι πληθωριστικές πιέσεις που αυξάνονταν πριν το ξέσπασμα του πολέμου έχουν ενταθεί και οι κεντρικές τράπεζες έχουν ξεκινήσει την αυστηροποίηση της νομισματικής πολιτικής. Η Τράπεζα της Αγγλίας αύξησε τα επιτόκια της τρεις φορές το πρώτο τρίμηνο 2022 στο 0.75% ενώ ο πληθωρισμός έφτασε στο 5.5% τον Φεβρουάριο 2022. Στις ΗΠΑ, η Ομοσπονδιακή Τράπεζα αύξησε το επιτόκιο βάσης κατά 25 μ.β. στα μέσα Μαρτίου 2022 και έδωσε ενδείξεις ότι θα προχωρήσει σε ακόμη έξι αυξήσεις το 2022 και τρεις το 2023 πριν τα επιτόκια σταθεροποιηθούν. Το Μάρτιο 2022, η ΕΚΤ διατήρησε το βασικό της επιτόκιο αμετάβλητο στο 0%, αλλά ανέφερε ότι σχεδιάζει να σταματήσει την ποσοτική χαλάρωση νωρίτερα από το αρχικό χρονοδιάγραμμα και τα επιτόκια ενδέχεται να αυξάνονται νωρίτερα από ότι αρχικά αναμενόταν. Η αύξηση στα επιτόκια για να περιοριστεί ο πληθωρισμός θα συνέβαλλε στην αβεβαιότητα και θα επηρέαζε την προοπτική ανάπτυξης της οικονομίας.

Η κρίση στην Ουκρανία δύναται να επιφέρει αρνητικές επιπτώσεις στην Κυπριακή οικονομία, κυρίως λόγω αρνητικής επίδρασης στους τομείς του τουρισμού και των υπηρεσιών, πληθωριστικές πιέσεις λόγω αυξήσεων στις τιμές ενέργειας, καθώς και διαταραχές στην παγκόσμια εφοδιαστική αλυσίδα. Η επίπτωση στην Κυπριακή οικονομία παραμένει αβέβαιη και θα εξαρτηθεί από τη διάρκεια και την ένταση της κρίσης.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση αναμένεται να απορροφήσει το κόστος από την εισροή προσφύγων που αναμένονται να εισέλθουν σε εκατομμύρια και να λάβει βραχυπρόθεσμα μέτρα για να μειώσει τις επιπτώσεις από τον υψηλότερο πληθωρισμό στους πιο ευάλωτους τομείς του πληθυσμού. Βραχυπρόθεσμα, η δημοσιονομική ανάπτυξη αναμένεται να είναι χρηματοδοτημένη από χρέος, αλλά μακροπρόθεσμα θα χρειαστεί να γίνουν διαρθρωτικές αλλαγές.

Το πρόγραμμα «ΕΕ Επόμενης Γενιάς» είναι μια πολύ σημαντική πρωτοβουλία που αφορά το μέλλον της ένωσης και οι χώρες δύναται να χρειαστούν επιπρόσθετους πόρους που είναι ακόμη διαθέσιμοι σε μορφή δανείων, δεδομένου της αβεβαιότητας που προκύπτει με την κρίση στην Ουκρανία. Σκοπός του προγράμματος «ΕΕ Επόμενης Γενιάς» είναι να στηρίξει με χρηματοδότηση τις βασικές επενδύσεις που θα απαιτηθούν για την μετάβαση στην πράσινη και ψηφιακή οικονομία, και να ενισχύει έτσι τις δυνατότητες και την οικονομική ανθεκτικότητα των κρατών μελών. Οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτής της διαδικασίας και, εν τέλει, τον κρίσιμο παράγοντα που θα καθορίσει την αποτελεσματικότητα των επενδύσεων.

Η Κύπρος έλαβε €157 εκατ. ευρώ σε προ-χρηματοδότηση από το ταμείο ανάκαμψης της ΕΕ, τον Σεπτέμβριο του 2021 (13% του συνολικού ποσού που παραχωρήθηκε), μετά την έγκριση του εθνικού σχεδίου ανάκαμψης τον Ιούλιο του 2021. Το μεγαλύτερο μέρος των συναφών κεφαλαίων θα αποδεσμευτεί το 2022-2024 αυστηρά σε συνάρτηση με την εφαρμογή των μεταρρυθμιστικών προτεραιοτήτων που έχουν συμφωνηθεί με την ΕΕ. Αυτές περιλαμβάνουν, την αύξηση της αποτελεσματικότητας των δημόσιων και τοπικών διοικήσεων, τη βελτίωση της διακυβέρνησης των κρατικών επιχειρήσεων, την περαιτέρω μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων στον τραπεζικό τομέα, τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας του δικαστικού συστήματος και επιτάχυνση των μεταρρυθμίσεων κατά της διαφθοράς.

Η πανδημία COVID-19 είχε σημαντικό αντίκτυπο στην οικονομία και το πραγματικό ΑΕΠ μειώθηκε κατά 5.0% το 2020 σε σύγκριση με μείωση 6.4% κατά μέσο όρο στην Ευρωζώνη. Η ανάκαμψη το 2021 ήταν σχετικά έντονη και το πραγματικό ΑΕΠ αυξήθηκε κατά 5.5% σύμφωνα με την Κυπριακή Στατιστική Υπηρεσία, ανακτώντας πλήρως τη χαμένη παραγωγή του προηγούμενου έτους. Οι αφίξεις τουριστών ανέκαμψαν έντονα, ιδιαίτερα το δεύτερο εξάμηνο. Κατά μέσο όρο για το 2021, οι αφίξεις τουριστών έφτασαν περίπου 50% των επιπέδων του 2019, ενώ έφτασαν σε περίπου 70% των αντίστοιχων επιπέδων του 2019 κατά το δεύτερο εξάμηνο του έτους. Η κρίση στην Ουκρανία δύναται να επιφέρει αρνητικές επιπτώσεις στην Κυπριακή οικονομία, εν μέρει λόγω αρνητικής επίδρασης στον τομέα του τουρισμού. Η επίπτωση θα εξαρτηθεί από τη διάρκεια και την ένταση της κρίσης και τον αντίκτυπο της στην Κυπριακή οικονομία, που παραμένουν αβέβαια στο παρόν στάδιο. Ως ανταπόκριση στην εξέλιξη αυτή, η Κυπριακή Κυβέρνηση εργάζεται για να αντικαταστήσει τις αφίξεις τουριστών από Ρωσία και Ουκρανία (οι οποίες ανήλθαν σε περίπου 20% των αφίξεων το 2019) μέσω της προώθησης του εγχώριου τουρισμού και αφίξεις από άλλες αγορές, όπως η Γερμανία, Ισραήλ, Πολωνία, Αυστρία, Ελβετία, Ιταλία, Γαλλία, Σουηδία και Ουγγαρία. Το Συγκρότημα ενίσχυσε την παρακολούθηση των ανοιγμάτων στον τομέα του τουρισμού και παραμένει σε στενή επαφή με τους πελάτες για να προσφέρει κατάλληλες λύσεις όπου χρειάζεται. Για περαιτέρω πληροφορίες για την κρίση στην Ουκρανία βλέπε το Μέρος Δ «Επισκόπηση επιχειρηματικής δραστηριότητας».

Γ. Λειτουργικό Περιβάλλον (συνέχεια)

Το ποσοστό ανεργίας μειώνεται από την κορύφωσή του το 2014, στο 7.7% το 2020 και στο 7.8% τα τρία πρώτα τρίμηνα του 2021. Η αγορά εργασίας σταδιακά περιορίζεται επειδή οι όγκοι απασχόλησης αυξάνονται ταχύτερα από τις αυξήσεις στο εργατικό δυναμικό. Από την πλευρά της προσφοράς η συμμετοχή στο εργατικό δυναμικό περιορίζεται από την επιβράδυνση της αύξησης του πληθυσμού, τις αναντιστοιχίες δεξιοτήτων ειδικά μετά την πανδημική κρίση, και τα χαμηλά ποσοστά συμμετοχής από τμήματα του πληθυσμού.

Οι τιμές καταναλωτή αυξάνονται με ψηλούς ρυθμούς από το δεύτερο τρίμηνο 2021 και μετά, περισσότερο μέσα στο δεύτερο εξάμηνο του έτους. Συνολικά το 2021, οι τιμές καταναλωτή αυξήθηκαν κατά 2.4% και κατά 4.4% το δεύτερο εξάμηνο. Ο πληθωρισμός των τιμών καταναλωτή στην Κύπρο ακολούθησε παρόμοια τάση με αυτή στη ζώνη του ευρώ και η επιτάχυνση του αντανάκλα σε μεγάλο βαθμό τις υψηλότερες τιμές της ενέργειας στις παγκόσμιες αγορές, και των μεταφορών. Οι τάσεις αυτές οφείλονται κυρίως στην ανάκαμψη της συνολικής ζήτησης εν μέσω διακοπών των εφοδιαστικών αλυσίδων και τον περιορισμό στην προσφορά που αυτό συνεπάγεται. Υπήρχαν επίσης δομικοί παράγοντες που επηρέασαν. Το τέλος της προσωρινής μείωσης του ΦΠΑ τον Ιανουάριο του 2021 είχε ως αποτέλεσμα μεγαλύτερη αύξηση των τιμών πάνω σε ετήσια βάση, από τον Ιούλιο του 2021.

Το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών επιδεινώθηκε το 2020-2021 λόγω της απώλειας εσόδων από εξαγωγικές υπηρεσίες, κυρίως από τον τουρισμό. Το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών ανήλθε σε 10.1% του ΑΕΠ το 2020 και εκτιμάται σε 9.1% του ΑΕΠ το 2021 (Ευρωπαϊκή Επιτροπή). Το μέγεθος του ελλείμματος του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών της Κύπρου αντανάκλα επίσης εταιρείες ειδικού σκοπού που εδρεύουν στην Κύπρο, μέσω των οποίων ξένες επιχειρήσεις εγγράφουν πλοία στο κυπριακό νηολόγιο, γεγονός που προσθέτει στις πάγιες επενδύσεις και τις εισαγωγές.

Η Κύπρος είναι μια εξαγωγική οικονομία βασισμένη στις υπηρεσίες, κυρίως τον τουρισμό, τη ναυτιλία και τις επαγγελματικές και χρηματοοικονομικές υπηρεσίες. Οι συνολικές υπηρεσίες αντιπροσωπεύουν περισσότερο από το 80% της συνολικής ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας στην οικονομία. Ο πρωτογενής και ο δευτερογενής τομέας είναι σχετικά μικροί. Αυτό σημαίνει ότι σε σχέση με το μέγεθος της οικονομίας, η Κύπρος είναι επίσης μεγάλος εισαγωγέας αγαθών. Τείνει έτσι να έχει μεγάλα εμπορικά ελλείμματα τα οποία αντισταθμίζονται από μεγάλα πλεονάσματα υπηρεσιών στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών.

Στον τραπεζικό τομέα σημειώθηκε σημαντική πρόοδος από την οικονομική κρίση του 2013 και μετά. Οι τράπεζες έχουν μειώσει την έκθεσή τους στο εξωτερικό. Το ρυθμιστικό πλαίσιο και η προληπτική εποπτεία έχουν ενισχυθεί σημαντικά. Εφαρμόζεται νέο νομικό πλαίσιο για την αφερεγγυότητα και τις εκποιήσεις. Τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια έχουν μειωθεί σημαντικά από €28.4 δις το 2014 σε €4.3 δις στο τέλος Οκτωβρίου 2021. Το ποσοστό των μη εξυπηρετούμενων δανείων προς δάνεια μειώθηκε από 47.8% σε 15.2% την ίδια περίοδο και ο δείκτης κάλυψης, δηλαδή το σύνολο των προβλέψεων ως προς το ύψος των μη εξυπηρετούμενων δανείων, αυξήθηκε ελαφρώς στο 50.6%. Παρόλα αυτά το ποσοστό εξυπηρετούμενων δανείων εξακολουθεί να είναι υψηλός σε σύγκριση με μέσο όρο στην ΕΕ λίγο περισσότερο από 2%. Τα συνολικά δάνεια προς τον ιδιωτικό τομέα επίσης μειώθηκαν απότομα την ίδια περίοδο. Τα δάνεια προς κατοίκους εξαιρουμένης της κυβέρνησης, μειώθηκαν στα €23.3 δις στα τέλη Δεκεμβρίου 2021, περιλαμβανομένων των μη εξυπηρετούμενων δανείων. Συνολικά αντιστοιχούν περίπου στο 100% του ΑΕΠ το 2021.

Τα δημόσια οικονομικά της Κύπρου επιδεινώθηκαν απότομα το 2020 ως αποτέλεσμα της ύφεσης και των δημοσιονομικών μέτρων που εφαρμόστηκαν για τη στήριξη της οικονομίας έναντι των επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19. Ο προϋπολογισμός επιδεινώθηκε το 2020 σε έλλειμμα 5.6% του ΑΕΠ από πλεόνασμα 1.3% του ΑΕΠ το 2019. Τα δημόσια οικονομικά βελτιώθηκαν το 2021 παρά τα συνεχιζόμενα μέτρα στήριξης της οικονομίας και το έλλειμμα μειώθηκε στο 1.8% του ΑΕΠ. Αυτό ήταν αποτέλεσμα σημαντικών αυξήσεων των φορολογικών εσόδων και των εισφορών κοινωνικών ασφαλίσεων το δεύτερο και τρίτο τρίμηνο του έτους. Την ίδια περίοδο, οι δαπάνες αυξήθηκαν με πολύ βραδύτερο ρυθμό, μετά τις απότομες αυξήσεις του προηγούμενου έτους. Το χρέος της γενικής κυβέρνησης παρέμεινε σχεδόν αμετάβλητο το 2021, ενώ το χρέος σε σχέση με το ΑΕΠ μειώθηκε από 115% στα τέλη του 2020 σε 103.9% στα τέλη του 2021.

Πιστοληπτική αξιολόγηση

Η πιστοληπτική αξιολόγηση της Κυπριακής Κυβέρνησης βελτιώθηκε σημαντικά τα τελευταία χρόνια αντικατοπτρίζοντας τη μείωση του τραπεζικού κινδύνου και τη βελτίωση της ανθεκτικότητας της οικονομίας και των δημοσιονομικών επιδόσεων. Η Κύπρος επέδειξε πολιτική βούληση για τη διόρθωση των δημοσιονομικών ανισορροπιών μέσω μεταρρυθμίσεων και της αναδιάρθρωσης του τραπεζικού της συστήματος. Το δημόσιο χρέος παραμένει υψηλό σε σχέση με το ΑΕΠ, αλλά οι αγορές περιουσιακών στοιχείων από την ΕΚΤ διασφαλίζουν ευνοϊκό κόστος χρηματοδότησης για την Κύπρο και άφθονη ρευστότητα στην αγορά κρατικών ομολόγων.

Πιο πρόσφατα, τον Μάρτιο 2022, η **Fitch Ratings** επιβεβαίωσε τη μακροπρόθεσμη πιστοληπτική αξιολόγηση της Κύπρου στην επενδυτική βαθμίδα (BBB-) που κατέχει από τον Νοέμβριο του 2018 και τη σταθερή προοπτική. Η σταθερή προοπτική αντανάκλα την άποψη ότι ενώ η κυπριακή οικονομία είναι εκτεθειμένη στη Ρωσία μέσω των δεσμών του τουρισμού και των επενδύσεων, οι βραχυπρόθεσμοι κίνδυνοι μετριάζονται από την ενισχυμένη δημοσιονομική θέση και τη συνεχιζόμενη ομαλοποίηση των δαπανών μετά το σοκ της πανδημίας. Στο μεταξύ, οι μεσοπρόθεσμες προοπτικές ανάπτυξης παραμένουν θετικές στο πλαίσιο του κυβερνητικού σχεδίου Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Γ. Λειτουργικό Περιβάλλον (συνέχεια)

Πιστοληπτική αξιολόγηση (συνέχεια)

Επίσης τον Μάρτη του 2022, η **S&P Global Ratings** επιβεβαίωσε τη μακροπρόθεσμη πιστοληπτική ικανότητα της Κύπρου σε BBB- και διατήρησε τη θετική προοπτική. Η θετική προοπτική υποδηλώνει πιθανή αναβάθμιση εντός των επόμενων 24 μηνών εάν η οικονομική και δημοσιονομική απόδοση της χώρας συνεχίσει να ενισχύεται, υποστηριζόμενη και από την εφαρμογή των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων από την κυβέρνηση. Ενώ η κρίση στην Ουκρανία επιβαρύνει τις οικονομικές επιδόσεις της Κύπρου μέσω των κυρώσεων που επιβλήθηκαν στη Ρωσία, οι μεσοπρόθεσμες οικονομικές προοπτικές παραμένουν σταθερές σύμφωνα με την S&P.

Τον Ιούλιο 2021, ο οίκος πιστοληπτικής αξιολόγησης **Moody's Investors Service** αναβάθμισε τη μακροπρόθεσμη πιστοληπτική αξιολόγηση της κυπριακής κυβέρνησης σε Ba1 από Ba2 που ίσχυε από τον Ιούλιο του 2018 και άλλαξε την προοπτική από θετική σε σταθερή. Ο κύριος παράγοντας για την αναβάθμιση ήταν η ουσιαστική βελτίωση της υποκείμενης πιστωτικής ισχύος του εγχώριου τραπεζικού συστήματος και ο μειωμένος κίνδυνος μιας συστημικής τραπεζικής κρίσης.

Τον Οκτώβριο του 2021, ο οίκος **DBRS Morningstar** επιβεβαίωσε τις μακροπρόθεσμες αξιολογήσεις της για την Κύπρο στο BBB (χαμηλό) και αναβάθμισε την προοπτική από σταθερή σε θετική τάση. Αυτή η αναβάθμιση στην προοπτική αντανάκλα την προσδοκία ότι ο δείκτης δημόσιου χρέους της Κύπρου πιθανότατα θα επιστρέψει στην πτωτική του πορεία πριν την πανδημία, ξεκινώντας από το 2021, υποστηριζόμενος από τη σταθερή οικονομική ανάπτυξη και τη δημοσιονομική διόρθωση. Σε ένα σχόλιο του Μαρτίου 2022, η DBRS Morningstar σημειώνει ότι η εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία επιφέρει αυξημένο κίνδυνο για αρνητικές προοπτικές στις κατά τα άλλα ισχυρές μεσοπρόθεσμες οικονομικές προοπτικές.

Δ. Επισκόπηση επιχειρηματικής δραστηριότητας

Πιστοληπτική Αξιολόγηση

Η χρηματοοικονομική επίδοση του Συγκροτήματος είναι άμεσα συνδεδεμένη με το οικονομικό και λειτουργικό περιβάλλον στην Κύπρο. Τον Φεβρουάριο 2022, ο οίκος **Standard and Poor's** επιβεβαίωσε τη μακροπρόθεσμη πιστοληπτική αξιολόγηση της Τράπεζας σε B+ διατηρώντας θετική προοπτική. Τον Δεκέμβριο 2021, ο οίκος **Moody's Investors Service** αναβάθμισε τη μακροπρόθεσμη πιστοληπτική αξιολόγηση της Τράπεζας σε Ba3 από B1, διατηρώντας θετική προοπτική. Η αναβάθμιση αντικατοπτρίζει την σημαντική συνεχή βελτίωση της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου της Τράπεζας, μετά τη συμφωνία του Project Helix 3 στην οποία κατέληξε τον Νοέμβριο 2021. Τον Δεκέμβριο 2021, ο οίκος **Fitch Ratings** επιβεβαίωσε τη μακροπρόθεσμη αξιολόγηση της Τράπεζας στο B- και αναθεώρησε την προοπτική από αρνητική σε θετική. Η αναθεώρηση της προοπτικής της Τράπεζας αντικατοπτρίζει τη σημαντική βελτίωση της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου μετά τη συμφωνία στην οποία κατέληξε για το Project Helix 3, καθώς και την οργανική μείωση προβληματικών περιουσιακών στοιχείων από το τέλος 2019, παρά το δυσχερές λειτουργικό περιβάλλον της Κύπρου, με την προσδοκία ότι αυτή η τάση θα συνεχίσει και στο εγγύς μέλλον.

Στρατηγικές προτεραιότητες στο μεσοπρόθεσμο διάστημα

Το Συγκρότημα αποτελεί τον μεγαλύτερο χρηματοοικονομικό και τεχνολογικό οργανισμό στην Κύπρο με ευρέως φάσματος δραστηριότητες. Το Συγκρότημα έχει καταφέρει να επιτύχει σημαντική πρόοδο έναντι των στρατηγικών του στόχων που ανακοίνωσε τον Νοέμβριο 2020 και αυτό έχει επιτρέψει στο Συγκρότημα να αναθεωρήσει τους μεσοπρόθεσμους στρατηγικούς του στόχους, δίνοντας σημαντική έμφαση **στη δημιουργία αξίας για τους μετόχους.** Τον Φεβρουάριο 2022, **το Συγκρότημα αύξησε τον μεσοπρόθεσμο στόχο του για απόδοση ενσώματων ιδίων κεφαλαίων (ROTE) σε πάνω από 10%, θέτοντας τις βάσεις για διανομή μερίσματος, αναλόγως επίδοσης και αφού παρθούν οι απαραίτητες εγκρίσεις.**

Οι μεσοπρόθεσμες στρατηγικές προτεραιότητες της Τράπεζας είναι ξεκάθαρες. Το Συγκρότημα επικεντρώνεται εκ νέου στην **ενίσχυση εσόδων με βέλτιστη διαχείριση κεφαλαίων**, μέσω ενός ορθολογιστικού μοντέλου λειτουργίας. Επιπρόσθετα, συνεχίζει να επικεντρώνεται στην **περαιτέρω ενδυνάμωση της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου, διατηρώντας παράλληλα καλή κεφαλαιακή βάση**, ώστε να συνεχίσει να διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στη στήριξη της Κυπριακής οικονομίας. Περαιτέρω, το Συγκρότημα έχει θέσει τις βάσεις για **ενίσχυση της οργανωτικής ανθεκτικότητας και πολιτικής για Περιβαλλοντικά, Κοινωνικά και σχετικά με τη Διακυβέρνηση (ΠΚΔ) θέματα (Environmental, Social and Governance, ESG)** και συνεχίζει να εργάζεται για τη δημιουργία ενός οργανισμού με όραμα για το μέλλον με ξεκάθαρη στρατηγική υποστηριζόμενη από αποτελεσματική εταιρική διακυβέρνηση ευθυγραμμισμένη με προτεραιότητες αναφορικά με ΠΚΔ θέματα. Το Πρόγραμμα Μετασχηματισμού του Συγκροτήματος θα συμβάλει στην επίτευξη των στρατηγικών προτεραιοτήτων της Τράπεζας στο μεσοπρόθεσμο διάστημα.

Παρά τις αβεβαιότητες που σχετίζονται με την κρίση στην Ουκρανία (περαιτέρω πληροφορίες παρατίθενται πιο κάτω), το Συγκρότημα προτίθεται να συνεχίσει να εκτελεί με πειθαρχία τη στρατηγική του κατά το 2022 και μετέπειτα, δίνοντας έμφαση στη βελτίωση της βιώσιμης κερδοφορίας μέσω αύξησης εσόδων, και δίνοντας ταυτόχρονα την απαραίτητη προσοχή στα κόστη και τα κεφάλαια.

Ενίσχυση εσόδων με βέλτιστη διαχείριση κεφαλαίων

Το Συγκρότημα επικεντρώνεται εκ νέου στην ενίσχυση εσόδων με βέλτιστη διαχείριση κεφαλαίων. Στοχεύει την αύξηση του ποιοτικού νέου δανεισμού και την ανάπτυξη σε εξειδικευμένους τομείς της αγοράς για διαφοροποίηση των εσόδων μέσω μη τραπεζικών υπηρεσιών, όπως ασφάλειες και ψηφιακά προϊόντα στο μεσοπρόθεσμο διάστημα.

Βραχυπρόθεσμα τα καθαρά έσοδα από τόκους θα παραμείνουν υπό πίεση λόγω της περαιτέρω μείωσης του κινδύνου στον ισολογισμό και της προσδοκίας ότι οι ευνοϊκοί όροι δανεισμού ΣΠΠΜΑ δεν θα παραταθούν μετά τον Ιούνιο 2022. Τα καθαρά έσοδα από τόκους αναμένεται να βελτιωθούν σταδιακά από το 2023 και μετέπειτα, καθώς η αύξηση των δανείων και η σταθεροποίηση επιτοκιακών περιθωρίων αναμένεται να αντισταθμίσουν τη βραχυπρόθεσμη μείωση στα καθαρά έσοδα από τόκους.

Το Συγκρότημα επίσης στοχεύει στην αύξηση των εσόδων μέσω διαφόρων πρωτοβουλιών με χαμηλότερες κεφαλαιακές απαιτήσεις, με έμφαση στα έσοδα από προμήθειες, στις ασφαλιστικές και στις άλλες μη τραπεζικές υπηρεσίες, αξιοποιώντας τις ψηφιακές δυνατότητες του Συγκροτήματος.

Σταδιακή ανάκαμψη των Καθαρών Εσόδων από Τόκους

Στο μεσοπρόθεσμο διάστημα, το Συγκρότημα στοχεύει στη βελτίωση των καθαρών εσόδων από τόκους μέσω της αύξησης του χαρτοφυλακίου καθαρών εξυπηρετούμενων δανείων κατά περίπου 6% ετησίως και σταθεροποίησης επιτοκιακών περιθωρίων. Τα καθαρά έσοδα από τόκους αναμένεται να συνεισφέρουν αύξηση ύψους περίπου 1% στην απόδοση ενσώματων ιδίων κεφαλαίων (ROTE) για το έτος 2025.

Δ. Επισκόπηση επιχειρηματικής δραστηριότητας (συνέχεια)

Στρατηγικές προτεραιότητες στο μεσοπρόθεσμο διάστημα (συνέχεια)

Ενίσχυση εσόδων με βέλτιστη διαχείριση κεφαλαίων (συνέχεια)

Σταδιακή ανάκαμψη των Καθαρών Εσόδων από Τόκους (συνέχεια)

Το Συγκρότημα συνέχισε να παρέχει ποιοτικό νέο δανεισμό μέσω συνετών πρακτικών. Ο νέος δανεισμός επικεντρώνεται σε επιλεγμένους κλάδους της οικονομίας οι οποίοι είναι συμβατοί με το προφίλ κινδύνου της Τράπεζας. Κατά το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021, ο νέος δανεισμός ανήλθε σε €1.8 δις, αυξημένος κατά 33% σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, ανακάμπτοντας σε επίπεδα προ-πανδημίας (περίπου 90% των επιπέδων του έτους 2019). Η ζήτηση για νέο δανεισμό αυξάνεται, κυρίως λόγω της αύξησης δανεισμού σε μεγάλες επιχειρήσεις (αυξημένος κατά 34% σε ετήσια βάση για το έτος 2021 και αυξημένος κατά περίπου 24% σε ετήσια βάση για το δ' τρίμηνο 2021), καθώς η οικονομική δραστηριότητα συνεχίζει να βελτιώνεται. Ταυτόχρονα, η ζήτηση για νέα στεγαστικά δάνεια παρέμεινε ισχυρή, υποβοηθούμενη από το σχέδιο της Κυβέρνησης για επιδότηση επιτοκίου (το οποίο έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021). Νέα στεγαστικά δάνεια ύψους περίπου €355 εκατ. είχαν εγκριθεί από την Τράπεζα μέσω του Σχεδίου. Με στόχο να υποστηρίξει τις επενδύσεις από μικρομεσαίες επιχειρήσεις και επιχειρήσεις μεσαίας κεφαλαιοποίησης, η Τράπεζα συνεχίζει να παρέχει κοινά χρηματοδοτούμενα προγράμματα. Για τον σκοπό αυτό, η Τράπεζα συνεχίζει τη συνεργασία της με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (European Investment Bank (EIB)), το Ευρωπαϊκό Επενδυτικό Ταμείο (European Investment Fund (EIF)) και την Κυπριακή Κυβέρνηση.

Στο μεσοπρόθεσμο διάστημα, ο ποιοτικός νέος δανεισμός αναμένεται να ανέλθει σε περίπου €9 δις, καθώς η ανάπτυξη της οικονομίας αναμένεται να συνεχιστεί κατά την περίοδο 2022-2025. Η σημαντική συρρίκνωση της Κυπριακής οικονομίας κατά τα τελευταία επτά χρόνια πλησιάζει προς το τέλος. Το Συγκρότημα αναμένει με βάση την ισχυρή του θέση στην αγορά να συμβάλει στη διάθεση των κονδυλίων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Κύπρου. Επίσης το Συγκρότημα αναμένει να αυξήσει προσεκτικά τον νέο δανεισμό στον κλάδο της ναυτιλίας και του διεθνούς εταιρικού δανεισμού (international corporate lending) και να διερευνήσει ευκαιρίες που δύναται να παρουσιαστούν από συναλλαγές εξυπηρετούμενων δανείων στην Κύπρο. Ταυτόχρονα, έχει ως στόχο να υποστηρίξει τους πελάτες του στη μετάβαση σε ένα βιώσιμο μέλλον μέσω της παροχής προϊόντων φιλικών προς το περιβάλλον.

Η αύξηση των καθαρών εσόδων από τόκους μεσοπρόθεσμα αναμένεται να υποστηριχθεί περαιτέρω από τη **σταθεροποίηση επιτοκιακών περιθωρίων**. Το επιχειρηματικό πλάνο του Συγκροτήματος βασίζεται σε συντηρητικές παραδοχές επιτοκίων, και το Συγκρότημα βρίσκεται σε καλή θέση για να επωφεληθεί από ταχύτερη αύξηση των επιτοκίων, λόγω της υψηλής ρευστότητας του. Επίσης, το επιχειρηματικό πλάνο περιλαμβάνει συντηρητικές παραδοχές για επενδύσεις σταθερού εισοδήματος. Το αυξημένο κόστος χρηματοδότησης που προκύπτει από περαιτέρω εκδόσεις MREL και το γεγονός ότι οι ευνοϊκοί όροι δανεισμού ΣΠΠΜΑ δεν θα παραταθούν μετά τον Ιούνιο του 2022 έχουν επίσης ληφθεί υπόψη.

Καθάρων μη επιτοκιακών έσοδα: ενίσχυση με βέλτιστη διαχείριση κεφαλαίων

Μεσοπρόθεσμα, το Συγκρότημα στοχεύει στην αύξηση των μη επιτοκιακών εσόδων, μέσω πολλαπλών πρωτοβουλιών με χαμηλότερες κεφαλαιακές απαιτήσεις, με έμφαση στα έσοδα από προμήθειες, στις ασφαλιστικές και στις άλλες μη τραπεζικές υπηρεσίες, αξιοποιώντας τις ψηφιακές δυνατότητες του Συγκροτήματος **με αναμενόμενη συνεισφορά αύξηση ύψους περίπου 1.5%-2.0% στην απόδοση ενσώματων ιδίων κεφαλαίων (ROTE) για το έτος 2025.**

Τα **καθαρά έσοδα από δικαιώματα και προμήθειες** για το έτος 2021 ανήλθαν σε €172 εκατ., αυξημένα κατά 19% σε ετήσια βάση και πάνω από τα επίπεδα προ πανδημίας το 2019. Η αύξηση αντικατοπτρίζει τον υψηλότερο όγκο συναλλαγών, την επέκταση της χρέωσης των προμηθειών ρευστότητας σε ευρύτερη κατηγορία μεγάλων πελατών και την εισαγωγή αναθεωρημένου καταλόγου χρεώσεων και προμηθειών από την 1 Φεβρουαρίου 2021.

Μεσοπρόθεσμα, τα **καθαρά έσοδα από προμήθειες και δικαιώματα από τραπεζικές δραστηριότητες** αναμένεται να αυξηθούν με ρυθμό 4% ετησίως, υποστηριζόμενα από την αναθεώρηση του καταλόγου χρεώσεων και την αυξημένη δραστηριότητα καθώς η οικονομία ανακάμπτει. Η χρέωση προμηθειών ρευστότητας αναμένεται να επεκταθεί σε αναθεωρημένη βάση καταθέσεων, ενώ η Τράπεζα θα επιδιώξει τη μετατροπή καταθέσεων σε προϊόντα με υψηλότερη απόδοση για τους πελάτες, κυρίως μέσω των υπηρεσιών Wealth management.

Επιπρόσθετα, το Συγκρότημα στοχεύει στην **αύξηση μεσοπρόθεσμα**, μέσω διασταυρωμένων πωλήσεων, **του μέσου αριθμού προϊόντων** όπως κάρτες, ψηφιακά δάνεια, ασφαλιστικά και προϊόντα wealth, ανά πελάτη της λιανικής τραπεζικής με στόχο τους πελάτες με τους οποίους υπάρχει δυνατότητα ανάπτυξης και ενίσχυσης της επαγγελματικής σχέσης (under-penetrated customer base). Αυτό αναμένεται να καταστεί δυνατό μέσω του επανασχεδιασμού του λειτουργικού μοντέλου, την κατηγοριοποίηση των πελατών και την παροχή προϊόντων ανάλογα με τις συγκεκριμένες ανάγκες των πελατών.

Δ. Επισκόπηση επιχειρηματικής δραστηριότητας (συνέχεια)

Στρατηγικές προτεραιότητες στο μεσοπρόθεσμο διάστημα (συνέχεια)

Ενίσχυση εσόδων με βέλτιστη διαχείριση κεφαλαίων (συνέχεια)

Καθαρά μη επιτοκιακά έσοδα: ενίσχυση με βέλτιστη διαχείριση κεφαλαίων (συνέχεια)

Η Διεύθυνση επικεντρώνεται στη διαφοροποίηση των εσόδων μέσω της αύξησης των προμηθειών και δικαιωμάτων από την υπηρεσία διεθνών συναλλαγών, τη διαχείριση περιουσιακών στοιχείων μέσω υπηρεσιών wealth management και τις ασφαλιστικές εργασίες. Οι **ασφαλιστικές εταιρίες** του Συγκροτήματος, EuroLife Ltd και Γενικές Ασφάλειες Κύπρου Λτδ, οι οποίες δραστηριοποιούνται στον κλάδο ζωής και γενικό κλάδο αντίστοιχα, κατέχουν ηγετική θέση στον ασφαλιστικό κλάδο στην Κύπρο, και παρέχουν σταθερά επαναλαμβανόμενα έσοδα διαφοροποιώντας περαιτέρω τις ροές εισοδημάτων του Συγκροτήματος. Τα καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές εργασίες μείον απαιτήσεις και προμήθειες για το έτος 2021 αποτελούν το 21% των μη επιτοκιακών εσόδων και ανέρχονται σε €61 εκατ., αυξημένα κατά 9% σε ετήσια βάση, κυρίως λόγω υψηλότερων μεικτών ασφαλιστρών (gross written premiums), τα οποία αντισταθμίστηκαν εν μέρει από την καθαρή μεταβολή στο προεξοφλητικό επιτόκιο (discount rate) στον κλάδο ασφάλισης ζωής και από το υψηλότερο κόστος και τις απαιτήσεις στον κλάδο γενικών ασφαλειών (καθώς οι απαιτήσεις κατά το έτος του 2020 είχαν επηρεαστεί θετικά από τα περιοριστικά μέτρα). Συγκεκριμένα, η EuroLife Ltd αύξησε τα συνολικά εισοδήματα (total regular income) κατά 8% σε ετήσια βάση, ενώ η εταιρία Γενικές Ασφάλειες Κύπρου Λτδ αύξησε τα μεικτά ασφάλιστρα (gross written premiums) κατά 8% σε ετήσια βάση.

Επιπλέον, στο μεσοπρόθεσμο διάστημα, υπάρχουν πολλές πρωτοβουλίες σε εξέλιξη για την ενίσχυση των εσόδων από τον ασφαλιστικό κλάδο. Οι ασφαλιστικές εταιρίες του Συγκροτήματος διατηρούν υγιή κερδοφορία και το Συγκρότημα στοχεύει στην περαιτέρω αύξηση της αξιοποιώντας το ισχυρό μερίδιο αγοράς της Τράπεζας. Η επίδραση από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 17 την 1 Ιανουαρίου 2023 παραμένει αβέβαιη, αλλά δεν αναμένεται να επηρεάσει σημαντικά την απόδοση ενσώματων ιδίων κεφαλαίων μεσοπρόθεσμα.

Στον **ασφαλιστικό κλάδο ζωής**, η περαιτέρω ανάπτυξη αναμένεται να επιτευχθεί μέσω της ανάπτυξης των εργασιών σε λιγότερο ανεπτυγμένους τομείς της ασφαλιστικής αγοράς με μεγαλύτερα περιθώρια κερδοφορίας (όπως ασφάλειες επιχειρήσεων και προστασίας εισοδήματος), περαιτέρω ανάπτυξης των εργασιών στον κλάδο επαγγελματικών ταμείων συντάξεων και εισαγωγής νέων προϊόντων και επενδυτικών ταμείων. Ταυτόχρονα, η EuroLife Ltd αναμένεται να διευρύνει την αγορά-στόχο της, αξιοποιώντας το ανανεωμένο μοντέλο προώθησης προϊόντων μέσω του δικτύου της Τράπεζας. Έχει επίσης ως στόχο να ενισχύσει οργανικά το δίκτυο των ασφαλιστικών αντιπροσώπων της και να βελτιώσει την παραγωγικότητα της μέσω της ψηφιοποίησης και των εκστρατειών πωλήσεων. Μέσω της αξιοποίησης των ψηφιακών δυνατοτήτων του Συγκροτήματος, η εμπειρία των πελατών αναμένεται να αναβαθμιστεί μέσω διευρυσμένων δυνατοτήτων αυτοεξυπηρέτησης (διαδικτυακή πύλη myeurolife).

Στον **κλάδο των γενικών ασφαλειών**, η περαιτέρω ανάπτυξη αναμένεται να επιτευχθεί μέσω διεύρυνσης της αγοράς στόχου αξιοποιώντας το ανανεωμένο μοντέλο προώθησης προϊόντων, εκμετάλλευσης των συνεργειών μαζί με το δίκτυο αντιπροσώπων του ασφαλιστικού κλάδου ζωής και επικέντρωσης σε επικερδείς τομείς (όπως πυρός και ευθύνης). Οι Γενικές Ασφάλειες Κύπρου στοχεύουν επίσης στην περαιτέρω διεξόδωση τους σε κερδοφόρους τομείς του κλάδου οχημάτων της ασφαλιστικής αγοράς. Η περαιτέρω ψηφιοποίηση αναμένεται να βοηθήσει στην αυτοματοποίηση και την κεντρική διαχείριση των αιτημάτων και στην περαιτέρω ανάπτυξη των εργασιών μέσω των ψηφιακών καναλιών.

Τέλος, το Συγκρότημα στοχεύει να εισαγάγει την **Πλατφόρμα Ψηφιακής Οικονομίας** ώστε να δημιουργήσει νέες πηγές εισοδημάτων μεσοπρόθεσμα, αξιοποιώντας το ισχυρό μερίδιο αγοράς της Τράπεζας, την τεχνογνωσία και την ψηφιακή της υποδομή. Η πλατφόρμα έχει ως στόχο να φέρει κοντά όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη για να δημιουργήσει ευκαιρίες τόσο στον τραπεζικό όσο και στον ευρύτερο τομέα υπηρεσιών.

Η πλατφόρμα αυτή αναμένεται να επιτρέψει στην Τράπεζα να ενισχύσει τη σχέση της με τους υφιστάμενους πελάτες της, να προσελκύσει νέους πελάτες και να βελτιστοποιήσει τα λειτουργικά της έξοδα.

Ορθολογιστικό μοντέλο λειτουργίας

Η προσπάθεια για ένα **πιο αποδοτικό λειτουργικό μοντέλο** αποτελεί βασικό στρατηγικό πυλώνα για το Συγκρότημα προκειμένου να προσφέρει μεσοπρόθεσμα αξία για τους μετόχους. Η Διεύθυνση αναμένει επίσης **σημαντική μείωση των εξόδων αναδιάρθρωσης**, καθώς η μείωση του κινδύνου στον ισολογισμό έχει σε μεγάλο βαθμό ολοκληρωθεί. Οι ενέργειες αυτές αναμένεται να **συνεισφέρουν αύξηση ύψους περίπου 2.5%-3.0% στην απόδοση ενσώματων ιδίων κεφαλαίων (ROTE) για το έτος 2025**. Το Συγκρότημα, συνεχίζει να είναι επικεντρωμένο στην υλοποίηση του στόχου μείωσης εξόδων, καθώς και στη βελτίωση της λειτουργικής αποδοτικότητας, ενώ παράλληλα χρηματοδοτεί την ψηφιακή μεταμόρφωσή και επενδύει στις εργασίες του.

Η **Ψηφιακή Μεταμόρφωση** που ξεκίνησε το 2017 έχει αρχίσει να προσφέρει μια εμφανώς βελτιωμένη εμπειρία στους πελάτες, ενώ η μέχρι σήμερα μείωση του αριθμού των καταστημάτων, έχει περαιτέρω βελτιώσει το λειτουργικό μοντέλο της Τράπεζας. Ο αριθμός των καταστημάτων έχει μειωθεί στο μισό σε σχέση με το 2013.

Η Διεύθυνση παραμένει επικεντρωμένη στην **περαιτέρω βελτίωση της αποδοτικότητας** στο μεσοπρόθεσμο διάστημα, μέσω ενεργειών που περιλαμβάνουν την περαιτέρω βελτιστοποίηση του αριθμού των καταστημάτων και των περαιτέρω επιλογών για την αποχώρηση εργαζομένων πλήρους απασχόλησης.

Δ. Επισκόπηση επιχειρηματικής δραστηριότητας (συνέχεια)

Στρατηγικές προτεραιότητες στο μεσοπρόθεσμο διάστημα (συνέχεια)

Ορθολογιστικό μοντέλο λειτουργίας (συνέχεια)

Τα συνολικά λειτουργικά έξοδα αναμένεται να παραμείνουν κάτω από €350 εκατ. για το έτος 2025, παρά τις πληθωριστικές πιέσεις, ενώ το Συγκρότημα ταυτόχρονα θα συνεχίσει να επενδύει στον ψηφιακό μετασχηματισμό και στις εργασίες του. **Ο δείκτης κόστος προς έσοδα** αναμένεται να αυξηθεί το 2022, καθώς τα έσοδα παραμένουν υπό πίεση και τα λειτουργικά έξοδα αυξάνονται λόγω επενδύσεων στις αυτοματοποιήσεις και στο πρόγραμμα ψηφιακού μετασχηματισμού, προτού **βελτιωθεί στο 50%-55% μέχρι το 2025**.

Πρόγραμμα Μετασχηματισμού

Το Συγκρότημα συνεχίζει να εργάζεται για να καταστεί ένας πιο πελατοκεντρικός οργανισμός. **Το πρόγραμμα μετασχηματισμού είναι σε εξέλιξη ώστε να επιτρέψει ένα πιο σύγχρονο τρόπο διεξαγωγής τραπεζικών εργασιών, ενισχύοντας την ψηφιοποίηση της εξυπηρέτησης των πελατών, καθώς και των εσωτερικών λειτουργιών.** Το πρόγραμμα μετασχηματισμού θα καταστήσει δυνατή την υλοποίηση των στρατηγικών στόχων του Συγκροτήματος, με βασικές αλλαγές που εστιάζουν στην υιοθέτηση ενός πιο αποδοτικού λειτουργικού μοντέλου, στη βελτίωση της κερδοφορίας και στη βελτιστοποίηση της εξυπηρέτησης των πελατών και του μοντέλου παροχής υπηρεσιών και προϊόντων με έμφαση στον πελάτη. Για περισσότερες λεπτομέρειες, βλέπε διαφάνεια 36 στην παρουσίαση των Αποτελεσμάτων Συγκροτήματος για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021.

Ψηφιακή Μεταμόρφωση

Ο ψηφιακός μετασχηματισμός της Τράπεζας εστιάζει στην ανάπτυξη ψηφιακών υπηρεσιών και προϊόντων που βελτιώνουν την εμπειρία των πελατών, τον εξορθολογισμό των εσωτερικών διαδικασιών και την εισαγωγή νέων τρόπων εργασίας για τη βελτίωση του περιβάλλοντος εργασίας.

Κατά το δ' τρίμηνο του 2021, η Τράπεζα συνέχισε να επενδύει στα ψηφιακά της προϊόντα, ενισχύοντας περαιτέρω το ανταγωνιστικό της πλεονέκτημα. Μεταξύ των νέων ψηφιακών δυνατοτήτων, προστέθηκε μια νέα υπηρεσία στο ψηφιακό χαρτοφυλάκιο της Τράπεζας, η οποία επιτρέπει την ηλεκτρονική επαλήθευση ταυτότητας σε φυσικά πρόσωπα που σχετίζονται με νομικές οντότητες, ώστε να απλοποιηθεί η διαδικασία ενσωμάτωσης αυτών των οντοτήτων στην Τράπεζα. Η όλη δραστηριότητα μπορεί πλέον να ολοκληρωθεί από τους πελάτες και το προσωπικό του IBU (International Banking Unit) με πιο γρήγορο και αποτελεσματικό τρόπο. Επιπλέον, η Τράπεζα επένδυσε στη βελτίωση της χρήσης και της ασφάλειας των συναλλαγών μέσω της εισαγωγής ενός νέου μηχανισμού επαλήθευσης χρήστη και παρακολούθησης συναλλαγών στις εφαρμογές για το mobile app και το internet banking.

Η υιοθέτηση των ψηφιακών προϊόντων και υπηρεσιών από τους πελάτες συνέχισε να αυξάνεται και να κερδίζει δυναμική το δ' τρίμηνο του 2021 και τον Ιανουάριο 2022. Στα τέλη Ιανουαρίου 2022, το 89.4% του αριθμού των συναλλαγών που αφορούν καταθέσεις, αναλήψεις μετρητών και μεταφορές εντός και εκτός Τράπεζας, πραγματοποιήθηκαν μέσω των ψηφιακών καναλιών (αύξηση κατά περίπου 23.0 ε.μ. από 66.4% τον Σεπτέμβριο 2017, όταν ξεκίνησε το πρόγραμμα ψηφιακής μεταμόρφωσης). Επιπλέον, το 78.8% των ιδιωτών πελατών επιλέγουν ψηφιακά κανάλια για την εκτέλεση των συναλλαγών τους (αύξηση κατά 18.6 ε.μ. από 60.2% τον Σεπτέμβριο 2017). Στα τέλη Ιανουαρίου 2022, οι ενεργοί χρήστες της τραπεζικής εφαρμογής για κινητά και οι ενεργοί χρήστες QuickPay αυξήθηκαν κατά 20% και 43% αντίστοιχα κατά τους τελευταίους 12 μήνες. Ο υψηλότερος αριθμός χρηστών QuickPay μέχρι στιγμής καταγράφηκε τον Ιανουάριο 2022 με 131 χιλιάδες ενεργούς χρήστες. Αντίστοιχα, ο υψηλότερος αριθμός πληρωμών QuickPay μέχρι στιγμής καταγράφηκε τον Δεκέμβριο του 2021 με 395 χιλιάδες συναλλαγές. Η μετάβαση στη νέα ανανεωμένη πλατφόρμα Internet Banking εγκαινιάστηκε τον Μάρτιο 2022, προσφέροντας στους πελάτες μια νέα τραπεζική εμπειρία. Ταυτόχρονα, νέα εργαλεία όπως ο καθορισμός και η διαχείριση προϋπολογισμών, καθώς και η δυνατότητα συνολικής εικόνας των οικονομικών, και το άνοιγμα νέων δανειοδοτικών προϊόντων εξ ολοκλήρου μέσω των ψηφιακών καναλιών του Συγκροτήματος θα είναι σύντομα διαθέσιμα στους πελάτες.

Επιπρόσθετα, υλοποιούνται σημαντικές αλλαγές για να καταστεί ένας πιο σύγχρονος και αποτελεσματικός χώρος εργασίας. Έχουν εισαχθεί νέες τεχνολογίες και εργαλεία που θα βελτιώσουν σημαντικά τη συνεργασία των εργαζομένων και την ανταλλαγή γνώσεων σε ολόκληρο τον οργανισμό.

Ενδυνάμωση της ποιότητας δανειακού χαρτοφυλακίου

Η διασφάλιση της καλής ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου της Τράπεζας, αποτελεί προτεραιότητα για το Συγκρότημα. Η Τράπεζα στοχεύει σε ποιοτικό νέο δανεισμό, στην ολοκλήρωση της μείωσης του κινδύνου στον ισολογισμό, στην μείωση της χρέωσης πιστωτικών ζημιών δανείων (cost of risk) σε κανονικά επίπεδα και στη μείωση των (άλλων) απομειώσεων, με την ταυτόχρονη διαχείριση νέων εισροών ΜΕΔ (βάσει EAT) μετά την πανδημία. Συνολικά οι ενέργειες μείωσης κινδύνου στον ισολογισμό αναμένεται να **συνεισφέρουν αύξηση ύψους περίπου 2.5%-3.0% στην απόδοση ενσώματων ιδίων κεφαλαίων (ROTE) για το έτος 2025**.

Κατά το 2021, το Συγκρότημα ολοκλήρωσε το Project Helix 2 και κατέληξε σε συμφωνία για το Project Helix 3. Συνολικά, το 2021 και περιλαμβανομένης της οργανικής μείωσης ΜΕΔ ύψους περίπου €400 εκατ., το Συγκρότημα μείωσε τα ΜΕΔ του κατά 75% και το ποσοστό ΜΕΔ προς δάνεια σε 7.5% σε αναπροσαρμοσμένη βάση. Για περαιτέρω πληροφορίες, βλέπε Μέρος Β.2.5 'Ποιότητα δανειακού χαρτοφυλακίου'.

Δ. Επισκόπηση επιχειρηματικής δραστηριότητας (συνέχεια)

Στρατηγικές προτεραιότητες στο μεσοπρόθεσμο διάστημα (συνέχεια)

Ενδυνάμωση της ποιότητας δανειακού χαρτοφυλακίου (συνέχεια)

Το Συγκρότημα έχει επιτύχει νωρίτερα από ότι αρχικά αναμενόταν τον προηγούμενο στόχο του για μονοψήφιο ποσοστό ΜΕΔ (βάσει EAT) προς δάνεια μέχρι το τέλος του 2022 και έχει αναθεωρήσει τον στόχο για μείωση του ποσοστού ΜΕΔ προς δάνεια σε περίπου 5% μέχρι το τέλος του 2022 και σε λιγότερο από 3% μέχρι το τέλος του 2025. Ταυτόχρονα, το Συγκρότημα συνεχίζει να παρακολουθεί στενά την απόδοση των δανείων στα οποία χορηγήθηκε αναστολή καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων, και ένα χρόνο μετά τη λήξη, η απόδοση είναι καλύτερη από ότι αρχικά αναμενόταν.

Ενίσχυση οργανωτικής ανθεκτικότητας και πολιτικής για Περιβαλλοντικά, Κοινωνικά και σχετικά με τη Διακυβέρνηση (ΠΚΔ) θέματα (Environmental, Social and Governance, ESG)

Η μετάβαση στη βιώσιμη οικονομία αποτελεί τη μεγαλύτερη πρόκληση της εποχής. Ως αναπόσπαστο μέρος του οράματος της να έχει ηγετική θέση στον χρηματοοικονομικό τομέα στην Κύπρο, η Τράπεζα είναι αποφασισμένη να ηγηθεί της μετάβασης της Κύπρου σε ένα βιώσιμο μέλλον.

Το Συγκρότημα επικεντρώνεται στην ενίσχυση της οργανωτικής ανθεκτικότητας και πολιτικής για Περιβαλλοντικά, Κοινωνικά και σχετικά με τη Διακυβέρνηση (ΠΚΔ) θέματα (Environmental, Social and Governance, ESG) και συνεχίζει να εργάζεται για τη δημιουργία ενός οργανισμού με όραμα για το μέλλον και ξεκάθαρη στρατηγική υποστηριζόμενη από αποτελεσματική εταιρική διακυβέρνηση ευθυγραμμισμένη με προτεραιότητες αναφορικά με ΠΚΔ θέματα.

Η Εταιρία διατηρεί αξιολόγηση στην βαθμίδα AA (σε κλίμακα από AAA μέχρι CCC) από την MSCI ESG Ratings, από τον Ιανουάριο του 2022 και η Τράπεζα αξιολόγηση στη βαθμίδα A, από τον Ιούνιο 2020.

Το 2021 έχει καταρτιστεί η πρώτη στρατηγική ΠΚΔ του Συγκροτήματος, όπου πέρα από τη διατήρηση του ηγετικού ρόλου στον πυλώνα της Κοινωνικής προσφοράς και Διακυβέρνησης, το Συγκρότημα θα εστιάσει στην ενίσχυση της επίδρασής του στο Περιβάλλον, επαναπροσδιορίζοντας όχι μόνο τον δικό του τρόπο λειτουργίας αλλά και αυτό των πελατών του.

Η Τράπεζα έχει δεσμευτεί στους πιο κάτω πρωταρχικούς ΠΚΔ στόχους που καταδεικνύουν τον κομβικό ρόλο των ΠΚΔ στη στρατηγική της Τράπεζας:

- Επίτευξη Κλιματικής Ουδετερότητας (Carbon Neutral) μέχρι το 2030
- Επίτευξη Καθαρού Μηδενικού Ισοζυγίου (Net Zero) μέχρι το 2050
- Σταδιακή αύξηση του Δείκτη Πράσινων στοιχείων ενεργητικού (Green Asset Ratio)
- Σταδιακή αύξηση του Δείκτη Πράσινων ενυπόθηκων δανείων (Green Mortgage Ratio)
- ≥30% γυναίκες στα Ανώτερα Διευθυντικά επίπεδα (Εκτελεστική Επιτροπή (EXCO) και Διευρυμένη Εκτελεστική Επιτροπή (Extended EXCO) μέχρι το 2030

Περιβάλλον

Έχει καταρτιστεί οδικός χάρτης για θέματα ΠΚΔ, που θα οδηγήσει στην αξιοποίηση νέων ευκαιριών, τη μείωση του κινδύνου και τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με το κανονιστικό πλαίσιο και τις προσδοκίες της αγοράς.

Προκειμένου να διασφαλίσει την επίτευξη των στόχων της, η Τράπεζα καταρτίζει ένα μακροπρόθεσμο πλάνο που καλύπτει τομείς όπως απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές από τις δικές της δραστηριότητες και του χαρτοφυλακίου της, εντοπισμό κινδύνων και ευθυγράμμιση των πολιτικών της Τράπεζας με τη στρατηγική ΠΚΔ. Πιο συγκεκριμένα, το έργο μείωσης του ανθρακικού αποτυπώματος της Τράπεζας έχει ξεκινήσει το 2022. Ως πρώτο βήμα, η Τράπεζα θα υπολογίσει το δικό της αποτύπωμα άνθρακα και θα διαμορφώσει ένα σχέδιο απαλλαγής από τον άνθρακα με στόχο να καταστεί ουδέτερη ως προς τον άνθρακα έως το 2030. Η Τράπεζα αναμένει να δημιουργήσει σχέδιο δράσης με συγκεκριμένους στόχους μείωσης των ανθρακούχων εκπομπών και Δείκτες Μέτρησης Απόδοσης που θα επιτρέψουν στην Τράπεζα να επιτύχει τους στόχους της για μείωση των ανθρακούχων εκπομπών.

Βρίσκονται ήδη σε εξέλιξη έργα που αφορούν στον εντοπισμό κινδύνων, δεδομένων και την ενημέρωση των πολιτικών της Τράπεζας. Η Τράπεζα βρίσκεται στη διαδικασία ελέγχου διαθεσιμότητας και προσδιορισμού των αναγκών της σε δεδομένα ΠΚΔ, βάσει των επικείμενων κανονιστικών απαιτήσεων καθώς και των στρατηγικών της στόχων, αποσκοπώντας στην έγκαιρη ικανοποίηση των αναγκών αυτών. Βρίσκεται επίσης σε εξέλιξη έργο εντοπισμού των κλιματικών και περιβαλλοντικών κινδύνων στους οποίους είναι εκτεθειμένη η Τράπεζα, με στόχο να ενσωματωθούν στην πολιτική παρακολούθησης κινδύνων της Τράπεζας και να διαμορφωθούν οι ανάλογες πολιτικές για αντιμετώπισή τους. Τέλος αρκετές πολιτικές έχουν ενημερωθεί και η προσπάθεια αυτή θα συνεχιστεί και στα επόμενα χρόνια, αφού θα συμβάλει στην ευθυγράμμιση των λειτουργιών και της κουλτούρας της Τράπεζας με τους ΠΚΔ στόχους.

Δ. Επισκόπηση επιχειρηματικής δραστηριότητας (συνέχεια)

Στρατηγικές προτεραιότητες στο μεσοπρόθεσμο διάστημα (συνέχεια)

Ενίσχυση οργανωτικής ανθεκτικότητας και πολιτικής για Περιβαλλοντικά, Κοινωνικά και σχετικά με τη Διακυβέρνηση (ΠΚΔ) θέματα (Environmental, Social and Governance, ESG) (συνέχεια)

Περιβάλλον (συνέχεια)

Ταυτόχρονα, η Τράπεζα θα εντείνει την υποστήριξή της προς τους πελάτες και την κοινωνία ώστε να γίνουν ολοένα και πιο βιώσιμοι και θα ανταποκριθεί στην αυξημένη σημασία που αποδίδουν οι επενδυτές και οι μέτοχοι της σε θέματα ΠΚΔ. Η Τράπεζα διαθέτει τη δέσμευση, το μέγεθος και την εμπέλεια για να επιφέρει την επιθυμητή αλλαγή σε ολόκληρη την Κύπρο τα επόμενα χρόνια. Παρέχει ήδη προϊόντα φιλικά προς το περιβάλλον και θα συνεχίσει να εμπλουτίζει τα προϊόντα και τις υπηρεσίες της σύμφωνα με τη Στρατηγική ΠΚΔ και το Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας για την Κύπρο.

Κοινωνία

Στο επίκεντρο του ηγετικού κοινωνικού ρόλου της Τράπεζας βρίσκονται οι επενδύσεις της στο Ογκολογικό Κέντρο Τράπεζας Κύπρου (με συνολική επένδυση περίπου €70 εκατ. από το 1998, και 60% των διαγνωσμένων περιπτώσεων καρκίνου στην Κύπρο να νοσηλεύεται στο Κέντρο), το έργο του Δικτύου SupportCY που αναπτύχθηκε το 2020 και επεκτάθηκε το 2021, η συμβολή του Πολιτιστικού Ιδρύματος Τράπεζας Κύπρου στην προώθηση της πολιτιστικής κληρονομιάς του νησιού και η εκπαίδευση πέραν των 30 νέων επιχειρηματιών και παροχή οικονομικής βοήθειας ύψους €60.000 που παρείχε το Κέντρο Καινοτομίας IDEA το 2021. Μέλη του προσωπικού συνέχισαν να συμμετέχουν σε εθελοντικές δράσεις για υποστήριξη φιλανθρωπικών ιδρυμάτων και ανθρώπων που έχουν ανάγκη.

Το προσωπικό της Τράπεζας παραμένει βασικός παράγοντας για την επίτευξη των στόχων της. Προκειμένου να διατηρήσει κουλτούρα υψηλών επιδόσεων, η Τράπεζα συνέχισε να αναβαθμίζει τις δεξιότητες του προσωπικού της παρέχοντας ευκαιρίες εκπαίδευσης και ανάπτυξης σε όλο το προσωπικό και αξιοποιώντας σύγχρονες μεθόδους εκπαίδευσης. Το 2021, η Τράπεζα συνέχισε να δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην ευεξία του προσωπικού προσφέροντας σεμινάρια για την Υγιεινή Διατροφή, την Ψυχική Υγεία στο χώρο εργασίας και τον Οικονομικό Προγραμματισμό σε 630 εργαζομένους που επέλεξαν να συμμετάσχουν στο πρόγραμμα «Well at Work».

Η δέσμευση του Συγκροτήματος για την ισότητα των φύλων στο χώρο εργασίας έχει μεταφραστεί διαχρονικά σε σχετικές πολιτικές και πρακτικές. Το 2021 το Συγκρότημα παρέλαβε Πιστοποιητικό από το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για την εφαρμογή καλών πρακτικών σε θέματα ισότητας των φύλων στο χώρο εργασίας.

Διακυβέρνηση

Η Τράπεζα συνεχίζει να λειτουργεί με επιτυχία μέσα σε ένα περίπλοκο ρυθμιστικό πλαίσιο. Η μητρική εταιρεία είναι εγγεγραμμένη στην Ιρλανδία και εισηγμένη σε δύο διαφορετικά Χρηματιστήρια με διαφορετικούς κανόνες και κανονισμούς. Οι δομές διακυβέρνησης και διοίκησης της επιτρέπουν την επίτευξη τρέχουσας και μελλοντικής οικονομικής ανάπτυξης, περιβαλλοντικής ακεραιότητας και κοινωνικής ισότητας σε όλο το εύρος των δραστηριοτήτων της. Η Τράπεζα λειτουργεί σε ένα πλαίσιο συνεντών και αποτελεσματικών ελεγκτικών μηχανισμών που επιτρέπουν την αξιολόγηση και τη διαχείριση κινδύνων με βάση τις σχετικές πολιτικές που καθορίζει η ηγεσία του Διοικητικού Συμβουλίου.

Η Τράπεζα έχει δημιουργήσει μια ισχυρή Δομή Διακυβέρνησης για την παρακολούθηση της ΠΚΔ ατζέντας της.

Η πρόοδος στην εφαρμογή και εξέλιξη της στρατηγικής ΠΚΔ του Συγκροτήματος παρακολουθείται από την Επιτροπή Βιωσιμότητας και το Διοικητικό Συμβούλιο. Η Επιτροπή Βιωσιμότητας είναι μια ειδική εκτελεστική επιτροπή που συστάθηκε στις αρχές του 2021 για να διαμορφώνει και να επιβλέπει την εφαρμογή τη στρατηγικής ΠΚΔ του Συγκροτήματος, να παρακολουθεί την ανάπτυξη και την εφαρμογή των στόχων ΠΚΔ και την ενσωμάτωση των προτεραιοτήτων ΠΚΔ στους επιχειρηματικούς στόχους του Συγκροτήματος. Η κανονιστική συμμόρφωση της Τράπεζας εξακολουθεί να αποτελεί αδιαμφισβήτητη προτεραιότητα.

Η σύνθεση του διοικητικού συμβουλίου της Εταιρείας και της Τράπεζας είναι πολυσυλλεκτική, με το ένα τρίτο των μελών του διοικητικού συμβουλίου να είναι γυναίκες στις 31 Δεκεμβρίου 2021. Το Διοικητικό Συμβούλιο επιδεικνύει ισχυρές δεξιότητες που απορρέουν από ευρεία διεθνή εμπειρία. Επιπλέον, η Τράπεζα φιλοδοξεί να επιτύχει τουλάχιστον 30% εκπροσώπηση των γυναικών στα Ανώτερα Διευθυντικά επίπεδα (Εκτελεστική Επιτροπή (EXCO) και Διευρυμένη Εκτελεστική Επιτροπή (Extended EXCO)). Στις 31 Δεκεμβρίου 2021, υπάρχει 24% εκπροσώπηση γυναικών στην Εκτελεστική Επιτροπή (EXCO) και στη Διευρυμένη Εκτελεστική Επιτροπή (Extended EXCO) και 38% σε υψηλόβαθμες θέσεις κάτω από τη Διευρυμένη Εκτελεστική Επιτροπή (δηλαδή με αξία θέσης εργασίας από Βοηθό Διευθυντή μέχρι Διευθυντή Α).

Δ. Επισκόπηση επιχειρηματικής δραστηριότητας (συνέχεια)

Επιπτώσεις από τον ιό COVID-19

Το Συγκρότημα συνεχίζει να παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις και τις επιπτώσεις του ιού COVID-19 στην παγκόσμια και την Κυπριακή οικονομία. Η ισχυρή ανάκαμψη της οικονομικής δραστηριότητας σηματοδότησε το β' εξάμηνο του έτους, υποβοηθούμενη από την αύξηση της εμβολιαστικής κάλυψης σε ολόκληρη την Κύπρο και τη χαλάρωση των περιοριστικών μέτρων. Παράλληλα, το Συγκρότημα συνεχίζει να επικεντρώνεται στην παροχή στήριξης προς τους πελάτες, συναδέλφους και κοινότητα. Το Συγκρότημα θα συνεχίσει να παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις για οποιεσδήποτε αλλαγές δύναται να προκύψουν από την αβεβαιότητα στις μακροοικονομικές προοπτικές που επηρεάζονται από την αύξηση στους εμβολιασμούς, την πρόοδο στην ιατρική αντιμετώπιση της πανδημίας, τον βαθμό υποτροπής της νόσου λόγω μεταλλάξεων του ιού, όπως η παραλλαγή Όμικρον, και τη θετική επίδραση της δημοσιονομικής και νομισματικής πολιτικής.

Με την εξάπλωση του ιού COVID-19 τον Μάρτιο 2020, το Συγκρότημα εφάρμοσε το Σχέδιο Διαχείρισης Περιστατικών Πανδημίας και προχώρησε στη σύσταση μιας εξειδικευμένης ομάδας (Pandemic Incident Management Team) για την παρακολούθηση των εξελίξεων σε εγχώριο και παγκόσμιο επίπεδο και την παροχή καθοδήγησης για μέτρα υγείας και ασφάλειας, ταξιδιωτικές συμβουλές και επιχειρηματική συνέχεια του Συγκροτήματος. Το Συγκρότημα εφαρμόζει τις οδηγίες και τα μέτρα που ανακοινώθηκαν από την κυβέρνηση για την αντιμετώπιση της κατάστασης.

Σύμφωνα με το Σχέδιο Αντιμετώπισης Πανδημίας, το Συγκρότημα υιοθέτησε πακέτο μέτρων τα οποία παραμένουν ακόμη σε ισχύ βάσει της παρούσας κατάστασης της πανδημίας, για να ελαχιστοποιήσει την πιθανότητα διακοπής των λειτουργιών του. Η εξειδικευμένη ομάδα (Pandemic Incident Management Team) και η Επιτροπή Διαχείρισης Κρίσιμων Καταστάσεων συνεχίζουν να παρακολουθούν στενά τις εξελίξεις αναφορικά με την πανδημία. Το Συγκρότημα προχώρησε με την αντικατάσταση προσωπικών συναντήσεων, περιλαμβανομένων και των συναντήσεων με πελάτες, με τηλεπικοινωνίες, αναπροσαρμόζοντας τη συνήθη πρακτική για προσωπική επαφή. Το Συγκρότημα έχει προχωρήσει στον διαχωρισμό των μονάδων με κύριες δραστηριότητες σε ξεχωριστές εγκαταστάσεις. Επιπλέον, για να διασφαλιστεί η επιχειρησιακή συνέχεια, αριθμός του προσωπικού εργάζεται εξ' αποστάσεως και η δυνατότητα πρόσβασης εξ' αποστάσεως έχει ενισχυθεί σημαντικά, διατηρώντας ταυτόχρονα τις σχετικές διαδικασίες ελέγχου για να διασφαλιστεί η έγκριση σύμφωνα με τη δομή διακυβέρνησης του Συγκροτήματος. Επιπλέον, το Συγκρότημα ακολουθεί αυστηρούς κανόνες υγιεινής, έχει αυξήσει τη συχνότητα καθαρισμού και απολύμανσης χώρων, και εφαρμόζει και άλλα μέτρα για την προστασία της υγείας και της ασφάλειας του προσωπικού και των πελατών.

Οι πιθανές οικονομικές επιπτώσεις της πανδημίας στους τομείς στους οποίους δραστηριοποιείται το Συγκρότημα έχουν αξιολογηθεί, και έχουν προσδιοριστεί πιθανές ενέργειες μετριασμού των επιπτώσεων για στήριξη της οικονομίας, όπως την στήριξη των βιώσιμων επηρεαζόμενων επιχειρήσεων και νοικοκυριών μέσω νέου δανεισμού για κάλυψη της ρευστότητας, κεφαλαίου κίνησης (working capital), κεφαλαιουχικών δαπανών και επενδυτικών σκοπών που σχετίζονται με τις δραστηριότητες των δανειοληπτών.

Το πακέτο μέτρων το οποίο ανακοίνωσε η ΕΚΤ και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, καθώς και τα πρωτοφανή δημοσιονομικά και άλλα μέτρα της Κυπριακής Κυβέρνησης, αναμένεται ότι θα συνεχίσουν να βοηθούν στη μείωση της αρνητικής επίδρασης και να στηρίζουν την ανάκαμψη της Κυπριακής οικονομίας.

Στο πλαίσιο των μέτρων για στήριξη των δανειοληπτών που επηρεάζονται από τον ιό COVID-19 και της ευρύτερης Κυπριακής οικονομίας, η Κυπριακή Βουλή ψήφισε την αναστολή της καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων (μορατόριουμ) για την περίοδο μέχρι το τέλος του έτους 2020, για όλους τους επιλέξιμους δανειολήπτες οι οποίοι δεν παρουσίαζαν καθυστερήσεις πέραν των 30 ημερών κατά το τέλος Φεβρουαρίου 2020. Η αναστολή καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων (μορατόριουμ) για το σύνολο των δανείων αυτών έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2020. Περαιτέρω πληροφορίες παρέχονται στο Μέρος Β.2.5 'Ποιότητα δανειακού χαρτοφυλακίου'.

Κρίση στην Ουκρανία

Υπό το φως των πρόσφατων εξελίξεων αναφορικά με την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία στα τέλη Φεβρουαρίου 2022, το Συγκρότημα παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις και αξιοποιεί ειδικές δομές διακυβέρνησης, περιλαμβανομένης της Διεύθυνσης Κρίσεων, όπου χρειάζεται.

Ως απάντηση στην κρίση στην Ουκρανία, η ΕΕ, το Ηνωμένο Βασίλειο και οι Ηνωμένες Πολιτείες, σε μια συντονισμένη προσπάθεια, στην οποία εντάχθηκαν και διάφορες άλλες χώρες, επέβαλαν διάφορες νέες κυρώσεις στη Ρωσία, τη Λευκορωσία και συγκεκριμένες περιοχές της Ουκρανίας, καθώς και σε διάφορες σχετιζόμενες οντότητες και ιδιώτες.

Δ. Επισκόπηση επιχειρηματικής δραστηριότητας (συνέχεια)

Κρίση στην Ουκρανία (συνέχεια)

Άμεση Επίδραση

Το Συγκρότημα δεν έχει τραπεζικές δραστηριότητες στη Ρωσία ή την Ουκρανία, μετά την πώληση των δραστηριοτήτων του στην Ουκρανία το 2014 και στη Ρωσία το 2015. Το Συγκρότημα έχει εναπομένονσα καθαρή έκθεση στη Ρωσία ύψους περίπου €10 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2021, την οποία είναι στη διαδικασία μείωσης.

Το Συγκρότημα έχει περιορισμένη άμεση έκθεση σε δάνεια που αφορούν τη Ρωσία, την Ουκρανία και τη Λευκορωσία, που ανέρχεται σε περίπου 0.4% του συνόλου των περιουσιακών στοιχείων στις 31 Δεκεμβρίου 2021 ή περίπου 1% του συνόλου των καθαρών δανείων στις 31 Δεκεμβρίου 2021. Η καθαρή λογιστική αξία αυτών των δανείων ανέρχεται σε περίπου €110 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2021, εκ των οποίων περίπου €94 εκατ. είναι εξυπηρετούμενα, ενώ περίπου €16 εκατ. είχαν κατηγοριοποιηθεί ως ΜΕΔ πριν από την τρέχουσα κρίση. Το χαρτοφυλάκιο αποτελείται από αριθμό δανείων και είναι εξασφαλισμένο κυρίως με περιουσιακά στοιχεία στην Κύπρο.

Επιπρόσθετα, το Συγκρότημα έχει πιστωτικά υπόλοιπα σε διατραπεζικούς λογαριασμούς με θυγατρικές Ευρωπαϊκών τραπεζών στη Ρωσία, τα οποία ανέρχονται σε περίπου €9 εκατ. στις 21 Μαρτίου 2022. Οι επενδύσεις του Συγκροτήματος σε αποσβεσμένο κόστος περιλάμβαναν ομόλογα σε νόμισμα ευρώ με λογιστική αξία ύψους €12 εκατ. στα μέσα Μαρτίου 2022, που αφορούσαν ομόλογα που εκδόθηκαν από εκδότη σε χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης με σημαντική έκθεση στη Ρωσία και την Ουκρανία. Δεν υπήρχαν άλλες επενδύσεις που να αφορούν εκδότες με σημαντική έκθεση στη Ρωσία ή/και την Ουκρανία. Το Συγκρότημα δεν έχει έκθεση σε Ρωσικά ομόλογα ή Ρωσικές τράπεζες που υπόκεινται σε κυρώσεις.

Οι καταθέσεις πελατών που αφορούν Ρώσους, Ουκρανούς και Λευκορώσους πελάτες αποτελούν μόνο το 6% των συνολικών καταθέσεων πελατών στις 31 Δεκεμβρίου 2021. Η έκθεση αυτή δεν είναι σημαντική, δεδομένης της ισχυρής ρευστότητας της Τράπεζας. Το Συγκρότημα λειτουργεί με σημαντικό πλεόνασμα ρευστότητας πέραν των €6 δις (Δείκτης Κάλυψης Ρευστότητας ύψους περίπου 300%) στις 31 Δεκεμβρίου 2021.

Έμμεση Επίδραση

Παρά το γεγονός ότι η άμεση έκθεση του Συγκροτήματος σε Ρωσία, Ουκρανία και Λευκορωσία είναι περιορισμένη, η κρίση στην Ουκρανία δύναται να επιφέρει αρνητικές επιπτώσεις στην Κυπριακή οικονομία, κυρίως λόγω αρνητικής επίδρασης στους τομείς του τουρισμού και των υπηρεσιών, πληθωριστικές πιέσεις λόγω αυξήσεων στις τιμές ενέργειας, καθώς και διαταραχές στην παγκόσμια εφοδιαστική αλυσίδα. Σε περίπτωση σημαντικής μείωσης στον αριθμό και όγκο συναλλαγών ως αποτέλεσμα της κρίσης, αυτό δύναται να επηρεάσει αρνητικά τα καθαρά έσοδα από δικαιώματα και προμήθειες του Συγκροτήματος ιδιαίτερα από τον τομέα διεθνών τραπεζικών εργασιών.

Συνολικά, το Συγκρότημα αναμένει περιορισμένο αντίκτυπο από την άμεση έκθεσή του, ενώ οποιαδήποτε έμμεση επίπτωση θα εξαρτηθεί από τη διάρκεια και την ένταση της κρίσης και τον αντίκτυπό της στην Κυπριακή οικονομία, που παραμένουν αβέβαια στο παρόν στάδιο.

Το Συγκρότημα θα συνεχίσει να παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις, λαμβάνοντας όλα τα απαραίτητα και κατάλληλα μέτρα ώστε να ελαχιστοποιήσει τις επιπτώσεις στις δραστηριότητές του και στη χρηματοοικονομική του απόδοση, καθώς και να διαχειριστεί όλους τους σχετικούς κινδύνους και να συμμορφωθεί με τις ισχύουσες κυρώσεις.

Ε. Στρατηγική και Προοπτικές

Οι στρατηγικοί στόχοι του Συγκροτήματος είναι να καταστεί **ένα πιο ισχυρό, πιο ασφαλές και πιο αποδοτικό πιστωτικό ίδρυμα, ικανό να στηρίξει την ανάκαμψη της Κυπριακής οικονομίας** και να δημιουργήσει αξία για τους μετόχους του στο μεσοπρόθεσμο διάστημα.

Οι βασικοί πυλώνες της στρατηγικής του Συγκροτήματος είναι:

- **Ενίσχυση εσόδων με βέλτιστη διαχείριση κεφαλαίων**, μέσω δημιουργίας εσόδων από αύξηση εξυπηρετούμενων δανείων και από τραπεζικές και χρηματοοικονομικές δραστηριότητες με χαμηλότερες απαιτήσεις κεφαλαίου (όπως Ασφαλιστικού κλάδου και Ψηφιακής Οικονομίας)
- **Βελτίωση λειτουργικής αποδοτικότητας**, μέσω ορθολογιστικού μοντέλου λειτουργίας, που στηρίζεται στον ψηφιακό μετασχηματισμό και τις αυτοματοποιήσεις
- **Ενδυνάμωση της ποιότητας δανειακού χαρτοφυλακίου**, μέσω διατήρησης ποιοτικού νέου δανεισμού, της ολοκλήρωσης της μείωσης του κινδύνου στον ισολογισμό, της μείωσης της χρέωσης πιστωτικών ζημιών δανείων (cost of risk) σε κανονικά επίπεδα, και της μείωσης των (άλλων) απομειώσεων, με την ταυτόχρονη διαχείριση νέων εισροών ΜΕΔ (βάσει EAT) μετά τη λήξη της αναστολής καταβολής κεφαλαίων και τόκων
- **Ενίσχυση οργανωτικής ανθεκτικότητας και πολιτικής για Περιβαλλοντικά, Κοινωνικά και σχετικά με τη Διακυβέρνηση (ΠΚΔ) θέματα (Environmental, Social and Governance, ESG)**, μέσω της συνέχισης της εργασίας για τη δημιουργία ενός οργανισμού με όραμα για το μέλλον και ξεκάθαρη στρατηγική υποστηριζόμενη από αποτελεσματική εταιρική διακυβέρνηση ευθυγραμμισμένη με προτεραιότητες αναφορικά με ΠΚΔ θέματα

ΚΥΡΙΟΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΠΥΛΩΝΕΣ	ΔΡΑΣΗ κατά το έτος 2021 και μέχρι σήμερα	ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ
<p>Ενίσχυση εσόδων με βέλτιστη διαχείριση κεφαλαίων, μέσω δημιουργίας εσόδων από αύξηση εξυπηρετούμενων δανείων και από τραπεζικές και χρηματοοικονομικές δραστηριότητες με χαμηλότερες απαιτήσεις κεφαλαίου (όπως Ασφαλιστικού κλάδου και Ψηφιακής Οικονομίας)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Εισαγωγή προμηθειών ρευστότητας σε ευρύτερη κατηγορία μεγάλων πελατών, από την 1 Φεβρουαρίου 2021 • Εισαγωγή νέου καταλόγου χρεώσεων και προμηθειών από την 1 Φεβρουαρίου 2021 • Για περαιτέρω πληροφορίες, βλέπε Μέρος Δ. 'Επισκόπηση Επιχειρηματικής Δραστηριότητας' 	<ul style="list-style-type: none"> • Αύξηση χαρτοφυλακίου καθαρών εξυπηρετούμενων δανείων κατά περίπου 6% ετησίως και αύξηση του νέου δανεισμού κατά περίπου €9 εκατ. στο μεσοπρόθεσμο διάστημα • Ενίσχυση εσόδων από δικαιώματα και προμήθειες, μέσω π.χ. συνεχούς αναθεώρησης του καταλόγου χρεώσεων και προμηθειών, αύξησης του μέσου αριθμού προϊόντων ανά πελάτη από διασταυρούμενες πωλήσεις (cross selling), νέων πηγών εσόδων μέσω της εισαγωγής της Πλατφόρμας Ψηφιακής Οικονομίας • Επικέντρωση στις κερδοφόρες ασφαλιστικές δραστηριότητες με ευκαιρίες για περαιτέρω ανάπτυξη, π.χ. μέσω προώθησης προϊόντων υψηλού περιθωρίου αξιοποιώντας την ισχυρή θέση του Συγκροτήματος στην αγορά και την πελατειακή βάση για πιο στοχευμένες πωλήσεις με τη βοήθεια του ψηφιακού μετασχηματισμού
<p>Βελτίωση λειτουργικής αποδοτικότητας, μέσω ορθολογιστικού μοντέλου λειτουργίας, που στηρίζεται στον ψηφιακό μετασχηματισμό και τις αυτοματοποιήσεις</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ολοκλήρωση μικρού στοχευμένου σχεδίου εθελούσιας αποχώρησης προσωπικού τον Δεκέμβριο 2021, μέσω του οποίου 100 υπάλληλοι του Συγκροτήματος εγκρίθηκαν προς αποχώρηση, με συνολικό κόστος ύψους €16 εκατ. Η καθαρή ετήσια εξοικονόμηση εκτιμάται σε περίπου 3% του κόστους προσωπικού • Η ανανέωση της συλλογική σύμβασης για τα έτη 2021 και 2022 με αναμενόμενη αύξηση στο κόστος προσωπικού για τα έτη 2021 και 2022 κατά 3%-4% ετησίως (συνάδει με την επίδραση αντίστοιχων ανανεώσεων για προηγούμενα έτη) • Περαιτέρω πρόοδος στο Πρόγραμμα Μετασχηματισμού και ψηφιακής μεταμόρφωσης της Τράπεζας • Για περαιτέρω πληροφορίες βλέπε Μέρος Δ. 'Επισκόπηση Επιχειρηματικής Δραστηριότητας' 	<ul style="list-style-type: none"> • Διάθεση λύσεων εξόδου για αποδέσμευση μόνιμου προσωπικού • Εξορθολογισμός αριθμού καταστημάτων • Σημαντική μείωση των εξόδων αναδιάρθρωσης, καθώς η μείωση του κινδύνου στον ισολογισμό έχει σε μεγάλο βαθμό ολοκληρωθεί • Ενίσχυση ελέγχου αγορών (procurement) • Περιορισμός συνόλου λειτουργικών εξόδων κάτω από €350 εκατ. για το έτος 2025, παρά τις πληθωριστικές πιέσεις, και συνέχιση της επένδυσης στον ψηφιακό μετασχηματισμό και τις εργασίες του Συγκροτήματος

Ε. Στρατηγική και Προοπτικές (συνέχεια)

ΚΥΡΙΟΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΠΥΛΩΝΕΣ	ΔΡΑΣΗ κατά το έτος 2021 και μέχρι σήμερα	ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ
<p>Ενδυνάμωση της ποιότητας δανειακού χαρτοφυλακίου</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ολοκλήρωση του Project Helix 2 (πώληση χαρτοφυλακίου ΜΕΔ με μεικτή λογιστική αξία ύψους €1.3 δις) τον Ιούνιο 2021 • Συμφωνία για πώληση χαρτοφυλακίου ΜΕΔ με μεικτή λογιστική αξία ύψους €0.6 δις (Project Helix 3) • Σε αναπροσαρμοσμένη βάση, τα ΜΕΔ και το ποσοστό ΜΕΔ προς δάνεια μειώθηκαν κατά €2.3 δις σε €0.8 δις, και σε 7.5% αντίστοιχα, περιλαμβανομένων των Helix 3, Helix 2 και οργανικών μειώσεων • Επίτευξη μονοψήφιου ποσοστού ΜΕΔ προς δάνεια (αναπροσαρμοσμένο για χαρτοφυλάκια που κατέχονται προς πώληση), νωρίτερα από ότι αρχικά αναμενόταν • <i>Για περαιτέρω πληροφορίες βλέπε Μέρος Β.2.5 'Ποιότητα δανειακού χαρτοφυλακίου' και Μέρος Δ. 'Επισκόπηση Επιχειρηματικής Δραστηριότητας'</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Το Συγκρότημα παραμένει σε ορθή πορεία για να επιτύχει τον αναθεωρημένο μεσοπρόθεσμο του στόχο για μείωση του ποσοστού ΜΕΔ προς δάνεια σε περίπου 5% μέχρι το τέλος του 2022 και κάτω από 3% μέχρι το τέλος του 2025
<p>Ενίσχυση οργανωτικής ανθεκτικότητας και πολιτικής για Περιβαλλοντικά, Κοινωνικά και σχετικά με τη Διακυβέρνηση (ΠΚΔ) θέματα (Environmental, Social and Governance, ESG) μέσω της συνέχισης της εργασίας για τη δημιουργία ενός οργανισμού με όραμα για το μέλλον και ξεκάθαρη στρατηγική υποστηριζόμενη από αποτελεσματική εταιρική διακυβέρνηση ευθυγραμμισμένη με προτεραιότητες αναφορικά με ΠΚΔ θέματα</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Η Τράπεζα κατέληξε σε συμφωνία με την Ένωση Τραπεζικών Υπαλλήλων Κύπρου (ΕΤΥΚ) για την ανανέωση της συλλογικής σύμβασης για τα έτη 2021 και 2022. Η συμφωνία αφορά ορισμένες αλλαγές που περιλαμβάνουν αναθεωρημένο σύστημα βαθμίδων και αμοιβών το οποίο συνδέεται με την αξία της θέσης εργασίας, καθώς και την εισαγωγή αμοιβής στη βάση της απόδοσης του κάθε μέλους του προσωπικού, που θα αποτελεί μέρος της ετήσιας αύξησης μισθού του προσωπικού. Οι δύο αυτές αλλαγές αποτελούν μακροχρόνιους στόχους της Τράπεζας και συνάδουν με τη βέλτιστη πρακτική. • Η πρώτη στρατηγική για θέματα ΠΚΔ έχει εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο • <i>Για περαιτέρω πληροφορίες, βλέπε Μέρος Δ. 'Επισκόπηση Επιχειρηματικής Δραστηριότητας'</i> • <i>Βλέπε διαφάνεια 29 στην παρουσίαση των Οικονομικών Αποτελεσμάτων του Συγκροτήματος για το έτος 2021</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Ενσωμάτωση στρατηγικής για θέματα ΠΚΔ με εστίαση στο περιβάλλον • Ενσωμάτωση ΠΚΔ θέματα στην κουλτούρα τα Τράπεζας • Περαιτέρω βελτίωση δομής και εταιρικής διακυβέρνησης • Επικέντρωση στο ανθρώπινο δυναμικό

Ε. Στρατηγική και Προοπτικές (συνέχεια)

Το Συγκρότημα έχει επιτύχει σημαντική πρόοδο έναντι της στρατηγικής που ανακοινώθηκε τον Νοέμβριο 2020, καθορίζοντας την πορεία για ομαλοποίηση του ισολογισμού και επίτευξη διατηρήσιμης κερδοφορίας. Το Συγκρότημα πέτυχε μονοψήφιο ποσοστό ΜΕΔ προς δάνεια ένα χρόνο νωρίτερα από ότι αρχικά αναμενόταν, ενισχύοντας παράλληλα την κεφαλαιακή βάση σημαντικά πιο πάνω από τις εποπτικές απαιτήσεις. Η απόδοση των δανείων που ήταν υπό καθεστώς αναστολής καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων ξεπέρασε τις προσδοκίες, επιτρέποντας την ταχύτερη ομαλοποίηση της χρέωσης πιστωτικού κινδύνου (cost of risk).

Τα πιο πάνω επιτεύγματα έχουν επιτρέψει στο Συγκρότημα να αναθεωρήσει τους μεσοπρόθεσμους στρατηγικούς του στόχους, δίνοντας έμφαση στη **δημιουργία αξίας για τους μετόχους**. Οι μακροοικονομικές παραδοχές που εφαρμόστηκαν για την επικαιροποίηση του επιχειρηματικού πλάνου δεν προνοούν μη αναμενόμενες σημαντικά δυσμενείς εξελίξεις, όπως η κρίση στην Ουκρανία, την οποία το Συγκρότημα παρακολουθεί στενά.

Το Συγκρότημα επικεντρώνεται εκ νέου στην ενίσχυση εσόδων με βέλτιστη διαχείριση κεφαλαίων. Στοχεύει την ανάπτυξη ποιοτικού νέου δανεισμού και την ανάπτυξη σε εξειδικευμένους τομείς της αγοράς για διαφοροποίηση των εσόδων μέσω μη τραπεζικών υπηρεσιών, όπως ασφάλειες και ψηφιακά προϊόντα.

Το Συγκρότημα συνεχίζει να είναι επικεντρωμένο στην υλοποίηση του στόχου μείωσης εξόδων, καθώς και στη βελτίωση της λειτουργικής αποδοτικότητας, ενώ παράλληλα χρηματοδοτεί την ψηφιακή μεταμόρφωσή του και επενδύει στις εργασίες του. Ο δείκτης κόστος προς έσοδα αναμένεται να αυξηθεί το 2022, καθώς τα έσοδα παραμένουν υπό πίεση και τα λειτουργικά έξοδα αυξάνονται λόγω επενδύσεων στις αυτοματοποιήσεις και στο πρόγραμμα ψηφιακού μετασχηματισμού, προτού βελτιωθεί στο 50%-55% μέχρι το 2025.

Καθώς η μείωση του κινδύνου στον ισολογισμό έχει ολοκληρωθεί σε μεγάλο βαθμό, οι προτεραιότητες του Συγκροτήματος περιλαμβάνουν τη διατήρηση ψηλής ποιότητας στον νέο δανεισμό και τη μείωση της χρέωσης πιστωτικών ζημιών δανείων (cost of risk) σε κανονικά επίπεδα και στη μείωση των (άλλων) απομειώσεων, με την ταυτόχρονη διαχείριση νέων εισροών ΜΕΔ (βάσει EAT) μετά την πανδημία.

Η βιώσιμη ανάπτυξη θα συνεχίσει να είναι ενσωματωμένη στην κουλτούρα του Συγκροτήματος, καθώς η Τράπεζα έχει ως στόχο να ηγηθεί της μετάβασης σε ένα βιώσιμο μέλλον. Η Τράπεζα έχει τη δέσμευση, το μέγεθος και την εμπέλεια να ηγηθεί της αλλαγής στην Κύπρο μέσα στα επόμενα χρόνια.

Το Συγκρότημα έχει ξεκάθαρη στρατηγική, αξιοποιώντας την ισχυρή πελατειακή του βάση, την ανανεωμένη εμπιστοσύνη των πελατών του, την ηγετική του θέση στην αγορά, και την περαιτέρω ανάπτυξη ψηφιακών γνώσεων και υποδομών, με στόχο τη δημιουργία αξίας για τους μετόχους. Το Συγκρότημα αυξάνει τον μεσοπρόθεσμο στόχο του για απόδοση ενσώματων ιδίων κεφαλαίων (ROTE) σε πάνω από 10%, θέτοντας τις βάσεις για διανομή μερίσματος, αναλόγως επίδοσης και αφού παρθούν οι απαραίτητες εγκρίσεις.

Ε. Στρατηγική και Προοπτικές (συνέχεια)

Οι αναθεωρημένοι μεσοπρόθεσμοι στρατηγικοί στόχοι του Συγκροτήματος παρουσιάζονται πιο κάτω.

Κύριοι Δείκτες		2021	2023	Αναθεωρημένοι Μεσοπρόθεσμοι Στρατηγικοί Στόχοι 2025
Κερδοφορία	Απόδοση ενσώματων ιδίων κεφαλαίων (Return on Tangible Equity, ROTE) ¹	1.8%	Μεσαίο μονοψήφιο ποσοστό (mid-single digit). Αναμένεται να είναι σε θέση να εξετάσει το ενδεχόμενο διανομής μερίσματος ⁴	>10%
	Δείκτης κόστος προς έσοδα ²	60%		50%-55%
Ποιότητα δανειακού χαρτοφυλακίου	Ποσοστό ΜΕΔ (βάσει EAT) προς δάνεια	7.5% ³	<5%	<3%
	Χρέωση πιστωτικών ζημιών δανείων (cost of risk)	57 μ.β.		40-50 μ.β.
Κεφάλαια	Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1)	15.8% ³ με μεταβατικές διατάξεις και (14.3% ³ χωρίς μεταβατικές διατάξεις)		13.5%-14.5%
<ol style="list-style-type: none"> 1. Η απόδοση ενσώματων ιδίων κεφαλαίων (Return on Tangible Equity, ROTE) υπολογίζεται ως τα Κέρδη μετά τη Φορολογία (ετησιοποιημένα) ως προς τα ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας μείον άυλα περιουσιακά στοιχεία. 2. Υπολογίστηκε με βάση το 'Σύνολο λειτουργικών εξόδων' το οποίο αποτελείται από το κόστος προσωπικού και άλλα λειτουργικά έξοδα. Στο 'Σύνολο λειτουργικών εξόδων' δεν περιλαμβάνεται ο 'ειδικός φόρος επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές', ούτε και οποιαδήποτε έξοδα συμβούλων ή άλλα έξοδα αναδιάρθρωσης. 3. Αναπροσαρμοσμένο για χαρτοφυλάκια που κατέχονται προς πώληση. 4. Αναλόγως επίδοσης και αφού παρθούν οι απαραίτητες εγκρίσεις 				

Η διατήρηση μιας ισχυρής κεφαλαιακής βάσης έχει αποτελέσει βασική προτεραιότητα για τη Διεύθυνση τα τελευταία χρόνια και παραμένει εξίσου σημαντική για το Συγκρότημα. Το Συγκρότημα διατηρεί ισχυρά κεφάλαια. Στις 31 Δεκεμβρίου 2021 ο δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) ανήλθε σε 15.8% (με μεταβατικές διατάξεις), και σε 14.3% χωρίς μεταβατικές διατάξεις. Το Συγκρότημα θεωρεί ότι δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) ύψους 13.5%-14.5% θα ήταν κατάλληλος για το Συγκρότημα στο μεσοπρόθεσμο διάστημα. Η οργανική αύξηση των κεφαλαίων θα υποβοηθηθεί από τον βελτιωμένο μεσοπρόθεσμο στόχο για απόδοση ενσώματων ιδίων κεφαλαίων (ROTE). Τα κεφάλαια αναμένεται να χρησιμοποιηθούν για οργανική ανάπτυξη του δανειακού χαρτοφυλακίου και επένδυση στις εργασίες του Συγκροτήματος. Παράγοντες που θα μπορούσαν ενδεχομένως να έχουν αρνητικό αντίκτυπο στους δείκτες κεφαλαίου του Συγκροτήματος περιλαμβάνουν εποπτικές επιπτώσεις και μη επαναλαμβανόμενες χρεώσεις για βελτιστοποίηση της βάσης εξόδων.

Παρόλο που οι προκλήσεις που σχετίζονται με την πανδημία του ιού COVID-19 παραμένουν και παρά τις αβεβαιότητες που σχετίζονται με την κρίση στην Ουκρανία, το Συγκρότημα προτίθεται να συνεχίσει να εκτελεί με πειθαρχία τη στρατηγική του κατά το 2022 και μετέπειτα, δίνοντας έμφαση στη βελτίωση της βιώσιμης κερδοφορίας μέσω αύξησης των εσόδων, και δίνοντας ταυτόχρονα την απαραίτητη προσοχή στα κόστη και τα κεφάλαια. Το Συγκρότημα συνεχίζει να εργάζεται για την επίτευξη των οικονομικών του στόχων για το 2025, υποστηριζόμενο από τη συνεχιζόμενη εκτέλεση της στρατηγικής του.

Στ. Όροι και Επεξηγήσεις

Αναπροσαρμοσμένα για χαρτοφυλάκια που κατέχονται προς πώληση

Οι αναφορές σε αναπροσαρμοσμένα στοιχεία και δείκτες στις 31 Δεκεμβρίου 2021 αναφέρονται στο Project Helix 3 και το Project Sinope. Οι αναφορές αυτές δίνονται βάσει των αποτελεσμάτων σε υποκείμενη βάση στις 31 Δεκεμβρίου 2021, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά, και προϋποθέτουν την ολοκλήρωση των συναλλαγών, η οποία αναμένεται εντός του α' εξαμήνου 2022 και τελεί υπό τη λήψη συνήθων εποπτικών και άλλων εγκρίσεων. Οι αναφορές σε αναπροσαρμοσμένα στοιχεία και δείκτες στις 31 Δεκεμβρίου 2021 αναφέρονται στο Project Helix 2, που ολοκληρώθηκε τον Ιούνιο 2021.

Βασικά κέρδη/(ζημιές) μετά τη φορολογία και πριν τα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία ανά μετοχή (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας)

Τα βασικά κέρδη/(ζημιές) μετά τη φορολογία και πριν τα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία ανά μετοχή (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας) είναι τα κέρδη/(ζημιές) μετά τη φορολογία και πριν τα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία (όπως ορίζονται πιο κάτω) (αναλογούνται στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας) διαιρεμένα με το μεσοσταθμικό αριθμό μετοχών που ήταν εκδομένες κατά τη διάρκεια της περιόδου, εξαιρουμένων των ιδίων μετοχών.

Δάνεια

Τα δάνεια αποτελούνται από: (i) μεικτά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος πριν από την εναπομείνουσα αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση (περιλαμβανομένων δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που κατέχονται προς πώληση) και (ii) δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που κατηγοριοποιούνται και επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων αναπροσαρμοσμένα για τη συσσωρευμένη αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία.

Τα δάνεια παρουσιάζονται πριν την αναπροσαρμογή στην υπολειμματική εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση κυρίως σε σχέση με τα δάνεια που αποκτήθηκαν από τη Λαϊκή Τράπεζα (υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ του ανεξόφλητου συμβατικού ποσού και της εύλογης αξίας των δανείων κατά την ημερομηνία της εξαγοράς), συνολικού ύψους €178 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2021 (σε σύγκριση με €181 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2021 και €230 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2020).

Επιπρόσθετα, τα δάνεια περιλαμβάνουν δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που κατηγοριοποιούνται και επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης λογαριασμού αποτελεσμάτων αναπροσαρμοσμένα για τη συσσωρευμένη αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία €336 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2021 (σε σύγκριση με €334 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2021 και €326 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2020).

Δείκτης Καθαρής Σταθερής Χρηματοδότησης (ΔΚΣΧ)

Ο Δείκτης Καθαρής Σταθερής Χρηματοδότησης (ΔΚΣΧ) υπολογίζεται ως τα 'Διαθέσιμα Ποσά Σταθερής Χρηματοδότησης' σε σχέση με τα 'Απαιτούμενα Ποσά Σταθερής Χρηματοδότησης'. Το όριο με βάση τον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων II (CRR II) που μπήκε σε ισχύ τον Ιούνιο του 2021 έχει τεθεί στο 100%. Οι ΔΚΣΧ συντελεστές στάθμισης με βάση τη νομοθεσία CRR II δεν παρουσιάζουν σημαντικές διαφορές σε σύγκριση με αυτούς των Προτύπων της Επιτροπής Βασιλείας III, τους οποίους το Συγκρότημα ακολουθούσε πριν να τεθεί σε ισχύ το CRR II.

Δείκτης καθαρών δανείων προς καταθέσεις

Ο δείκτης καθαρών δανείων προς καταθέσεις υπολογίζεται ως τα δάνεια (όπως ορίζονται) μείον τις συσσωρευμένες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δανείων (όπως ορίζονται) ως προς το σύνολο των καταθέσεων.

Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) (με μεταβατικές διατάξεις)

Ο Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (με μεταβατικές διατάξεις) έχει καθοριστεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR) (ΕΕ) 575/2013, όπως τροποποιήθηκε από τον CRR II, όπως εφαρμόζεται κατά την ημερομηνία αναφοράς.

Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) (χωρίς μεταβατικές διατάξεις)

Ο Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (χωρίς μεταβατικές διατάξεις) έχει καθοριστεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (ΕΕ) Αρ.575/2013, όπως τροποποιήθηκε από τον CRR II, όπως εφαρμόζεται κατά την ημερομηνία αναφοράς.

ΣΤ. Όροι και Επεξηγήσεις (συνέχεια)

Δείκτης κόστος προς έσοδα	Ο δείκτης κόστος προς έσοδα υπολογίζεται ως το Σύνολο Εξόδων (όπως ορίζεται) διαιρεμένο με το Σύνολο Εσόδων (όπως ορίζεται).
Δείκτης μόχλευσης	Ο δείκτης μόχλευσης είναι το ποσοστό του συνόλου των ιδίων κεφαλαίων (περιλαμβανομένου και των Λοιπών Συμμετοχικών Τίτλων), μείον τα άυλα περιουσιακά στοιχεία, διαιρούμενο του συνόλου των περιουσιακών στοιχείων όπως αυτά παρουσιάζονται στον ισολογισμό.
Δείκτης μόχλευσης μέτρου συνολικού ανοίγματος (leverage ratio exposure, LRE)	Ο δείκτης μόχλευσης μέτρου συνολικού ανοίγματος (leverage ratio exposure, LRE) έχει καθορισθεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (ΕΕ) Αρ.575/2013, όπως τροποποιήθηκε.
Δείκτης ψηφιακών συναλλαγών	Ο αριθμός των συναλλαγών που εκτελέστηκαν μέσω ψηφιακών καναλιών ως προς τον συνολικό αριθμό των συναλλαγών που διεκπεραιώθηκαν. Οι συναλλαγές αφορούν καταθέσεις, αναλήψεις μετρητών και μεταφορές εντός και εκτός Τράπεζας. Τα ψηφιακά κανάλια περιλαμβάνουν την τραπεζική εφαρμογή για κινητά, τη διαδικτυακή τραπεζική και τις Αυτόματες Ταμειακές Μηχανές (ATMs). Έχουν γίνει τροποποιήσεις ώστε Payroll και ομαδικές μεταφορές μέσω του 1Bank σε επίπεδο συναλλαγών να περιλαμβάνονται. Συγκριτικές τιμές έχουν αναπροσαρμοστεί για να λαμβάνουν υπόψη αυτή την αλλαγή.
Διαγραφές	Δάνεια μαζί με τις σχετικές πιστωτικές ζημιές δανείων τους διαγράφονται όταν δεν υπάρχει ρεαλιστική προοπτική για μελλοντική ανάκτησή τους. Μερικές διαγραφές, περιλαμβανομένων μη συμβατικών διαγραφών, μπορεί επίσης να προκύψουν όταν εκτιμάται ότι δεν υπάρχει εφικτή προοπτική για ανάκτηση των μελλοντικών ταμειακών ροών. Επιπλέον οι διαγραφές μπορεί να αντικατοπτρίζουν ενέργειες αναδιάρθρωσης με πελάτες και υπόκεινται στους όρους συμφωνίας και στην ικανοποιητική επίδοση.
Ειδικός φόρος επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές	Αφορά τον ειδικό φόρο επί των καταθέσεων των πιστωτικών ιδρυμάτων στην Κύπρο, τις συνεισφορές στο Ενιαίο Ταμείο Εξυγίανσης (ΕΤΕ), τις συνεισφορές στο Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων (ΤΕΚ), καθώς και το τέλος για ΑΦΠ.
ΕΚΤ	Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα
Έξοδα συμβούλων και άλλα έξοδα αναδιάρθρωσης	Αποτελούνται κυρίως από (α) το κόστος εξωτερικών συμβούλων που αφορά: (i) την πώληση δραστηριοτήτων και μη κύριων περιουσιακών στοιχείων και (ii) τέλη για τις δραστηριότητες αναδιάρθρωσης δανείων πελατών, και (β) το κόστος σχετικά με την προσφορά για το Ομόλογο Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου Tier 2
Καθαρά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	Τα καθαρά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες αποτελούνται από τα Δάνεια (όπως ορίζονται) μείον τις συσσωρευμένες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές (όπως ορίζονται, αλλά μη περιλαμβανομένων των συσσωρευμένων αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών για στοιχεία εκτός ισολογισμού, τα οποία περιλαμβάνονται στον ισολογισμό στις άλλες υποχρεώσεις).
Καθαρά έσοδα από δικαιώματα και προμήθειες ως προς τα συνολικά έσοδα	Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες μείον έξοδα από αμοιβές και προμήθειες ως ποσοστό στο σύνολο των εσόδων (όπως ορίζεται).
Καθαρό επιτοκιακό περιθώριο	Το καθαρό επιτοκιακό περιθώριο υπολογίζεται ως τα καθαρά έσοδα από τόκους (ετησιοποιημένα) ως προς τον τριμηνιαίο μέσο όρο των τοκοφόρων περιουσιακών στοιχείων (όπως ορίζεται).
Καθαρό μηδενικό ισοζύγιο εκπομπών (Net zero emissions)	Η μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου μέσω μέτρων μείωσης και αντιστάθμισης για την επίτευξη καθαρών μηδενικών εκπομπών.
Κέρδη/(ζημιά) μετά τη φορολογία και πριν τα μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας)	Αυτό αναφέρεται στα κέρδη ή τη ζημιά μετά τη φορολογία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας), εξαιρουμένων των 'μη επαναλαμβανόμενων στοιχείων' (ως ορίζονται).

Στ. Όροι και Επεξηγήσεις (συνέχεια)

Κέρδη/(ζημιά) μετά τη φορολογία – οργανικά (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας)	Αυτό αναφέρεται στα κέρδη ή τη ζημιά μετά τη φορολογία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας), εξαιρουμένων των μη 'επαναλαμβανόμενων στοιχείων' (όπως ορίζονται, εκτός από τα 'έξοδα συμβούλων και άλλων εξόδων αναδιάρθρωσης – οργανικά').
Κλιματική ουδετερότητα (Carbon neutral)	Η μείωση και η εξισορρόπησή (μέσω συνδυασμού επενδύσεων αντιστάθμισης ή πιστώσεων έναντι των εκπομπών) των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από ίδιες δραστηριότητες.
Λειτουργικά κέρδη επί του μέσου όρου των περιουσιακών στοιχείων	Τα λειτουργικά κέρδη επί του μέσου όρου των περιουσιακών στοιχείων υπολογίζονται ως τα ετησιοποιημένα λειτουργικά κέρδη (ως ορίζονται) ως προς τον τριμηνιαίο μέσο όρο των περιουσιακών στοιχείων για τη σχετική περίοδο. Στο μέσο όρο των περιουσιακών στοιχείων δεν περιλαμβάνονται τα συνολικά περιουσιακά στοιχεία των μη συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων στο τέλος κάθε τρίμηνου, όπου ισχύει.
Μερίδια αγοράς	Τα μερίδια αγοράς των καταθέσεων και των δανείων βασίζονται σε στοιχεία της ΚΤΚ. Η Τράπεζα είναι ο μεγαλύτερος δανειστής στην Κύπρο με το μερίδιο αγοράς της επί των δανείων να ανέρχεται σε 38.8% στις 31 Δεκεμβρίου 2021, σε σύγκριση με 39.1% στις 30 Σεπτεμβρίου 2021 και 30 Ιουνίου 2021, 42.4% στις 31 Μαρτίου 2021 και 41.9% στις 31 Δεκεμβρίου 2020. Η μείωση το β' τρίμηνο 2021 οφείλεται κυρίως στην ολοκλήρωση του Project Helix 2.
Μέσος τριμηνιαίος όρος των τοκοφόρων περιουσιακών στοιχείων	Αναφέρεται στον μέσο τριμηνιαίο όρο των τοκοφόρων περιουσιακών στοιχείων κατά την αρχή και το τέλος του σχετικού τριμήνου. Ο μέσος όρος των τοκοφόρων περιουσιακών στοιχείων δεν περιλαμβάνει τοκοφόρα περιουσιακά στοιχεία μη συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων στο τέλος κάθε τριμήνου, όπου εφαρμόζεται. Τα τοκοφόρα περιουσιακά στοιχεία είναι το σύνολο των: μετρητών και καταθέσεων με κεντρικές τράπεζες (περιλαμβανομένων μετρητών και καταθέσεων με κεντρικές τράπεζες που κατηγοριοποιήθηκαν ως μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση), δανείων και απαιτήσεων σε τράπεζες, καθαρών δανείων και απαιτήσεων από πελάτες (περιλαμβανομένων δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που κατηγοριοποιήθηκαν ως μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση), και 'αναβαλλόμενου εισπρακτέου τιμήματος πώλησης' το οποίο περιλαμβάνεται στα 'λοιπά περιουσιακά στοιχεία', και επενδύσεων (με εξαίρεση τις μετοχές και τα αμοιβαία κεφάλαια).
Μεταβατικές διατάξεις για το αποθεματικό ασφαλείας διατήρησης κεφαλαίου (CCB)	Σύμφωνα με την Κυπριακή νομοθεσία η οποία έχει ορισθεί για όλα τα πιστωτικά ιδρύματα, το αποθεματικό ασφαλείας διατήρησης κεφαλαίου ανέρχεται σε 1.25% για το 2017, 1.875% για το 2018 και 2.5% για το 2019 (σε πλήρη ισχύ).
Μη εξυπηρετούμενα δάνεια (ΜΕΔ) (βάσει ΕΑΤ)	Με βάση τα πρότυπα αναφοράς της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (ΕΑΤ) και τις κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) προς τις τράπεζες για τα Μη Εξυπηρετούμενα Δάνεια (που δημοσιεύθηκε τον Μάρτιο 2017), Μη Εξυπηρετούμενα Δάνεια (ΜΕΔ) ορίζονται τα ανοίγματα τα οποία ικανοποιούν ένα από τους πιο κάτω όρους: i. Ο δανειολήπτης έχει αξιολογηθεί ότι δεν είναι πιθανό να εκπληρώσει πλήρως τις πιστωτικές του υποχρεώσεις χωρίς την εκποίηση της εξασφάλισής του, ανεξάρτητα από την ύπαρξη τυχόν ληξιπρόθεσμων οφειλών ή τον αριθμό των ημερών σε καθυστέρηση. ii. Δάνεια σε αθέτηση ή απομειωμένα δάνεια σύμφωνα με την προσέγγιση που προβλέπεται από τον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR), τα οποία θα προκαλούσαν επίσης αθέτηση υποχρέωσης βάσει συγκεκριμένης πιστωτικής προσαρμογής, μείωση της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης και πτώχευση του οφειλέτη. iii. Σημαντικά ανοίγματα όπως καθορίζονται από την ΚΤΚ, τα οποία παρουσιάζουν ληξιπρόθεσμες οφειλές πάνω από 90 μέρες. iv. Εξυπηρετούμενα, ρυθμισμένα δάνεια υπό επίβλεψη για τα οποία έγιναν επιπρόσθετες ρυθμίσεις. v. Εξυπηρετούμενα, ρυθμισμένα δάνεια που είχαν προηγουμένως ταξινομηθεί ως ΜΕΔ τα οποία παρουσιάζουν ληξιπρόθεσμες οφειλές πάνω από 30 μέρες εντός της περιόδου επίβλεψης.

Στ. Όροι και Επεξηγήσεις (συνέχεια)

Μη εξυπηρετούμενα δάνεια (ΜΕΔ)
(βάσει ΕΑΤ) (συνέχεια)

Από 1 Ιανουαρίου 2021 εφαρμόζονται δύο νέες εποπτικές κατευθυντήριες γραμμές οι οποίες επηρεάζουν την ταξινόμηση των ΜΕΔ και τον υπολογισμό των ημερών σε καθυστέρηση. Συγκεκριμένα, αυτές οι οδηγίες αφορούν τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα για το όριο σημαντικότητας για πιστωτικές υποχρεώσεις σε καθυστέρηση (EBA/RTS/2016/06) και τις κατευθυντήριες γραμμές σε σχέση με την εφαρμογή του ορισμού της αθέτησης υποχρέωσης δυνάμει του άρθρου 178 (EBA/ RTS /2016/07).

Βάσει του υπολογισμού των ημερών σε καθυστέρηση, οι ημέρες σε καθυστέρηση ξεκινούν να υπολογίζονται όταν οι καθυστερήσεις/υπερβάσεις του δανείου ξεπεράσουν το όριο σημαντικότητας (αντί από την πρώτη μέρα που το δάνειο παρουσιάζει καθυστέρηση/υπερβάση). Επίσης, οι ημέρες σε καθυστέρηση θα μηδενίζονται όταν οι καθυστερήσεις/υπερβάσεις του δανείου μειωθούν κάτω από το όριο σημαντικότητας. Οι πληρωμές έναντι του δανείου που δεν μειώνουν τις καθυστερήσεις/υπερβάσεις πιο κάτω από το όριο σημαντικότητας, δεν θα επηρεάζουν τον υπολογισμό του αριθμού ημερών σε καθυστέρηση.

Για ιδιώτες οφειλέτες όταν ένα συγκεκριμένο μέρος των δανείων του οφειλέτη, το οποίο πληροί τα πιο πάνω κριτήρια των ΜΕΔ, υπερβαίνει το 20% της μεικτής λογιστικής αξίας όλων των εντός ισολογισμού δανείων του, τότε όλα τα δάνεια του οφειλέτη κατηγοριοποιούνται ως μη εξυπηρετούμενα. Σε αντίθετη περίπτωση, μόνο το συγκεκριμένο μέρος των δανείων κατηγοριοποιείται ως μη εξυπηρετούμενο. Για μη ιδιώτες οφειλέτες, όταν το άνοιγμα πληροί τα κριτήρια ΜΕΔ που αναφέρονται πιο πάνω, τότε το συνολικό άνοιγμα του πελάτη ταξινομείται ως μη εξυπηρετούμενο.

Σημαντικές καθυστερήσεις/υπερβάσεις ορίζονται ως εξής: (α) Έκθεση σε ιδιώτες: Συνολικές καθυστερήσεις/υπερβάσεις πάνω από €100, (β) Έκθεση σε μη ιδιώτες: Συνολικές καθυστερήσεις/υπερβάσεις πάνω από €500 και το ποσό σε καθυστέρηση/υπερβάση να είναι τουλάχιστον 1% του συνολικού ποσού χρηματοδότησης του πελάτη.

Για περαιτέρω πληροφορίες βλέπε Ετήσια Οικονομική Έκθεση 2021.

Μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία

Τα μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία όπως παρουσιάζονται στην 'Μη Ελεγμένη Ενοποιημένη Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων – Υποκείμενη βάση' αφορούν τα ακόλουθα, όπου εφαρμόζονται: (i) Έξοδα συμβούλων και άλλα έξοδα αναδιάρθρωσης - οργανικά, (ii) Προβλέψεις/καθαρή (ζημιά)/κέρδη σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ (βάσει ΕΑΤ) και (iii) Έξοδα αναδιάρθρωσης και άλλα έξοδα που σχετίζονται με πωλήσεις ΜΕΔ (βάσει ΕΑΤ).

Μη επιτοκιακά έσοδα

Τα μη επιτοκιακά έσοδα αποτελούνται από Καθαρά έσοδα από δικαιώματα και προμήθειες, Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από διαπραγμάτευση συναλλάγματος και καθαρά κέρδη/(ζημιές) από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση/διάλυση θυγατρικών και συγγενών εταιριών (με εξαίρεση τα καθαρά κέρδη από δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων), Έσοδα από ασφαλιστικές εργασίες μείον απαιτήσεις και προμήθειες, Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα και από πώληση αποθεμάτων ακινήτων, και λοιπά έσοδα.

Νέος δανεισμός

Ο νέος δανεισμός περιλαμβάνει ποσά που έχουν εκταμειωθεί για νέες και υφιστάμενες μη-ανακυκλούμενες διευκολύνσεις (εξαιρουμένων των ρυθμίσεων ή την εκ νέου διαπραγμάτευση των λογαριασμών (αναδιարθρώσεων)) καθώς επίσης όσον αφορά τους τρεχούμενους λογαριασμούς και τα παρατραβήγματα περιλαμβάνει τη μέση μεταβολή (εάν είναι θετική) του υπολοίπου στην αρχή και στο τέλος της περιόδου. Οι διευκολύνσεις του τομέα 'Ανακτήσεις Χρεών' εξαιρούνται από τον υπολογισμό αφού η μεταβολή στους τρεχούμενους λογαριασμούς και τα παρατραβήγματα σχετίζεται κυρίως με τους δεδουλευμένους τόκους και όχι με νέο δανεισμό.

Στ. Όροι και Επεξηγήσεις (συνέχεια)

Ποσοστό/Δείκτης ΜΕΔ (βάσει EAT) προς δάνεια	Υπολογίζεται ως τα ΜΕΔ βάσει EAT (ως ορίζονται) ως προς τα δάνεια (ως ορίζονται).
Ποσοστό/Δείκτης κάλυψης ΜΕΔ (βάσει EAT)	Υπολογίζεται ως οι συσσωρευμένες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δανείων (όπως ορίζεται) ως προς το σύνολο των ΜΕΔ (βάσει EAT) (όπως ορίζεται).
Πιστωτικές ζημιές δανείων (PL)	Οι πιστωτικές ζημιές δανείων αποτελούνται από: (i) πιστωτικές ζημιές για κάλυψη πιστωτικού κινδύνου δανείων και απαιτήσεων από πελάτες, (ii) καθαρά κέρδη από αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος και (iii) τα καθαρά κέρδη από δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, για την περίοδο/για το έτος.
Πρόσθετα Κεφάλαια Κατηγορίας 1 (AT1)	Τα Πρόσθετα Κεφάλαια Κατηγορίας 1 (AT1) έχουν καθοριστεί σύμφωνα τους Κανονισμούς Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (EE) Αρ.575/2013, όπως τροποποιήθηκε από τον CRR II, όπως εφαρμόζεται κατά την ημερομηνία αναφοράς.
Πωλήσεις ΜΕΔ (βάσει EAT)	Αφορά τις πωλήσεις χαρτοφυλακίων ΜΕΔ (βάσει EAT) που ολοκληρώθηκαν, καθώς και πωλήσεις υπό εξέταση και πιθανές μελλοντικές πωλήσεις, ανεξαρτήτως από το αν πληρούν ή όχι τα κριτήρια κατηγοριοποίησης ως ομάδες που κατέχονται προς πώληση κατά τις ημερομηνίες αναφοράς.
Ρυθμός ψηφιακής υιοθέτησης	Ο αριθμός των ιδιωτών πελατών που έχουν υιοθετήσει τα ψηφιακά κανάλια και προϊόντα της Τράπεζας ως προς τον συνολικό αριθμό των ιδιωτών πελατών. Οι ψηφιακά ενεργοί πελάτες είναι τα άτομα που χρησιμοποιούν τα ψηφιακά κανάλια της Τράπεζας (την τραπεζική εφαρμογή για κινητά, τη διαδικτυακή τραπεζική και τις Αυτόματες Ταμειακές Μηχανές (ATMs)) για να πραγματοποιήσουν τις τραπεζικές τους συναλλαγές, καθώς και μέσα διευκόλυνσης διεκπεραίωσης ψηφιακών συναλλαγών, όπως τις κάρτες που εκδίδει η Τράπεζα για την πραγματοποίηση ηλεκτρονικών αγορών, βάσει της σκοροκάρτας που έχει αναπτυχθεί εσωτερικά (scorecard). Έχουν γίνει τροποποιήσεις ώστε πάγιες εντολές και ομαδικές μεταφορές μέσω του 1Bank σε επίπεδο συναλλαγών να περιλαμβάνονται. Συγκριτικές τιμές έχουν αναπροσαρμοστεί για να λαμβάνουν υπόψη αυτή την αλλαγή.
Στοιχεία από τη Στατιστική Υπηρεσία	Τα τελευταία στοιχεία δημοσιεύτηκαν από τη Στατιστική Υπηρεσία της Κυπριακής Δημοκρατίας (Κυπριακή Στατιστική Υπηρεσία) στις 15 Φεβρουαρίου 2022.
Συγκρότημα	Το Συγκρότημα αποτελείται από την Bank of Cyprus Holdings Public Limited Company, 'BOC Holdings' ή η 'Εταιρία', τη θυγατρική της Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λίμιτεδ, την 'Τράπεζα' και τις θυγατρικές της Τράπεζας.
Συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας	Ο συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας έχει καθοριστεί σύμφωνα τους Κανονισμούς Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (EE) Αρ.575/2013, όπως τροποποιήθηκε από τον CRR II, όπως εφαρμόζεται κατά την ημερομηνία αναφοράς.
Σύνολο εξόδων	Το σύνολο εξόδων αποτελείται από το κόστος προσωπικού, άλλα λειτουργικά έξοδα και τον ειδικό φόρο επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές. Δεν περιλαμβάνει (i) 'έξοδα συμβούλων και άλλα έξοδα αναδιάρθρωσης- οργανικά', ή (ii) έξοδα αναδιάρθρωσης σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ (βάσει EAT). (i) Τα 'έξοδα συμβούλων και άλλα έξοδα αναδιάρθρωσης- οργανικά' ανήλθαν σε €3 εκατ. για το δ' τρίμηνο 2021 (σε σύγκριση με €1 εκατ. για το γ' τρίμηνο 2021, €15 εκατ. για το β' τρίμηνο 2021, €15 εκατ. για το β' τρίμηνο 2021 και €1 εκατ. για το δ' τρίμηνο 2020), (ii) Τα έξοδα αναδιάρθρωσης σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ (βάσει EAT) για το δ' τρίμηνο ανήλθαν σε €0.2 εκατ. (σε σύγκριση με έξοδα ύψους €3 εκατ. για το γ' τρίμηνο 2021, €6 εκατ. για το β' τρίμηνο 2021, €4 εκατ. για το α' τρίμηνο 2021 και περίπου €1.5 εκατ. για το δ' τρίμηνο 2020).
Σύνολο εσόδων	Το σύνολο εσόδων αποτελείται από τα καθαρά έσοδα από τόκους και τα μη επιτοκιακά έσοδα (ως ορίζεται).

Στ. Όροι και Επεξηγήσεις (συνέχεια)

Σύνολο πιστωτικών ζημιών δανείων, απομειώσεων και προβλέψεων	Το σύνολο πιστωτικών ζημιών δανείων, απομειώσεων και προβλέψεων αποτελείται από πιστωτικές ζημιές δανείων (όπως ορίζονται), και απομειώσεις για άλλα χρηματοοικονομικά και μη περιουσιακά στοιχεία και προβλέψεις για επιδικίες, απαιτήσεις, κανονιστικά και άλλα ζητήματα.
Συσσωρευμένες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δανείων (B/S)	Οι συσσωρευμένες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για κάλυψη πιστωτικού κινδύνου δανείων και απαιτήσεων από πελάτες περιλαμβάνουν: (i) αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δανείων και απαιτήσεων από πελάτες (περιλαμβανομένων αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που κατέχονται προς πώληση), (ii) εναπομεινούσα αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες, (περιλαμβανομένης της εναπομεινούσας αναπροσαρμογής στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που κατέχονται προς πώληση) (iii) αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για στοιχεία εκτός ισολογισμού (χρηματοοικονομικές εγγυήσεις και ανειλημμένες υποχρεώσεις) που παρουσιάζονται στον ισολογισμό στις λοιπές υποχρεώσεις και (iv) συσσωρευμένη αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που κατηγοριοποιούνται και επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.
Υποκείμενη βάση	Αυτό αναφέρεται στα οικονομικά αποτελέσματα στην βάση ως απαιτείται από τη νομοθεσία μετά που προσαρμόζονται για ορισμένα στοιχεία όπως επεξηγείται στη Βάση Παρουσίασης.
Χρέωση για πιστωτικές ζημιές δανείων (cost of risk)	Η χρέωση για πιστωτικές ζημιές δανείων (cost of risk) (από την αρχή του έτους μέχρι σήμερα) υπολογίζεται ως οι ετησιοποιημένες 'πιστωτικές ζημιές δανείων' (όπως ορίζονται) ως προς τον μέσο όρο των δανείων. Ο μέσος όρος των δανείων υπολογίζεται ως ο μέσος όρος του αρχικού υπόλοιπου και του τελικού υπόλοιπου, για την περίοδο/για το έτος.
MSCI ΠΚΔ Αξιολόγηση	Η χρήση από την Εταιρία και την Τράπεζα οποιωνδήποτε στοιχείων από την MSCI ESG Research LLC ή των συνεργατών της ('MSCI'), και η χρήση λογότυπων, εμπορικών σημάτων, σημάτων υπηρεσίας ή ευρετήριο ονομάτων της MSCI, δεν αποτελούν χορηγία, endorsement, σύσταση ή προβολή της Εταιρίας ή της Τράπεζας, από την MSCI. Οι Υπηρεσίες της MSCI, καθώς και τα δεδομένα είναι περιουσία της MSCI ή των παροχών πληροφοριών της και δηλώνονται 'όπως-είναι' και χωρίς εγγύηση. Τα ονόματα και λογότυπα της MSCI είναι εμπορικά σήματα ή σήματα υπηρεσιών της MSCI.
Project Helix	Το Project Helix αναφέρεται στην πώληση χαρτοφυλακίου δανείων με μεικτή λογιστική αξία ύψους €2.8 δις η οποία ολοκληρώθηκε τον Ιούνιο του 2019.
Project Helix 2	Το Project Helix 2 αναφέρεται στην πώληση χαρτοφυλακίων δανείων με συνολική μεικτή λογιστική αξία ύψους €1.3 δις, η οποία ολοκληρώθηκε τον Ιούνιο του 2021. Για περισσότερες πληροφορίες βλέπε Μέρος Β.2.5 'Ποιότητα δανειακού χαρτοφυλακίου'.
Project Helix 3	Το Project Helix 3 αναφέρεται στη συμφωνία στην οποία κατέληξε το Συγκρότημα τον Νοέμβριο 2021 για την πώληση χαρτοφυλακίου ΜΕΔ με μεικτή λογιστική αξία ύψους €568 εκατ., καθώς και ακινήτων με λογιστική αξία ύψους περίπου €120 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2021. Περαιτέρω πληροφορίες για τις συναλλαγές ΜΕΔ περιλαμβάνονται στο Μέρος Β.2.5 'Ποιότητα δανειακού χαρτοφυλακίου'.
Project Sinope	Το Project Sinope αναφέρεται σε συμφωνία στην οποία κατέληξε το Συγκρότημα τον Δεκέμβριο 2021, για την πώληση χαρτοφυλακίου ΜΕΔ με μεικτή λογιστική αξία ύψους €12 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2021, καθώς και ακίνητα στη Ρουμανία με λογιστική αξία ύψους €0.6 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2021. Περαιτέρω πληροφορίες για τις συναλλαγές ΜΕΔ περιλαμβάνονται στο Μέρος Β.2.5 'Ποιότητα δανειακού χαρτοφυλακίου'.

Βάση Παρουσίασης

Τα οικονομικά αποτελέσματα που αναφέρονται σε αυτή την ανακοίνωση αφορούν την Bank of Cyprus Holdings Public Limited Company, "BOC Holdings" ή η «Εταιρία», τη θυγατρική της Bank of Cyprus Public Company Limited, η «Τράπεζα» ή «BOC PLC», και μαζί με τις θυγατρικές της, το «Συγκρότημα», για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2016, η Τράπεζα ήταν εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ) και στο Χρηματιστήριο Αθηνών. Στις 18 Ιανουαρίου 2017, η BOC Holdings, η οποία ιδρύθηκε στην Ιρλανδία, εντάχθηκε στη δομή του Συγκροτήματος ως η νέα μητρική εταιρία της Τράπεζας. Στις 19 Ιανουαρίου 2017, το συνολικό εκδομένο μετοχικό κεφάλαιο της BOC Holdings εισήχθη για διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αξιών του Λονδίνου και στο ΧΑΚ.

Η χρηματοοικονομική πληροφόρηση που παρέχεται σε αυτή την ανακοίνωση δημοσιεύεται με σκοπό την παροχή των οικονομικών αποτελεσμάτων για το Συγκρότημα για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021. Η ανακοίνωση αυτή περιλαμβάνει επικαιροποιημένες πληροφορίες αναφορικά με την απόδοση των δανείων υπό καθεστώς αναστολής καταβολής πληρωμής κεφαλαίου και τόκων το οποίο έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2020.

Η χρηματοοικονομική πληροφόρηση σε αυτή την ανακοίνωση δεν αποτελεί τις απαιτούμενες από τη νομοθεσία οικονομικές καταστάσεις της BOC Holdings σύμφωνα με το άρθρο 340 της νομοθεσίας για εταιρίες 2014 της Ιρλανδίας. Οι απαιτούμενες από τη νομοθεσία οικονομικές καταστάσεις του Συγκροτήματος για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021, κατά τις οποίες οι ελεγκτές έχουν εκδώσει έκθεση ελεγκτών χωρίς επιφύλαξη, αναμένεται να δημοσιευθούν σήμερα και να κατατεθούν στον Έφορο Εταιριών της Ιρλανδίας εντός 56 ημερών από τις 30 Σεπτεμβρίου 2022. Το Διοικητικό Συμβούλιο ενέκρινε τις απαιτούμενες από τη νομοθεσία οικονομικές καταστάσεις του Συγκροτήματος για το έτος που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2021 στις 29 Μαρτίου 2022. Οι απαιτούμενες από τη νομοθεσία οικονομικές καταστάσεις της BOC Holdings για σκοπούς του Κεφαλαίου 4 του Μέρους 6 της νομοθεσίας για εταιρίες 2014 της Ιρλανδίας για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2020, κατά τις οποίες οι ελεγκτές είχαν εκδώσει έκθεση ελεγκτών χωρίς επιφύλαξη, δημοσιεύθηκαν στις 30 Μαρτίου 2021 και προσαρτήθηκαν στην ετήσια έκθεση και κατατέθηκαν στον Έφορο Εταιριών της Ιρλανδίας.

Δεν υπάρχουν σημαντικές μεταβολές στα οικονομικά αποτελέσματα του Συγκροτήματος τα οποία περιλαμβάνονται σε αυτή την ανακοίνωση, σε σύγκριση με τα Προκαταρκτικά Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021, τα οποία δημοσιεύθηκαν στις 21 Φεβρουαρίου 2022.

Βάση όπως απαιτείται από τη νομοθεσία: Η ελεγμένη πληροφόρηση με βάση 'όπως απαιτείται από τη νομοθεσία' παρατίθεται στις σελίδες 4-5. Ωστόσο, διάφοροι παράγοντες έχουν επηρεάσει σημαντικά τη συγκρισιμότητα της χρηματοοικονομικής θέσης και των αποτελεσμάτων του Συγκροτήματος. Κατά συνέπεια, τα αποτελέσματα παρουσιάζονται επίσης σε υποκείμενη βάση.

Υποκείμενη βάση: Η χρηματοοικονομική πληροφόρηση που παρουσιάζεται στην υποκείμενη βάση παρέχει μια ανασκόπηση των οικονομικών αποτελεσμάτων του Συγκροτήματος για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021 στην 'υποκείμενη βάση', στην οποία η Διεύθυνση πιστεύει ότι παρουσιάζει καλύτερα την επιμέτρηση της απόδοσης και της θέσης του Συγκροτήματος. Για περισσότερες πληροφορίες, ανατρέξτε στην ενότητα 'Σχόλια για την υποκείμενη βάση' στη σελίδα 10-11. Τα αποτελέσματα στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση αναπροσαρμόζονται για ορισμένα στοιχεία (βλέπε σελίδες 9-10), ώστε να επιτρέπουν τη σύγκριση τη υποκείμενης οικονομικής απόδοσης του Συγκροτήματος, όπως περιγράφεται στις σελίδες 6-8.

Η ανακοίνωση αυτή και η παρουσίαση των Οικονομικών Αποτελεσμάτων του Συγκροτήματος για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021 έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του Συγκροτήματος www.bankofcyprus.com (Group/Σχέσεις Επενδυτών/Οικονομικά Αποτελέσματα).

Όροι: Το Συγκρότημα χρησιμοποιεί ορισμένους όρους κατά το σχολιασμό της επιχειρηματικής του απόδοσης και χρηματοοικονομικής του θέσης ως αυτοί ορίζονται στο Μέρος ΣΤ, μαζί με επεξηγήσεις.

Τα Οικονομικά Αποτελέσματα του Συγκροτήματος για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021 παρουσιάζονται σε Ευρώ (€) και όλα τα ποσά στρογγυλοποιούνται ως αναφέρονται. Το κόμμα χρησιμοποιείται για να διαχωρίζει τις χιλιάδες και η τελεία χρησιμοποιείται για να διαχωρίσει τα δεκαδικά σημεία.

Προβλέψεις και Αναφορές για το Μέλλον

Το παρόν έγγραφο περιέχει ορισμένες αναφορές για το μέλλον, οι οποίες συνήθως προσδιορίζονται με τη χρήση όρων όπως «προσδοκά», «θα πρέπει να είναι», «θα είναι» και παρόμοιες εκφράσεις ή παραλλαγές τους, ή την αρνητική μεταβολή τους, αλλά η απουσία τους δεν σημαίνει ότι η αναφορά δεν αναφέρεται στο μέλλον. Παραδείγματα αναφορών για το μέλλον περιλαμβάνουν, αλλά δεν περιορίζονται σε, δηλώσεις σχετικά με τις βραχυπρόθεσμες, μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες μελλοντικές κεφαλαιακές απαιτήσεις και κεφαλαιακούς δείκτες, τις προθέσεις του Συγκροτήματος, τις πεποιθήσεις ή τις τρέχουσες εκτιμήσεις και προβλέψεις αναφορικά με τα μελλοντικά λειτουργικά αποτελέσματα, τη χρηματοοικονομική κατάσταση, τις αναμενόμενες απομειώσεις, το μέγεθος του ισολογισμού, τη ρευστότητα, την επίδοση, των προοπτικών, την αναμενόμενη ανάπτυξη, τις προβλέψεις, τις απομειώσεις, τις επιχειρηματικές στρατηγικές και τις ευκαιρίες του Συγκροτήματος. Από τη φύση τους, οι προβλέψεις και αναφορές για το μέλλον εμπεριέχουν κινδύνους και αβεβαιότητες επειδή σχετίζονται με γεγονότα και εξαρτώνται από περιστάσεις που θα συμβούν ή πιθανόν να συμβούν στο μέλλον. Παράγοντες οι οποίοι θα μπορούσαν να προκαλέσουν ουσιαστική διαφορά μεταξύ των πραγματικών εργασιών, της στρατηγικής και/ή των αποτελεσμάτων του Συγκροτήματος και των σχεδίων, των στόχων, των προσδοκιών, των εκτιμήσεων και των προθέσεων του Συγκροτήματος, οι οποίες εκφράστηκαν σε παρόμοιες δηλώσεις προβλέψεων και αναφορών για το μέλλον από το Συγκρότημα, περιλαμβάνουν, αλλά δεν περιορίζονται σε: γενικές οικονομικές και πολιτικές συνθήκες στην Κύπρο και σε άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), διακυμάνσεις των επιτοκίων και των συναλλαγματικών ισοτιμιών, νομοθετικές, δημοσιονομικές και κανονιστικές εξελίξεις και κινδύνους σχετικά με την τεχνολογία και πληροφορική, επιδικίες και άλλους λειτουργικούς κινδύνους, δυσμενείς συνθήκες της αγοράς, αντίκτυπο εξάρσεων, επιδημιών ή πανδημιών, όπως η πανδημία COVID-19 και οι συνεχιζόμενες προκλήσεις και αβεβαιότητες που δημιουργεί η πανδημία COVID-19 για επιχειρήσεις και κυβερνήσεις σε όλο τον κόσμο. Η εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία έχει οδηγήσει σε αυξημένη μεταβλητότητα στις διεθνείς αγορές και στη συγχρονισμένη επιβολή κυρώσεων στη Ρωσία, σε Ρωσικές εταιρίες και Ρώσους υπηκόους. Η εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία έχει ήδη προκαλέσει σημαντική μετατόπιση πληθυσμού, και όσο συνεχίζονται οι συγκρούσεις, το πιθανότερο είναι η διαταραχή να αυξηθεί. Η κλίμακα των συγκρούσεων και η ταχύτητα και το εύρος των κυρώσεων, καθώς και αβεβαιότητα ως προς το πώς θα εξελιχθεί η κατάσταση, πιθανόν να έχουν σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις, ίσως και μη αναμενόμενες, στις αγορές και τις μακροοικονομικές συνθήκες. Αυτό δημιουργεί σημαντικά αυξημένη αβεβαιότητα σε σχέση με τις προβλέψεις και αναφορές για το μέλλον. Σε περίπτωση που συμβεί κάποιος ή περισσότεροι από αυτούς ή άλλοι παράγοντες, ή εάν οι υποκείμενες υποθέσεις αποδειχθούν λανθασμένες, τα πραγματικά αποτελέσματα ή τα γεγονότα ενδέχεται να διαφέρουν σημαντικά από εκείνα που αναμένονται αυτήν την περίοδο όπως αντικατοπτρίζονται σε τέτοιες δηλώσεις προβλέψεων και αναφορών για το μέλλον. Οι δηλώσεις που αναφέρονται στο παρόν έγγραφο ισχύουν μόνο κατά την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος εγγράφου. Εκτός εάν απαιτείται από οποιονδήποτε εφαρμοστέο νόμο ή κανονισμό, το Συγκρότημα αποποιείται ρητά οποιαδήποτε υποχρέωση ή δέσμευση να δημοσιοποιήσει τυχόν επικαιροποιήσεις ή αναθεωρήσεις αναφορικά με οποιεσδήποτε προβλέψεις που συμπεριλαμβάνονται στο παρόν έγγραφο, ώστε να αντικατοπτρίζει οποιαδήποτε αλλαγή στις προσδοκίες του Συγκροτήματος ή οποιαδήποτε αλλαγή γεγονότων ή περιστάσεων στις οποίες βασίζεται οποιαδήποτε δήλωση.

Επικοινωνία

Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να επικοινωνήσετε με:

Σχέσεις Επενδυτών

+ 357 22 122239

investors@bankofcyprus.com

Το Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου είναι ο μεγαλύτερος χρηματοοικονομικός οργανισμός στην Κύπρο και προσφέρει ένα ευρύ φάσμα χρηματοοικονομικών προϊόντων και υπηρεσιών που περιλαμβάνει τραπεζικές υπηρεσίες, χρηματοδοτήσεις, φάκτοριγκ, χρηματοεπενδυτικές υπηρεσίες, διαχείριση κεφαλαίων και ασφάλειες γενικού κλάδου και ζωής. Στις 31 Δεκεμβρίου 2021, το Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου λειτουργούσε μέσω 90 καταστημάτων στην Κύπρο, εκ των οποίων τα 10 λειτουργούσαν ως θυρίδες. Επιπλέον, λειτουργεί γραφεία αντιπροσωπείας στη Ρωσία, την Ουκρανία και την Κίνα. Στις 31 Δεκεμβρίου 2021, το Σύνολο Περιουσιακών Στοιχείων ανερχόταν σε €25.0 δις και τα Ίδια Κεφάλαια του σε €2.1 δις. Το Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου εργοδοτούσε 3,438 άτομα διεθνώς. Το Συγκρότημα Τράπεζας Κύπρου αποτελείται από την Bank of Cyprus Holdings Public Limited Company, τη θυγατρική της Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λίμιτεδ και τις θυγατρικές αυτής.